

سُورَةُ ق

سُورَةُ ق ٥٠

الْقُرْآنِ

سُورَةُ ق
سُوْرَةُ ق ٥٠ كُوْهُ

មាន ៤៥ អាយ៉ាស្ក់ ។

សូរ៉ាត៍ ទី ៣៤ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់
សូរ៉ាត៍នេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្ក់ ។

ប្រសិទ្ធភាព

ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ التَّمَالِي، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ أَدَمَّنَ فِي فَرَائِضِهِ وَ نَوَافِلِهِ قِرَاءَةَ سُورَةِ ق، وَسَعَّ اللَّهُ [عَلَيْهِ فِي] رِزْقِهِ، وَ أَعْطَاهُ اللَّهُ كِتَابَهُ يَمِينِهِ، وَ حَاسَبَهُ حِسَابًا يَسِيرًا».* (ثواب الأعمال صَفْحَةٌ ١١٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَةٌ : ١٢٥)

អ៊ីបន្ត បាបាដៃហ្គ័របានថ្លែងតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពីអាហ្វិ ហ្គ័រស្កាស្ក់ អាល់-ស្វីម៉ាលី តមកពី
អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «អ្នកណាសូត្រសូរ៉ាត៍ កូហ្វ ជាទម្លាប់ក្នុងស្ម័គ្រឡាត៍ហ្គារទូនិង
ក្នុងស្ម័គ្រឡាត៍ស្វីណាត៍ (គឺស្ម័គ្រឡាត៍មិនចាំបាច់) អល់ឡោះហ្គ័រនឹងពង្រីកគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតឲ្យអ្នកនោះ
ព្រះអង្គនឹងឲ្យបញ្ជីអ្នកនោះក្នុងដៃស្តាំ ព្រះអង្គនឹងទូទាត់អ្នកនោះដោយការទូទាត់ងាយស្រួល ។»
(ثواب الأعمال: 115)

***

وَ مِنْ خَوَاصِّ الْقُرْآنِ: رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ، هَوَّنَ اللَّهُ عَلَيْهِ سَكَرَاتِ الْمَوْتِ، وَ مَنْ
كَتَبَهَا وَ عَقَلَهَا عَلَى مَضْرُوعِ أَفَاقٍ مِنْ صِرْعَتِهِ وَ أَمِنَ مِنْ شَيْطَانِهِ، وَ إِنْ كُتِبَتْ وَ شَرِبَتْهَا امْرَأَةٌ قَلِيلَةُ اللَّبَنِ كَثُرَ لَبَنُهَا».* (خواص
القرآن ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَةٌ : ١٢٥)

សាត្រាខ័រ៉ាស្ក់ អាល់-គូរអានបានថ្លែងថាគេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه} ថាអ្នក
ណាសូត្រសូរ៉ាត៍ កូហ្វ នេះ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងកាត់បន្ថយការឈឺចាប់ឲ្យអ្នកនោះនៅពេលស្លាប់ ។ សរសេរ
សូរ៉ាត៍នេះពាក់ឲ្យបុគ្គលដែលមានជម្ងឺគួតជ្រូក អ្នកនោះនឹងភ្ញាក់ខ្លួនពីអាការប្រកាច់នោះ អ្នកនោះនឹង
ភូតភ័យពីសេចក្តីអាក្រក់ (គឺគុណវិបត្តិ) នៃរោគនោះ ។ សរសេរសូរ៉ាត៍ កូហ្វ នេះក្នុងទឹក ឲ្យស្រ្តីដែលមាន
ទឹកដោះតិចផឹកទឹកសូរ៉ាត៍ កូហ្វ នេះ ស្រ្តីនោះនឹងមានទឹកដោះច្រើន ។» (خواص القرآن)

***

អាយ៉ាស្ក់ ២៣ សូរ៉ាត៍នេះជាថ្នាំព្យាបាលរោគភ្នែកជាពិសេស ។ សូត្រអាយ៉ាស្ក់នេះហើយផ្តុំទៅលើ
ទឹករួចផឹកទឹកនោះ នឹងជាសះស្បើយពីបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងភ្នែក អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ
عز
وجل ។

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ﴿١﴾

១. កូហ្វ៍ ។ [អញ]សូមស្ស្យថចំពោះគូរអានរុងរឿង

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១

ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ الْمَذْكُورِ فِي أَوَائِلِ السُّورِ الْمُصَدَّرَةِ بِالْحُرُوفِ الْمُقَطَّعَةِ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدِ الثَّوْرِيِّ، عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ سُئِلَ عَنْ مَعْنَى ق؟ قَالَ: «[وَأَمَّا] (ق) فَهُوَ الْجَبَلُ الْمُحِيطُ بِالْأَرْضِ، وَ حُضْرَةُ السَّمَاءِ مِنْهُ، وَ بِهِ يُمْسِكُ اللَّهُ الْأَرْضَ أَنْ تَمِيدَ بِأَهْلِهَا». ** (معاني الأخبار : جزء ١ صفحة ٢٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحة : ١٢٦)

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្ន៎ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោកដែលមានចែងនៅក្នុងអាយ៉ាស្តមុនៗ ស្តីអំពី អក្សរកាត់ បានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តពី ស៊ីហ្វយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដូ អាល់-ស្វែរី ដែលបានថ្លែងតពី អាល់-ស្ត្រីដូកូ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាមានគេសូរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអត្ថន័យរបស់អក្សរ "កហ្វ៍" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កហ្វ៍ (ق) ជាភ្នំ (គឺកម្លាំង) ដែលព័ទ្ធជុំវិញផែនដី ។ មេឃមានពណ៌បៃតងដោយសារភ្នំនេះឯង ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ទប់ផែនដីមិនឲ្យវាអង្រួនសព្វសត្វលោកដែលរស់នៅលើផែនដីនេះដោយភ្នំនេះឯង ។" (معاني الأخبار : 1: 22)

***

حَدَّثَنَا سَلْمَةُ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدِ رَبِّهِ الصَّبْرِيِّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَلِيمَانَ عَنْ يَفْطِينِ الْجَوْلَيْقِيِّ عَنْ فلقلة [فَلْفَلَةً] عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ جَبَلًا مُحِيطًا بِالدُّنْيَا مِنْ زَبْرَجَدٍ خَضِرٍ وَ إِنَّمَا حُضْرَةُ السَّمَاءِ مِنْ حُضْرَةِ ذَلِكَ الْجَبَلِ وَ خَلَقَ خَلْقًا وَ لَمْ يَفْرَضْ عَلَيْهِمْ شَيْعًا مِمَّا افْتَرَضَ عَلَى خَلْقِهِ مِنْ صَلَاةٍ وَ زَكَاةٍ وَ كُلُّهُمْ يَلْعَنُ رَجُلَيْنِ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ وَ سَمَاهُمَا. (بصائر الدرجات : جزء ١ صفحة ٤٩٢)

[...] កូល់ភ្នំឡាស្ត្របានតំណាលតមកពីអាថ្ន យ៉ូកូហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} បានបង្កើតភ្នំត្បូងបៃតង (កម្លាំង) ដែលព័ទ្ធជុំវិញពិភពលោក ។ ពណ៌បៃតងរបស់មេឃមកពីពណ៌បៃតងរបស់ភ្នំនេះ (កម្លាំង) ។ ព្រះអង្គ^{عجل} បានបង្កើតសត្វលោក ។ ព្រះអង្គ^{عجل} មិនដាក់ស្ត្រីឡាតុនិងស្លាកាតុមកលើពួកគេជាកាតព្វកិច្ចទេ កាតព្វកិច្ចដែលព្រះអង្គ^{عجل} ដាក់មកលើសត្វលោកឯទៀត ។ សត្វលោកទាំងនោះដាក់បណ្តាសាបុរសទាំងពីររូបនោះ (បុគ្គលទីមួយនិងបុគ្គលទីពីរ) របស់សហគមន៍នេះ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានហៅឈ្មោះបុរសទាំងពីររូបនោះ ។ (بصائر الدرجات : 1: 492)

***

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحُسَيْنِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ زِيَّاتٍ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الدِّهْقَانِيِّ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ هَذَا الْبَطْأَقَ زَبْرَجَدَةً خَضْرَاءَ فَمِنْ حُضْرَتِهَا إِحْضَرَتْ السَّمَاءُ قَالَ قُلْتُ وَ مَا الْبَطْأَقُ قَالَ الْحِجَابُ وَ لِلَّهِ وَرَاءَ ذَلِكَ سَبْعُونَ أَلْفَ عَالَمٍ أَكْثَرَ مِنْ عَدَدِ الْإِنْسِ وَ الْحَيِّ وَ كُلُّهُمْ يَلْعَنُ فُلَانًا وَ فُلَانًا. (بصائر الدرجات : جزء ١ صفحة ٤٩٢)

[...] អ្វីបែបខុសឆ្កោមហ្ន៎ បឺន អ្នកបែបខុសឆ្កោមហ្ន៎ អាល់-ខ្លិះហ្ន៎កូនបានថា ខ្ញុំបានឮអាច្នី អាល់-ហ្គាសាន់
 មានវចន:ថា: "អល់ឆ្កោមហ្ន៎ បានបង្កើតមណ្ឌលត្បូងបែតងនេះ ។ មេយមានសភាពដូចនេះមកពី
 ពណ៌បែតងរស់មណ្ឌលនេះឯង ។" លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាខ្ញុំបានទូលថា: "អ្វីទៅមណ្ឌល ?" ព្រះ
 អង្គ មានវចន:ថា: "រពាំង ។ សូមស្បថចំពោះអល់ឆ្កោមហ្ន៎ នៅពីក្រោយរពាំងនោះមានចិតសិប
 ពាន់ពិភពលោក ច្រើនជាងចំនួនមនុស្សលោកនិងឃ្លិនទៅទៀត ។ ពួកគេទាំងអស់នេះដាក់បណ្តាសា
 បុគ្គលនេះមួយនិងបុគ្គលនេះមួយ (បុគ្គលទីមួយនិងបុគ្គលទីពីរ) ។" (بصائر الدرجات 1: 492)

***

وَ فِي كِتَابِ (مَنْهَجِ التَّحْقِيقِ إِلَى سَوَاءِ الطَّرِيقِ) لِبَعْضِ الْإِمَامِيَّةِ - فِي حَدِيثِ طَوِيلٍ - فِي سُؤَالِ الْحَسَنِ أَبَاهُ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، أَنَّ يُرِيهُ مَا
 فَضَّلَهُ اللَّهُ تَعَالَى بِهِ مِنَ الْكِرَامَةِ، وَ سَأَقَ الْحَدِيثِ إِلَى أَنْ قَالَ: ثُمَّ إِنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَمَرَ الرَّيْحَ فَصَارَتْ بِنَا إِلَى جَبَلٍ (ق)
 فَأَنْتَهَيْنَا إِلَيْهِ، فَإِذَا هُوَ مِنْ زُرُودَةِ خَضْرَاءَ، وَ عَلَيْهَا مَلَكٌ عَلَى صُورَةِ النَّسْرِ، فَلَمَّا نَظَرَ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ الْمَلِكُ:
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَصِيَّ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ خَلِيفَتَهُ، أَ تَأْتُنِي لِي فِي الرَّدِّ؟ فَردَّدَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ قَالَ لَهُ: «إِنْ شِئْتَ تَكَلِّمْ، وَ إِنْ شِئْتَ
 أَخْبِرْتُكَ عَمَّا تَسْأَلُنِي عَنْهُ». فَقَالَ الْمَلِكُ: بَلْ تَقُولُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ. قَالَ: «تُرِيدُ أَنْ آدَنَ لَكَ أَنْ تَرُورَ الْحَضِرَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». فَقَالَ:
 نَعَمْ، قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «قَدْ أَذْنْتُ لَكَ». فَأَسْرَعَ الْمَلِكُ بَعْدَ أَنْ قَالَ: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.

នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាន់ហ្គាច្ន៍ អាល់-តាស្ទ័ត្តិកូ អ៊ីឡា សាវ៉ាអ៊ី អាល់-ត្ថីរីកូរបស់អ្នកមួយចំនួនដែលតាម អ៊ីម៉ា
 នៅក្នុងហ្គាឌ្លីស្ទវែងមួយដែលស្តីអំពីសំណួររបស់អាល់-ហ្គាសាន់ ដែលបានសួរព្រះបិតា
 ព្រះអង្គ សូមឲ្យព្រះអង្គ បង្ហាញព្រះអង្គ នូវកិត្យានុភាពដែលអល់ឆ្កោមហ្ន៎ បានប្រោស
 ប្រណីដល់ព្រះអង្គ ។ ហ្គាឌ្លីស្ទមានខ្លឹមសារថា: "បន្ទាប់មកអាមីរុល-មុមីនីន បានបញ្ជាខ្យល់ ។
 ខ្យល់ក៏បានចាកចេញទៅដល់ភ្នំ (ក្បួង) ។ ភ្នំនោះមានពណ៌បៃតង ។ នៅពីលើភ្នំនោះមានទេវតាមួយអង្គ
 ដែលមានរូបរាងជាឥន្ទ្រី ។ អាមីរុល-មុមីនីន មើលទៅឥន្ទ្រីនោះ ទេវតាបានទូលថា: "សូមព្រះអង្គ
 ប្រកបដោយសិរីសួស្តី ឱព្រះឧត្តរាធិការ របស់ព្រះសាស្តា របស់ព្រះម្ចាស់ នៃពិភពទាំង
 ពួង ឱខ្ញុំលិហ្វ របស់ព្រះអង្គ អើយ ! សូមព្រះអង្គ មេត្តាឆ្លើយតបទូលបង្គំផងបានទេ ?" ដូច្នេះ
 ព្រះអង្គ ក៏បានឆ្លើយតបឥន្ទ្រីថា: "បើព្រះអង្គ ចង់ សូមព្រះអង្គ និយាយមកចុះ ។ បើព្រះអង្គ
 អនុញ្ញាត ទូលបង្គំ នឹងប្រាប់ឲ្យព្រះអង្គ ប្រាប់អំពីអ្វីដែលព្រះអង្គ ចង់ សួរទូលបង្គំ
 នោះ ។" ទេវតាបានទូល ថា: "អាមីរុល-មុមីនីន អើយ សូមព្រះអង្គ និយាយមកចុះ !" ព្រះអង្គ
 មានវចន:ថា: "ព្រះអង្គ ចង់ឲ្យទូលបង្គំ អនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ ទៅសួរសុខទុក្ខអាល់-
 ឃីដ្រី ។" ទេវតាបានទូលថា: "មែន ។" ព្រះអង្គ មានវចន:ថា: "ទូលបង្គំ អនុញ្ញាតឲ្យព្រះ
 អង្គ ។" ទេវតាប្រញាប់ចាកចេញ បន្ទាប់ពីបានទូលថា: "ដោយនូវព្រះនាមអល់ឆ្កោមហ្ន៎ ព្រះដ៏
 មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។"

ثُمَّ تَمَشَيْنَا عَلَى الْجَبَلِ هُنْبَعَةً، فَإِذَا بِالْمَلِكِ قَدْ عَادَ إِلَى مَكَانِهِ بَعْدَ زِيَارَةِ الْحَضِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). فَقَالَ سَلْمَانُ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، رَأَيْتُ
 الْمَلِكَ مَا زَارَ الْحَضِرَ إِلَّا حِينَ أَحَدَ إِذْنًا؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَالَّذِي رَفَعَ السَّمَاءَ بِغَيْرِ عَمَدٍ لَوْ أَنَّ أَحَدَهُمْ رَامَ أَنْ يُرْوَلَ مِنْ مَكَانِهِ
 بِقَدْرِ نَفْسٍ وَاحِدٍ، لَمَا زَالَ حَتَّى آدَنَ لَهُ، وَ كَذَا يَصِيرُ حَالَ وَلَدَيْ الْحَسَنِ، وَ بَعْدَهُ الْحُسَيْنِ، وَ تَسَعَةَ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ تَأْسِعُهُمْ قَائِمُهُمْ».

បន្ទាប់មក យើងបានដើរលំហែយ៉ាងសប្បាយនៅលើភ្នំ ។ នៅទីនោះ យើងបានជួបទេវតាដែលបាន

ត្រឡប់មកពីសួរសុខទុក្ខអាល់-យ៉ូដ្វីរ៍(عليه السلام)វិញ ។" សាល់មាន(عليه السلام)បានទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន(عليه السلام) អើយ ទូលបង្គំបានឃើញទេវតាដែលបានទៅសួរសុខទុក្ខអាល់-យ៉ូដ្វីរ៍(عليه السلام)នោះបានសូមអនុញ្ញាតព្រះ អង្គ(عليه السلام)មែនទេ?" ព្រះអង្គ(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស្យថចំពោះព្រះ(عليه السلام)ដែលបានលើកមេឃឡើងលើ ដោយឥតសសរ ពួកគេមិនអាចចាកចេញពីកន្លែងរបស់ខ្លួនបានទេទោះបីមួយដង្ហើមក៏ដោយ បើខ្ញុំ(عليه السلام) មិនបានអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេទេ ។ នេះគឺតំណែងរបស់អាល់-ហ្វាសាន់(عليه السلام) បុត្រខ្ញុំ(عليه السلام) របស់អាល់- ហ្វាសាន់(عليه السلام)បន្ទាប់ពីគេ(عليه السلام) របស់បុត្រប្រាំបួននាក់(عليه السلام)របស់អាល់-ហ្វាសាន់(عليه السلام) បុគ្គលទីប្រាំបួនជា ក្តីអ៊ឹម(عليه السلام)របស់ពួកគេ(عليه السلام) ។"

فَقُلْنَا: مَا اسْمُ الْمَلِكِ الْمُوَكَّلِ بِقَافٍ؟ فَقَالَ: (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «تَرْجَائِيلُ». فَقُلْنَا: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، كَيْفَ تَأْتِي كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى هَذَا الْمَوْضِعِ وَ تَعُودُ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كَمَا أَتَيْتُ بِكُمْ، وَ الَّذِي فَلَقَ الْحَبَّةَ وَ بَرَأَ النَّسَمَةَ، إِنِّي لِأَمْلِكُ مِنْ مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ، مَا لَوْ عَلِمْتُمْ بِبَعْضِهِ لَمَا اخْتَمَلَهُ جَنَانُكُمْ،

យើងបានទូលថា៖ "តើទេវតាដែលត្រូវចាត់មកកាន់កាប់ (ភ្នំ) កូហ្វនោះមាននាមអ្វី?" ព្រះអង្គ(عليه السلام)មាន វចនៈថា៖ "តារយ៉ាអ៊ូល ។" យើងបានទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីនអើយ(عليه السلام) តើទេវតាអាចមកកាន់កន្លែង នេះរៀងរាល់យប់ហើយត្រឡប់វិញបានដូចម្តេច?" ព្រះអង្គ(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "ដូចអស់លោកមក នោះដែរ ។ សូមស្ស្យថចំពោះព្រះ(عليه السلام)ដែលបំបែកគ្រាប់ពូជនិងសួនរូបមនុស្ស ខ្ញុំ(عليه السلام)ជាម្ចាស់របស់ព្រះ រាជាណាចក្រមេឃទាំងឡាយនិងដី ។ ប្រសិនបើអស់លោកស្គាល់វាមួយណា វានឹងនាំអស់លោកទៅ កាន់សួនសួគ៌របស់អស់លោក (ហ៊ានសួគ៌) ។"

إِنَّ اسْمَ اللَّهِ الْأَعْظَمَ عَلَى ثَلَاثَةِ وَ سَبْعِينَ حَرْفًا، عِنْدَ آصَفَ بْنِ بَرْخِيَا حَرْفٌ وَاحِدٌ فَتَكَلَّمَ بِهِ فَحَسَفَ اللَّهُ تَعَالَى الْأَرْضَ مَا بَيْنَهُ وَ بَيْنَ عَرْشِ بَلْقَيْسَ، حَتَّى تَنَاوَلَ السَّرِيرَ، ثُمَّ عَادَتِ الْأَرْضُ كَمَا كَانَتْ، أَسْرَعَ مِنْ طَوْفَةِ النَّظْرِ، وَ عِنْدَنَا نَحْرٌ - وَ اللَّهُ - اثْنَانِ وَ سَبْعُونَ حَرْفًا، وَ حَرْفٌ وَاحِدٌ عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى اسْتَأْثَرَ بِهِ فِي عِلْمِ الْعَبِيبِ، وَ لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، عَرَفْنَا مَنْ عَرَفْنَا، وَ أَنْكَرْنَا مَنْ أَنْكَرْنَا». (** (المحتضر: ٧٣، البحار : جزء ٢٧ صَفْحَة ٣٦ حَدِيث ٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٢٧)

ព្រះនាមថ្លៃថ្ការបស់អស់ឡោះហ្វ្លែ(عليه السلام)នៅលើតួអក្សរចិតសិបបីតួ ។ អាស្វហ្វ ប៊ិន បារយ៉ូយ៉ាបានស្គាល់ អក្សរទាំងនេះតែមួយតួទេ ។ លោកបានថាដោយអាស្រ័យលើតួអក្សរនេះ ផែនដីក៏បានបង្រួមរវាង លោកនិងបង្គំរបស់បីលក្ខិស ។ បន្ទាប់ពីនោះ លោកបានចាប់យកបង្គំរបស់បីលក្ខិសដោយដៃ លោក ហើយផែនដីក៏បានទៅជាដូចមុនវិញ ។ ហេតុការណ៍នេះបានប្រព្រឹត្តទៅក្នុងមួយប័ប្រិចភ្នែក ។ សូមស្ស្យថចំពោះអស់ឡោះហ្វ្លែ(عليه السلام)! អក្សរចិតសិបពីរតួនៅឯយើង(عليه السلام) មួយតួទៀតនៅឯអស់ឡោះហ្វ្លែ(عليه السلام) ។ ព្រះអង្គ(عليه السلام)រាយរាប់ដោយតួអក្សរនេះនូវការដឹងអ្វីៗដែលមើលមិនឃើញដែលនៅឯព្រះអង្គ(عليه السلام) ។ មិនមាន ឥទ្ធិពលនិងមហិទ្ធិប្រទ្ធិទេក្រៅពីអាស្រ័យលើអស់ឡោះហ្វ្លែ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម ។ ដូច្នេះអ្នកណាស្គាល់យើង(عليه السلام) អ្នកនោះបានស្គាល់យើង(عليه السلام) អ្នកណាបដិសេធយើង(عليه السلام) អ្នកនោះបាន បដិសេធយើង(عليه السلام) ។" (المحتضر: 73، البحار : 27/36 : 5)

بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٦﴾

២. តែពួកគេ[មួយចំនួន]រឿងឆ្ងល់ដែលមានអ្នកព្រមានម្នាក់មករកពួកគេ ពីក្នុងចំណោមពួកគេ ។
ដូច្នេះពួកបដិសេធសទ្ធាថា៖ "នេះគឺរឿងមួយដែលចម្លែកមែន

أَذَا مِنَّا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ ﴿٣﴾

៣. ពេលយើងស្តាប់ ទៅជាធ្ងល់ហើយ[យើងនឹងរស់ពីស្លាប់វិញ]ឬ ? នេះគឺការវិវត្តដែលឆ្ងាយ [ពិបាក
នឹងកើតឡើងបាន]!"

فَدَعَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ ﴿٤﴾

៤. ពិតណាស់យើងដឹងថាផែនដីកាត់បន្ថយអ្វីខ្លះពីពួកគេ (ពីសពពួកគេ) ។ ព្រះគម្ពីរអភិរក្សនៅឯ
យើង ។

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيحٍ ﴿٥﴾

៥. តែពួកគេបានបដិសេធព្រះសច្ចធម៌ពេលព្រះសច្ចធម៌នោះបានមកដល់ពួកគេ ។ ដូច្នេះពួកគេនៅ
ក្នុងសភាពច្របូកច្របល់ ។

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾

៦. ពួកគេមិនមើលមេឃដែលនៅលើពួកគេទេ ថាតើយើងបានរៀបចំវា បានតែងលំអវា ពុំមាន
ស្នាមបែកសោះបានដូចម្តេច ?

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٧﴾

៧. រីឯផែនដី យើងបានវាតវា បានបោះបណ្តាភ្នំទៅលើនោះ យើងបានធ្វើឲ្យមានដុះជាគូដ៏ល្អនៅលើ
នោះ:

تَبَصَّرَةٌ وَذِكْرَى لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٨﴾

៨. ដើម្បីបំផុសឡើងនូវការឈ្ងល់យល់ និងជាការរំលឹកសម្រាប់បាវបម្រើគ្រប់រូបដែលដឹងកំហុស
ខ្លួន ។

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ﴿٩﴾

៩. យើងប្រទានចុះមកពីលើមេឃនូវទឹកស្អាតស្រស់ ។ បន្ទាប់មកយើងបណ្តុះដោយទឹកនេះបណ្តា
ឱឡាននិងធួនជាតិដែលត្រូវច្រូតហើយ

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២-៩

علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: "ق وَ الْقُرْآنِ الْمَجِيدِ"، قال: ق جَبَلٌ مُحِيطٌ بِالْأَرْضِ مِنَ وَرَاءِ يَأْجُوجَ وَ مَا جُوجَ، وَ هُوَ فَسْمٌ، "بل"

عَجِبُوا“، يَعْنِي فَرِيشًا “أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ“، يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، “فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ أِذَا مَنَّا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ“، قَالَ: نَزَلَتْ فِي أَبِي بِنِ حَلَفٍ، قَالَ لِأَبِي جَهْلٍ، إِنِّي لِأَعَجَبُ مِنْ مُحَمَّدٍ، ثُمَّ أَحَدَ عَظْمًا فَفَقَّتَهُ، ثُمَّ قَالَ: يَزْعُمُ مُحَمَّدٌ أَنَّ هَذَا يُحْيَا! فَقَالَ اللَّهُ “بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ“ يَعْنِي مُخْتَلَفٍ.

អាសី ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ូមបានមានប្រសាសន៍អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:១] កូហ្វ្យូ ។ [អញ]សូមស្រួចចំពោះគួរអានរុងរឿង ថា៖ "កហ្វ្យូគឺភ្នំមួយដែលព័ទ្ធជុំវិញផែនដីខាងក្រោយយ៉ាក្នុងយូច្និធីម៉ាក្នុងយូច្និ ។ នេះជាព្រះសម្បត្តិ ។ [៥០:២] តែពួកគេរៀងឆ្ងល់ដែលមានអ្នកព្រមានម្នាក់មករកពួកគេ ពីក្នុងចំណោមពួកគេ មានន័យថារស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله ។ ដូច្នេះពួកបដិសេធសទ្ធាថា៖ "នេះគឺរៀងមួយដែលចម្លែកមែន [៥០:៣] ពេលយើងស្លាប់ ទៅជាឆ្ងល់ហើយឬ? នេះគឺការវិវដ្តដែលឆ្ងាយណាស់!" លោកបានថា៖ "អាយ៉ាស្កុនេះត្រូវដាក់ចុះមកសំដៅទៅលើអ្វីបែ ប៊ិន ខ្ញុំឡាហ្វ្យូដែលប្រាប់អាហ្វិយ៉ាហ្វាល់ថា៖ "ខ្ញុំឆ្ងល់មូហ្វាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله ណាស់" ។ បន្ទាប់ពីនោះគាត់បានយកផ្លឹងមកកម្ទេចហើយថា៖ "មូហ្វាំម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله បានអះអាងថាលោកនេះនឹងត្រូវធ្វើឲ្យរស់ឡើងវិញ ។" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥០:៥] តែពួកគេបានបដិសេធព្រះសច្ចធម៌ពេលសច្ចធម៌នោះបានមកដល់ពួកគេ ។ ដូច្នេះពួកគេនៅក្នុងសភាពច្របូកច្របល់ មានន័យថាពួកគេខ្វែងគំនិតគ្នា ។

ثُمَّ اِخْتَجَّ عَلَيْهِمْ وَ صَرَبَ لِلْبُعْثِ وَ التَّشْوِيرِ مَثَلًا فَقَالَ: "أَ فَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوَفَّهْمُ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَ زَيَّنَّاها وَ مَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ وَ الْأَرْضِ مَدَدْنَاهَا وَ أَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِي وَ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ رَوْحٍ مَخِيحٍ". أَي حَسَنٌ "تَبَصَّرَةٌ وَ ذَكَرَى لِكُلِّ عَبْدٍ مَنِيْبٍ وَ نَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَاتٍ وَ حَبَّ الْحَصِيدِ" قَالَ: كُلُّ حَبِّ مُحْصَدٌ. ** (تفسير القمّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٢٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٢٧)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បង្ហាញហេតុផលដល់ពួកគេ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះបន្ទូលអំពីការចាត់បញ្ជូនមកនិងការធ្វើឲ្យរស់ឡើងវិញថា៖ [៥០:៦] ពួកគេមិនមើលមេឃដែលនៅពីលើពួកគេទេ ថាគេយើងបានរៀបចំវា បានតែងលំអវា ពុំមានស្នាមបែកសោះបានដូចម្តេច? [៥០:៧] រីឯផែនដី យើងបានវាតវា បានបោះបណ្តាភ្នំទៅលើនោះ យើងបានធ្វើឲ្យមានដុះជាគូជំលួនៅលើនោះ ពោលគឺ ល្អ ឆើតឆាយ ។ [៥០:៨] ដើម្បីបំផុសឡើងនូវការលេចយល់និងជាការរំលឹកសម្រាប់បាវបម្រើគ្រប់រូបដែលដឹងកំហុសខ្លួន ។ [៥០:៩] យើងប្រទានចុះមកពីលើមេឃនូវទឹកស័ក្តិសិទ្ធិ ។ បន្ទាប់មកយើងបណ្តុះដោយទឹកនេះ បណ្តាឱឡាននិងធម្មជាតិដែលត្រូវបានច្រូតហើយ ។ លោកបានថា៖ "គ្រប់គ្រាប់ពូជ ដែលគេបានច្រូតកាត់ហើយ (ប្រមូលផលហើយ) ។" (323 : 2) (تفسير القمّي)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ يَحْيَى بْنِ يَمُطِينٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ حَلَفِ بْنِ حَمَادٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى " وَ نَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا" قَالَ لَيْسَ مِنْ مَاءٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا وَ قَدْ خَالَطَهُ مَاءُ السَّمَاءِ. (الكافي : جزء ٦ صَفْحَة ٣٨٧ حَدِيث (١)

[...] មូហ្វាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្តីមបានថា ខ្ញុំបានឮអាហ្វិយ៉ាហ្វាល់ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "រស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:៩] យើងប្រទានចុះមកពីលើមេឃនូវទឹកស័ក្តិសិទ្ធិ ថា៖ "ទឹកផែនដីទាំងអស់ត្រូវលាយជាមួយទឹកដែលមកពីលើមេឃ ។" (1 / 387 : 6) (الكافي)

***

* فِي مَنْ لَا يَخْضُرُهُ الْقَيْمُهُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ: قَالُوا وَ قَدْ رَمَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ يَعْثُونَ صِرْتَ رَمِيمًا؟ فَقَالَ: كَلَّا إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ حَرَّمَ لِحُومَنَا عَلَى الْأَرْضِ أَنْ تَطْعَمَ مِنْهَا شَيْئًا. (تفسير نور الثقلين ج ٤ ص ٣٩٤)

* នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាន់ឡា យ៉ាស៊ុន្ទុរៈហ្វ នៅក្នុងហ្វាឌីស្ត្រវែងមួយ គេបានថា: "ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នឹងរលួយ [ដែរ]ឬ ព្រះសាសនៈទូត صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អើយ មានន័យថាឆ្លងព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នឹងរលួយ?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះចនៈថា: "ទេ! ការពិតអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ បានហាមសាច់យើង صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នៅលើផែនដី មិនឲ្យអ្វីៗស៊ីអ្វីមួយពីសាច់យើង صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នោះឡើយ ។" (تفسير نور الثقلين)

وَالنَّحْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ﴿٩٠﴾

១០. តាលព្រឹក្ស (ដើមលម្អើ ភ្នោត ។ ល ។) ខ្ពស់ស្រលូងដែលមានស្លាបជ្រៀតគ្នា

رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ ﴿٩١﴾

១១. ជាគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតសម្រាប់បាវទាំងឡាយ ។ ដោយសារទឹកនោះ យើងបានធ្វើឲ្យស្រុកដែលស្លាប់ទៅហើយរស់ឡើងវិញ ។ ការងើបឡើងវិញនឹងប្រព្រឹត្តទៅដូច្នោះឯង ។

អធិប្បាយអយ៉ាស៊ុ ១០-១១

علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: "و النَّحْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ" يعني بَعْضُهُ عَلَى بَعْضٍ "رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَ أَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ"، جَوَابًا لِقَوْلِهِمْ: "أ إِذَا مِتْنَا وَ كُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ"، فَقَالَ اللَّهُ: كَمَا أَنَّ الْمَاءَ إِذَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ، فَيَخْرُجُ النَّبَاتُ مِنَ الْأَرْضِ، كَذَلِكَ أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ مِنَ الْأَرْضِ. ** (تفسير القمّي : جزء ٢ صفحة ٣٢٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة ١٢٨)

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:១០] តាលព្រឹក្ស (ដើមលម្អើ ភ្នោត ។ ល ។) ខ្ពស់ស្រលូង ពោលគឺ ឡើងខ្ពស់ដោយសារទឹកនោះ ដែលមានស្លាបជ្រៀតគ្នា ពោលគឺ មួយលើមួយ ។ [៥០:១១] ជាគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតសម្រាប់បាវទាំងឡាយ ។ ដោយសារទឹកនោះ យើង បានធ្វើឲ្យស្រុកដែលស្លាប់ទៅហើយរស់ឡើងវិញ ។ ការងើបឡើងវិញនឹងប្រព្រឹត្តទៅដូច្នោះឯង ជា ចម្លើយឆ្លើយតបសម្តីពួកគេ[ដែលថា៖] [៥០:៣] ពេលយើងស្លាប់ ទៅជាធ្នូលីហើយ[យើងនឹងរស់ពី ស្លាប់វិញ]ឬ? នេះគឺការវិវឌ្ឍដែលឆ្ងាយណាស់ (ពិបាកនឹងកើតឡើងបាន)!" អស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ មានព្រះ បន្ទូលប្រៀបនឹងទឹកពេលវាចុះមកពីលើមេឃ ធ្វើឲ្យរុក្ខជាតិចេញមកពីដី ។ អស់លោកនឹងចេញមកពី ដីស្រដៀងនេះដែរ ។" (323 :2: تفسير القمّي)

***

* فِي كِتَابِ الْاِحْتِجَاجِ لِلطَّبْرَسِيِّ رَحِمَهُ اللَّهُ فِي اِحْتِجَاجِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ السَّائِلُ: أ فَيَتَلَا شَى الرَّوْحُ بَعْدَ خُرُوجِهِ عَنْ قَالِبِهِ أَمْ هُوَ بَاقٍ؟

* នៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ុហ្វ៊ីយ៉ាច្ច របស់ អាល់-តូបរីស៊ី មានការអធិប្បាយរបស់ អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្វ៊ី អាល់-ស្វ័ឌ្វិក្ក صلوات الله عليه والسلام ។ អ្នកសួរបានសួរថា៖ "តើវិញ្ញាណរលាយបាត់បន្ទាប់ពីវាចេញពី ក្នុងពុម្ពវា (ខ្លួន) ឬវាគង់នៅ ?

قَالَ: بَلْ هُوَ بَاقٍ إِلَىٰ وَثْتٍ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ، فَعِنْدَ ذَلِكَ تَبْطُلُ الْأَشْيَاءُ وَ تَعْفَىٰ فَلَا حَسَّ وَلَا مَحْسُوسَ، ثُمَّ أُعِيدَتِ الْأَشْيَاءُ كَمَا بَدَأَهَا مَدْبُورَهَا، وَ ذَلِكَ أَرْبَعٌ مِائَةً سَنَةً يَنْبُثُ فِيهَا الْخَلْقُ وَ ذَلِكَ بَيْنَ - النَّفْخَتَيْنِ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "វាគង់នៅរហូតដល់ពេលគេផ្លុំស្នែង ។ ក្នុងពេលនោះ វត្ថុនានានឹងវិនាស សូន្យបង់ ដូច្នោះពុំមានអ្វីមួយមានសម្បជញ្ញៈ (គឺមានអារម្មណ៍) ឬដឹងខ្លួនទេ ។ ក្រោយមក វត្ថុនឹងត្រឡប់ ទៅជាដូចកាលវាបានចាប់ផ្តើមវិញ អាស្រ័យព្រះដែលជាមេគំនិតរបស់វា ។ នេះគឺអ្វីដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងអំឡុងពេល ៤០០ ឆ្នាំ ។ នៅក្នុងអំឡុងពេល ៤០០ ឆ្នាំនេះសព្វសារពើដែលត្រូវបង្កើតមកនោះនឹង ដេក (គ្មានសកម្មភាព) នេះគឺនៅក្នុងចន្លោះពេលផ្លុំផ្ទៃទាំងពីរដង ។"

قَالَ: وَ أُنَىٰ لَهُ بِالْبَعَثِ وَ الْبَدَنُ قَدْ بَلَىٰ وَ الْأَعْضَاءُ قَدْ تَفَرَّقَتْ فَعَضُوْ بِبَلَدَةٍ يَأْكُلُهُ سِبَاعُهَا، وَ عَضُوْ بِأُخْرَىٰ مُرْفُئُهُ هَوَامُّهَا، وَ عَضُوْ قَدْ صَارَ تُرَابًا يُبْنَىٰ بِهِ مَعَ الطِّينِ فِي حَائِطٍ؟

លោកបានថា៖ "តើនឹងរស់ឡើងវិញទេ សាកសពដែលរលួយអស់ហើយ សាកសពដែលបែកជា បំណែក ។ អវយវៈមួយនៅក្នុងស្រុកមួយ ត្រូវសត្វស៊ី អវយវៈមួយទៀតត្រូវសត្វល្អិតស៊ី អវយវៈមួយ ទៀតក្លាយទៅជាធ្នូ ត្រូវគេយកធ្នូនោះទៅធ្វើជញ្ជាំងជាមួយដីកក់ ?"

قَالَ: إِنَّ الَّذِي أَنْشَأَهُ مِنْ عَيْرٍ شَيْءٍ وَ صَوَّرَهُ عَلَىٰ عَيْرٍ مِّثَالٍ كَانَ سَبَقَ إِلَيْهِ قَادِرٌ أَنْ يُعِيدَهُ كَمَا بَدَأَهُ قَالَ: أَوْضِحْ لِي ذَلِكَ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ប្រាកដណាស់ ព្រះដែលបានបង្កើតវាពីទទេ ព្រះដែលបានឲ្យវាមានរូបរាង ដោយគ្មានគំរូ ទ្រង់មានព្រះសមត្ថភាពធ្វើឲ្យវាត្រឡប់មកវិញបានដូចកាលវាបានកើតលើកដំបូងនោះ ដែរ ។" លោកបានថា៖ "សូមអធិប្បាយបំភ្លឺរឿងនេះឲ្យទូលបង្គំយល់ ។"

قَالَ: إِنَّ الرُّوحَ مُقِيمَةً فِي مَكَانٍ رُوحِ الْمُحْسِنِ فِي ضِيَاءٍ وَ فَسْحَةٍ، وَ رُوحِ الْمُسِيءِ فِي ضِيقٍ وَ ظُلْمَةٍ، وَ الْبَدَنُ يَصِيرُ تُرَابًا كَمَا مِنْهُ خَلْقٌ، وَ مَا تَقْدِفُ بِهِ السِّبَاعُ وَ الْهُوَامُ مِنْ أَجْوَافِهَا، فَمَا أَكَلَتْهُ وَ مَرَّقَتْهُ كُلُّ ذَلِكَ فِي التُّرَابِ مَحْفُوظٌ عِنْدَ مَنْ لَا يَعْرُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَ يَعْلَمُ عَدَدَ الْأَشْيَاءِ وَ وَزْنَهَا،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "វិញ្ញាណនឹងនៅកន្លែងវា ។ វិញ្ញាណអ្នកធ្វើល្អនឹងនៅកន្លែងភ្លឺនិងទូលាយ វិញ្ញាណអ្នកធ្វើអាក្រក់នឹងនៅកន្លែងចង្អៀតនិងងងឹត ។ ខ្លួននឹងទៅជាដី ដូចដីដែលគេបានយកមក បង្កើតវាកាលពីដើមនោះ អ្វីៗដែលសត្វបានស៊ីហើយបានចោលវាពីក្នុងពោះក៏ដូច្នោះដែរ ។ អ្វីៗដែល ត្រូវសត្វហែកស៊ី ទាំងអស់នេះនឹងនៅក្នុងដី ត្រូវរក្សាទុកនៅព្រះមួយគត់ ។ ពុំមានគ្រាប់ផងដីល្អិត បំផុតណាមួយចៀសផុតពីព្រះអង្គ ឡើយនៅក្នុងភាពងងឹតនៃផែនដី ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ញាណចំនួនវត្ថុ និងទម្ងន់របស់វត្ថុទាំងអស់ ។"

وَ إِنَّ تُرَابَ الرُّوحَانِيِّينَ بِمَنْزِلَةِ الذَّهَبِ فِي التُّرَابِ، فَإِذَا كَانَ حِينُ الْبَعْثِ مَطَرَتِ الْأَرْضُ مَطَرَ التُّسُورِ، فَتَرْتُو الْأَرْضُ ثُمَّ تُمَخَضُ مُخَضَّ السِّقَاءِ فَيَصِيرُ تُرَابُ الْبَشَرِ كَمَصِيرِ الذَّهَبِ مِنَ التُّرَابِ إِذَا غُسِلَ بِالْمَاءِ، وَ الرَّيْدُ مِنَ اللَّبَنِ إِذَا مَخَضَ،

ដីនឹងមាននូវវិញ្ញាណដូចមាសនៅក្នុងដី ។ ដល់ថ្ងៃរស់ពីស្លាប់ នឹងមានភ្លៀងមកលើដី ទឹកភ្លៀងដែលធ្វើឲ្យដុះដាល ដីនឹងផ្គត់ផ្គង់ បន្ទាប់មកវានឹងគាបចេញពពុះដូចគេច្របាច់ផងទឹក ។ ដូច្នោះដីរបស់បុគ្គលនឹងទៅជាដូចមាសនៅក្នុងដីពេលត្រូវទឹកលាង ដូចបំរើកើតពីទឹកដោះគោពេលត្រូវកូរ ។

فَيَجْتَمِعُ تُرَابُ كُلِّ قَالِبٍ إِلَى قَالِبِهِ فَيَنْتَقِلُ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى الْقَادِرِ إِلَى حَيْثُ الرُّوحِ، فَتَعُودُ الصُّورُ بِإِذْنِ اللَّهِ الْمُصَوِّرِ كَهَيْئَتِهَا وَ تَلِجُ الرُّوحُ فِيهَا فَإِذَا قَدْ اسْتَوَى لَا يُنْكِرُ مِنْ نَفْسِهِ شَيْئًا. (تفسير نور الثقلين جزء ٤ صفة ٣٩٤)

ដីរបស់ពុម្ពនីមួយនឹងប្រជុំគ្នាទៅរកពុម្ពដើម វានឹងត្រូវផ្លាស់ប្តូរដោយការអនុញ្ញាតរបស់ﷻ, ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិ ទៅរកកន្លែងដែលវិញ្ញាណធ្លាប់នៅ ។ រូបនឹងត្រឡប់មកវិញ (គឺមានឡើងវិញ) អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់ﷻ, ព្រះអ្នកធ្វើឲ្យមានរូបរាង ដូចរូបរាងដើម ។ វិញ្ញាណនឹងចូលទៅក្នុងរូបរាងនោះ ។ ពេលបុគ្គលគ្រប់លក្ខណៈហើយ បុគ្គលនោះមិនអាចបដិសេធប្រការណាមួយបានឡើយអំពីខ្លួនឯងនោះ ។" (تفسير نور الثقلين، ج 4 ، ص: 394)

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ﴿١٣﴾

១២. កាលពីមុនពួកគេ ប្រជាជាតិរបស់នុះហ្គី ពួកអារ-រ៉ស់និងពួកស្វាម្យដូចបានបដិសេធការអប់រំរបស់អល់ឡោះហ្គី]

وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ ﴿١٤﴾

១៣. ពួកអុដូ ហៀរអុស បងប្អូនរបស់លូតូ

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ﴿١٥﴾

១៤. ពួកអ្នកព្រៃក្រាស់ (អាល់-អែកាស៊ូ) និងប្រជាជាតិទុបបាក់ ។ ទាំងអស់គ្នាបានបដិសេធបណ្តាព្រះសាសនៈទូត ។ អាស្រ័យហេតុនេះការសន្យារបស់អញ (ការផ្តន្ទាទោសប្រដៅ) ទៅជាពិត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១២-១៤

أَبُو عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيُّ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ الْكُوفِيِّ عَنْ عُبَيْسِ بْنِ هِشَامٍ عَنْ حُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ الْمَنْقَرِيِّ عَنْ هِشَامِ الصَّيْدَنَانِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ سَأَلَهُ رَجُلٌ عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ "كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ" فَقَالَ بِيَدِهِ هَكَذَا فَمَسَحَ إِحْدَاهُمَا بِالْأُخْرَى فَقَالَ هُنَّ اللَّوَاتِي بِاللَّوَاتِي يَعْنِي النَّسَاءَ بِالنِّسَاءِ.

[...] ហ្គីស្គា អាល់-ស្វយ័ដ្ឋាណានីបាននិយាយតមកពីអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គី ថាបុរសម្នាក់បានសួរ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីអាយ៉ាស៊ូ [៥០:១២] កាលពីមុនពួកគេ ប្រជារាស្ត្ររបស់នុះហ្វា ពួកអារ-វ៉ស់ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈដោយធ្វើដៃថា៖ "ដូចនេះ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានធ្វើកាយវិការដោយយកដៃមួយជូតលើដៃមួយទៀត ហើយមានវចនៈថា៖ "ពួកនាងគឺពួកដែលស្រឡាញ់ស្រីភេទដូចគ្នាជាមួយពួកស្រីដែលស្រឡាញ់ស្រីភេទដូចគ្នា ។" ពោលគឺ ស្រីជាមួយស្រី ។ (الكافي 5 : 1/551)

***

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِي أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ وَ هِشَامٍ وَ حَفْصِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) أَنَّهُ دَخَلَ عَلَيْهِ نِسْوَةٌ، فَسَأَلَتْهُ امْرَأَةٌ مِنْهُنَّ عَنِ السَّحْقِ؟ فَقَالَ: حَدُّهَا حَدُّ الرَّبَائِي. فَقَالَتِ الْمَرْأَةُ: مَا ذَكَرَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ذَلِكَ فِي الْقُرْآنِ؟ فَقَالَ: بَلَى. قَالَتْ وَ أَيْنَ هُوَ؟ قَالَ: هُنَّ "أَصْحَابُ الرَّسِّ". (الكافي : جزء ٧ صفحة ٢٠٢ حَدِيث ١)

[...] មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន អាហ្វិ ហ្វាស្យាស៊ូ, ហ្វាស្យាស៊ូនិហាហ្វាហ្វាស្យាស៊ូបាននិយាយតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام ថាស្រីៗបានមកជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ស្រ្តីម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកស្រ្តីទាំងនេះបានសួរអំពីស្រ្តីដែលប្រតិព័ទ្ធស្រ្តីដូចគ្នា ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ច្បាប់វា (ច្បាប់ធ្វើទណ្ឌកម្ម) គឺច្បាប់របស់អ្នកប្រព្រឹត្តអំពើខុសសាសនាផ្លូវភេទ ។" ស្រ្តីនោះបានទូលថា៖ "តើអស់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام បានចែងអំពីរឿងនេះទេនៅក្នុងគូរអាន ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មាន ។" គាត់បានសួរថា៖ "នៅត្រង់ណា ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ស្រ្តីទាំងនេះគឺ [៥០:១២] ពួកអារ-វ៉ស់ ។" (الكافي 7 : 1/202)

أَفَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٥﴾

១៥. តើយើងហាត់នឿយទេក្នុងការបង្កើតដំបូងនោះ ? តែពួកគេនៅក្នុងការសង្ស័យការបង្កើតថ្មី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៥

ابن بابويه، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ الصَّقَّارِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْحَطَّابِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ هَالِلٍ، عَنِ الْعَلَاءِ بْنِ رَزِينٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «لَقَدْ خَلَقَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي الْأَرْضِ مِئْتَةَ سَبْعَةِ عَوَالِمٍ لَيْسَ فِيهَا مِنْ وُلْدِ آدَمَ، خَلَقَهُمْ مِنْ أَدِيمِ الْأَرْضِ، فَأَسْكَنَهُمْ فِيهَا وَاحِدًا وَاحِدٍ مَعَ عَالَمِهِ،

[...] មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន មុស្លីមបានថាខ្ញុំបានឮអាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام បានបង្កើតនៅក្នុងផែនដី តាំងពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បង្កើតវាមក ប្រាំពីរលោក, នៅក្នុងលោកនោះមិនមានកូនអាដ្យាំ عليه السلام ទេ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបង្កើតពួកគេមកពីសំបកផែនដី ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានទុកដាក់ពួកគេម្នាក់ហើយម្នាក់ទៀតក្នុងលោកពួកគេ ។

تَمَّ خَلَقَ عَزَّ وَ جَلَّ آدَمَ أَبَا هَذَا الْبَشَرِ وَ خَلَقَ دُرَيْتَهُ مِنْهُ، لَا وَ اللَّهُ مَا خَلَّتِ الْجِنَّةُ مِنْ أَرْوَاحِ الْمُؤْمِنِينَ مِنْذُ خَلَقَهَا، وَ لَا خَلَّتِ النَّارُ مِنْ أَرْوَاحِ الْكُفَّارِ الْعَصَاةِ مِنْذُ خَلَقَهَا عَزَّ وَ جَلَّ، لَعَلَّكُمْ تَرَوْنَ أَنَّهُ إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ، وَ صَبَّرَ [اللَّهُ] أَبْدَانُ أَهْلِ الْجَنَّةِ مَعَ أَرْوَاحِهِمْ فِي الْجَنَّةِ، وَ صَبَّرَ أَبْدَانُ أَهْلِ النَّارِ مَعَ أَرْوَاحِهِمْ فِي النَّارِ، أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَا يُعْبَدُ فِي بِلَادِهِ، وَ لَا يَخْلُقُ خَلْقًا يُعْبَدُونَهُ وَ يُؤَخِّدُونَهُ [وَ يُعْظَمُونَهُ]،

បន្ទាប់មកព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិ ព្រះដ៏មហារុងរឿងបានបង្កើតអាដាំ^{عَدَاة} ឌីពករបស់អម្បរមនុស្សនេះ ហើយព្រះអង្គ^{عَدَاة}បានបង្កើតបណ្តាកូនចៅព្រះអង្គ^{عَدَاة}មកពីព្រះអង្គ^{عَدَاة} ។ ទេ សូមស្តាប់ចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عَدَاة} តាំងពីឋានសួគ៌ត្រូវបង្កើតមក វាមិនដែលទទេគ្មានវិញ្ញាណអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា (មុមីន) ទេ ។ ឋាននរកមិនដែលទទេគ្មានវិញ្ញាណអ្នកបដិសេធសទ្ធាទេ តាំងពីព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិ ព្រះដ៏មហារុងរឿងបានបង្កើតវាមកនោះ ។ ប្រហែលជាអស់លោកគិតថានាថ្ងៃជំនុំជម្រះអល់ឡោះហ្ន៎^{عَدَاة}នឹងបញ្ជូនខ្លួនជនឋានសួគ៌ជាមួយវិញ្ញាណពួកគេទៅកាន់ឋានសួគ៌ ថាព្រះអង្គ^{عَدَاة}នឹងបញ្ជូនខ្លួនជនឋាននរកជាមួយវិញ្ញាណពួកគេទៅកាន់ឋាននរក ថាគេនឹងមិនគោរពបូជាអល់ឡោះហ្ន៎^{عَدَاة}ទេនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រព្រះអង្គ^{عَدَاة}នោះ ថាព្រះអង្គ^{عَدَاة}នឹងមិនបង្កើតសត្វលោកទេដែលនឹងគោរពបូជាព្រះអង្គ^{عَدَاة} ដែលនឹងសរសើរព្រះអង្គ^{عَدَاة}ជាព្រះតែមួយគត់ ដែលនឹងលើកតម្កើងព្រះអង្គ^{عَدَاة} ។

بَلَىٰ وَاللَّهِ لَيَخْلُقَنَّ اللَّهُ خَلْقًا مِّنْ غَيْرِ فُحُولَةٍ وَلَا إِنَاثٍ يَّعْبُدُونَهُ وَيُوحِدُونَهُ وَيُعْظُمُونَهُ، وَيَخْلُقُ لَهُمْ أَرْضًا تَحْمِلُهُمْ، وَ سَمَاءً تُظِلُّهُمْ، أَلَيْسَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ”يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ“، وَقَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: ”أَفَعَبِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ“.** (الخصال : صَفْحَة ٣٥٨ حَدِيث ٤٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٣١)

មែន សូមស្តាប់ចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عَدَاة} អល់ឡោះហ្ន៎^{عَدَاة}នឹងបង្កើតមួយមាបនកម្មមកពីមាបនកម្មទៀតដែលពុំមានអំណាចនិងពុំមានស្រ្តីទេ ដែលនឹងធ្វើសក្តារព្រះអង្គ^{عَدَاة} នឹងសរសើរព្រះអង្គ^{عَدَاة}ជាព្រះតែមួយគត់ ដែលនឹងលើកតម្កើងព្រះអង្គ^{عَدَاة} ហើយព្រះអង្គ^{عَدَاة}នឹងបង្កើតផែនដីមួយឲ្យពួកគេដែលនឹងទ្រទ្រង់ពួកគេ និងមេឃមួយដែលផ្តល់ម្តប់ដល់ពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عَدَاة}មិនបានមានព្រះបន្ទូលទេឬថា [១៥:៤៨] ថ្ងៃដែលផែនដីនឹងត្រូវផ្លាស់ប្តូរជាផែនដីមួយផ្សេងទៀត ព្រមទាំងមេឃទាំងឡាយ[ផងដែរ] ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عَدَاة}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥០:១៥] តើយើងហាត់នឿយទេក្នុងការបង្កើតដំបូងនោះ? តែពួកគេនៅក្នុងការសង្ស័យការបង្កើតថ្មី ។" (45 /358) (الخصال)

***

و عَنْهُ: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَيْسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ زَيْدٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: أ "فَعَبِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ" .

[...] យ៉ាបៀរ ចិន យ៉ាស៊ីដូបានថាខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ យ៉ាកុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلا}អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៥០:១៥] តើយើងហាត់នឿយទេក្នុងការបង្កើតដំបូងនោះ? តែពួកគេនៅក្នុងការសង្ស័យការបង្កើតថ្មី ។"

قَالَ: «يَا جَابِرُ، تَأْوِيلُ ذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ إِذَا أَفْنَى هَذَا الْخَلْقَ وَ هَذَا الْعَالَمَ، وَ سَكَنَ أَهْلَ الْجَنَّةِ الْجَنَّةَ وَ أَهْلَ النَّارِ النَّارَ، جَدَّدَ اللَّهُ عَالَمًا غَيْرَ هَذَا الْعَالَمِ، وَ جَدَّدَ خَلْقًا مِّنْ غَيْرِ فُحُولَةٍ وَلَا إِنَاثٍ يَّعْبُدُونَهُ وَيُوحِدُونَهُ، وَ خَلَقَ لَهُمْ أَرْضًا غَيْرَ هَذِهِ الْأَرْضِ تَحْمِلُهُمْ، وَ سَمَاءً غَيْرَ هَذِهِ السَّمَاءِ تُظِلُّهُمْ، لَعَلَّكَ تَرَى [أَنَّ اللَّهَ] إِنَّمَا خَلَقَ هَذَا الْعَالَمَ الْوَاحِدَ، وَ تَرَى أَنَّ اللَّهَ لَمْ يَخْلُقْ بَشَرًا غَيْرَكُمْ، بَلَىٰ وَاللَّهِ، لَقَدْ خَلَقَ أَلْفَ أَلْفِ عَالَمٍ، وَ أَلْفَ أَلْفِ آدَمٍ، أَنْتَ فِي آخِرِ تِلْكَ الْعَوَالِمِ وَ أَوْلَيْكَ الْأَدَمِيِّينَ».** (التوحيد : صَفْحَة ٢٧٧ حَدِيث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٣٢)

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "យ៉ាបៀរអើយ ! សេចក្តីអធិប្បាយរបស់អាហ្វាស៊ីនេះគឺ កាលណា

អស់ឡោះហ្ន៎កម្ទេចលោកនេះចោល បានទុកដាក់ជនឋានសួគ៌នៅក្នុងឋានសួគ៌ ជនឋាននរកនៅក្នុង
 ឋាននរក កាលនោះអស់ឡោះហ្ន៎នឹងបង្កើតលោកថ្មីមួយផ្សេងពីលោកនេះ និងមាបនកម្ម (សត្វលោក)
 មួយថ្មីដែលគ្មានអំណាចនិងគ្មានស្រ្តី ដែលនឹងធ្វើសក្តារព្រះអង្គ សរសើរព្រះអង្គជាព្រះតែមួយ
 គត់ ។ ព្រះអង្គនឹងបង្កើតលោកមួយផ្សេងពីលោកនេះឲ្យពួកគេសម្រាប់ដាក់ពួកគេ មេឃមួយផ្សេងពី
 មេឃនេះដើម្បីផ្តល់ម្ហូបដល់ពួកគេ ។ ប្រហែលជាអស់លោកគិតថាអស់ឡោះហ្ន៎បានបង្កើតតែលោក
 នេះទេ ហើយអស់លោកគិតថាអស់ឡោះហ្ន៎មិនបានបង្កើតមនុស្សផ្សេងពីអស់លោកទេ ។ ពិតណាស់
 សូមស្ស្សចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ អស់ឡោះហ្ន៎បានបង្កើតរាប់ពាន់លោក រាប់ពាន់អាដ្វាំ ។ លោកកំពុង
 តែនៅក្នុងលោកចុងក្រោយបង្អស់និងអាដ្វាំចុងក្រោយបង្អស់ ។" (التوحيد: 2/277)

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾

១៦. ពិតណាស់យើងបានបង្កើតមនុស្ស យើងដឹងថាអារម្មណ៍ (ណាហ្វាស) របស់គេខ្សឹបអ្វីដាក់គេ ។
 យើងនៅក្បែរគេជាងសរសៃករបស់គេទៅទៀត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ១៦

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَا بِالْبَيِّنَاتِ لِنُظَاهِرَ بِهِ مَا كُنْتُمْ يُخْفُونَ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾

... មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ីន មុស្តីមបានថា អាចិ ហ្ន៎បានមកជួបអាចិ អាប់ខ្នុលឡោះហ្ន៎ បានទូល
 ព្រះអង្គថា៖ "ទូលបង្គំបានឃើញមូសា រាជបុត្រ ព្រះអង្គ ស្រីឡាត្ត មនុស្សបានដើរ
 កាត់មុខព្រះអង្គ មិនបានហាមឃាត់ពួកគេទេ ។ តើមានមូលហេតុអ្វី?" អាចិ
 អាប់ខ្នុលឡោះហ្ន៎ មានវចនៈថា៖ "ហោមូសា គេបានហោមូសា ។ ព្រះអង្គ
 មានវចនៈថា៖ "បុត្រ អើយ អាចិ ហ្ន៎បានថាបុត្រ បានស្រីឡាត្ត មនុស្សបានដើរ
 កាត់មុខបុត្រ បុត្រមិនបានហាមឃាត់ពួកគេទេ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ព្រះបិតា អើយ
 ទូលបង្គំ បានធ្វើសក្តារព្រះដែលនៅជិតទូលបង្គំ ជាងពួកគេទៅទៀត ។ អស់ឡោះហ្ន៎ មាន
 ព្រះបន្ទូលថា៖ [៥០:១៦] យើងនៅក្បែរគេជាងសរសៃករបស់គេទៅទៀត ។ លោកបានថា អាចិ
 អាប់ខ្នុលឡោះហ្ន៎ បានឱបព្រះអង្គ ផ្ទាប់ខ្លួនព្រះអង្គ ហើយមានវចនៈថា៖ "បុត្រ បិតា
 អើយ ! សូមឲ្យព្រះបិតា និងព្រះមាតារបស់បិតា បានធ្វើពលីកម្មដើម្បីបុត្រ ឱ្យឃ្លាំងនៃ
 អាថកំបាំងអើយ !" នេះគឺមេរៀនដែលព្រះអង្គ ឲ្យ ។ ព្រះអង្គ មិនដែលឥតអើពើមគ្គផលណា
 មួយទេ ។" (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صفحہ ١٠٨)

***

شَرَفُ الدِّينِ التَّحْفِيُّ، قَالَ: تَأْوِيلُهُ جَاءَ فِي تَفْسِيرِ أَهْلِ الْبَيْتِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، وَ هُوَ مَا رُوِيَ عَنْ مُحَمَّدِ ابْنِ جُمُهورٍ، عَنْ فَضَالَةَ، عَنْ

أَبَانٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ مُبَسَّرٍ، عَنْ بَعْضِ آلِ مُحَمَّدٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلِمُ مَا تُوسَّوْسُ بِهِ نَفْسُهُ". قَالَ: «هُوَ الْأَوَّلُ»،

[...] មួយសៀវបានរាយការណ៍តមកពីព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា^{صلوات الله عليه} មួយអង្គ^{عليه والسلا}របស់មហាម៉ាដូ^{عليه} អំពី ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:១៦] ពិតណាស់យើងបានបង្កើតមនុស្ស យើងដឹងថាអាមូណា របស់គេខ្សឹបអ្វីជាក់គេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលនេះគឺបុគ្គលទីមួយ (គឺអាប៊ូ បាការ) ។"

وَقَالَ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطَعَيْنُكَ وَلَكِنْ كُنَّا فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ"، قَالَ: «هُوَ زُفْرٌ، وَ هَذِهِ الْآيَاتُ إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى: "يَوْمَ نَقُولُ لِلْحَيَّةِ هَلْ امْتَلَأْتِ وَ نَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ"، فِيهِمَا وَ فِي أَنْبَاعِهِمَا، وَ كَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَ أَهْلَهَا».* (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٦٠٨ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٣٢)

ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:២៧] កនរេបស់គេនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំបានធ្វើឲ្យគេប្រព្រឹត្តល្មើសទេ តែខ្លួនគេទេដែល នៅក្នុងសេចក្តីរង្វេងជំរៅនោះ" ថា៖ "បុគ្គលរូបនេះគឺស្រីហ្វារ រហូតដល់ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:៣០] ថ្ងៃនោះយើងនឹងមានព្រះបន្ទូលទៅកាន់នរកថា៖ "អ្នកពេញហើយឬនៅ ?" នរកនឹងទូលថា៖ "នៅមានទៀតទេ ?" ដែលចែងដល់បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះនិងពួកអ្នកតាមបុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះ ។ ពួក គេនឹងបានចូលនរកឥតលំអៀងឡើយ ។" (تأويل الآيات 2 : 608 / 1)

إذ يَتَلَقَى الْمُتَلَقِيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ ﴿٧﴾

១៧. ពេលអ្នកទទួលពីរទទួល (គឺអ្នកកត់ត្រាទង្វើ) អង្គុយនៅខាងស្តាំនិងខាងឆ្វេង

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿٨﴾

១៨. រាល់សំដីដែលគេនិយាយសុទ្ធតែមានអ្នកចាំមើលនៅក្បែរគេជាស្រេច ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៧-១៨

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ حَمَّادٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ مَا مِنْ قَلْبٍ إِلَّا وَ لَهُ أَدُنَانِ عَلَى إِحْدَاهُمَا مَلَكٌ مُرْشِدٌ وَ عَلَى الْأُخْرَى شَيْطَانٌ مُفْتِنٌ هَذَا يَأْمُرُهُ وَ هَذَا يَنْجُرُهُ الشَّيْطَانُ يَأْمُرُهُ بِالْمَعَاصِي وَ الْمَلَكُ يَنْجُرُهُ عَنْهَا وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "عَنِ الْيَمِينِ وَ عَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ * مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ". (الكافي : جزء ٢ صَفْحَة ٢٦٦ حَدِيث ١)

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបាននិយាយតមកពីឪពុកលោក តមកពីអ៊ីបន្ទូ អាប៊ូ អ៊ីម៉ែរ តមកពីហ្គាម៉ាដូ តមកពី អាប៊ូ អ៊ុប្បាលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "មិនមានបេះដូងណាគ្មានត្រចៀកពីរទេ ។ នៅលើត្រចៀក មួយមានទេវតាដឹកនាំល្អមួយអង្គ នៅលើត្រចៀកមួយទៀតមានស្រីកូនដែលញុះញង់ ។ មួយនេះ បញ្ជាគេ ឯមួយនោះស្តីបន្ទោសគេ ។ មានស្រីកូនបញ្ជាគេឲ្យប្រព្រឹត្តល្មើស រីឯទេវតាស្តីបន្ទោសគេមិន ឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើនោះទេ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គា^{عليه} [៥០:១៧] ពេលអ្នកទទួលត្រាពីរទទួល អង្គុយ

នៅខាងស្តាំនិងខាងឆ្វេង ។ [៥០:១៨] រាល់សំដីដែលគេនិយាយសុទ្ធតែមានអ្នកចាំមើលនៅក្បែរគេជាស្រេច ។" (الكافي 2: 1/266)

***

الحُسَيْنُ بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حُمَرَانَ، عَنْ زُرَّارَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «مَا مِنْ عَبْدٍ إِلَّا وَ مَعَهُ مَلَكَانِ يَكْتُبَانِ مَا يَلْفِظُهُ، ثُمَّ يَرْفَعَانِ ذَلِكَ إِلَى مَلَكَائِنِ فَوْقَهُمَا، فَيُتَبَّانِ مَا كَانَ مِنْ خَيْرٍ وَ شَرٍّ، وَ يُلْقِيَانِ مَا سَوَى ذَلِكَ.»** (الزهد : صَفْحَة ٥٣ حَدِيث ١٤١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٣٤)

[...] សូរ្យាភិក្ខុបានថាខ្ញុំបានឮអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចនៈថា៖ "មិនមានបាវបម្រើណាគ្មានទេវតាពីរអង្គដែលកត់ត្រាទុកនូវសម្តីគេនោះទេ ។ បន្ទាប់មក ទេវតាទាំងពីរលើកកំណត់ហេតុទាំងនោះឡើងទៅឲ្យទេវតាពីរអង្គ[ទៀត]ដែលខ្ពស់ជាងខ្លួន ។ ដូច្នោះទេវតាទាំងពីរអង្គនេះរើសយកអ្វីដែលល្អនិងអ្វីដែលអាក្រក់ ចោលអ្វីៗដែលផ្សេងពីនោះ ។" (الزهد: 141 / 53)

***

وَ عَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلْوَانَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ سَأَلْتُهُ عَنْ مَوْضِعِ الْمَلَكَائِنِ مِنَ الْإِنْسَانِ؟ قَالَ: «هَاهُنَا وَاحِدٌ، وَ هَاهُنَا وَاحِدٌ» يَعْنِي عِنْدَ شَدْقِيهِ.** (الزهد : صَفْحَة ٥٣ حَدِيث ١٤٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٣٤)

[...] យ៉ាបៀវបានថាខ្ញុំបានសួរអាចូ យ៉ាកុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلا}អំពីកន្លែងរបស់ទេវតាទាំងពីរអង្គដែលនៅលើមនុស្ស ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចនៈថា៖ "នៅលើនេះមួយអង្គ និងនៅលើនេះមួយអង្គ ។" មានន័យថានៅជិតឆ្អឹងថ្ពាម ។ (الزهد: 142 / 53)

***

وَ عَنْهُ: عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَ عَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ" قَالَ: «هُمَا الْمَلَكَانِ».

[...] អាចូ បាស្មៀវបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلا} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:១៧] ពេលអ្នកទទួលពីរទទួល អង្គុយនៅខាងស្តាំនិងខាងឆ្វេង កត់ត្រាទុក ។"ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចនៈថា៖ "នេះគឺទេវតាពីរអង្គ ។"

وَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ"، قَالَ: «هُوَ الْمَلَكُ الَّذِي يَحْفَظُ عَلَيْهِ عَمَلَهُ».

ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:២៣] "នេះគឺអ្វីដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមានជាស្រេចហើយ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចនៈថា៖ "នេះគឺទេវតាដែលថែរក្សាទង្វើទាំងឡាយរបស់គេ ។"

وَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَمْتُهُ"، قَالَ: «هُوَ شَيْطَانُهُ».** (الزهد : صَفْحَة ٥٤ حَدِيث ١٤٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٣٤)

ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:២៧] កនរាបសំគេ នឹងទូលថា: "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំបានធ្វើឲ្យគេប្រព្រឹត្តល្មើសទេ ។"

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "នេះគឺបិសាចរបស់គេ ។" (الزهد: 146 / 54)

***

عَنْهُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَفْصِ الْعُوسِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ السَّائِحِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمْ سَلَامٌ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنِ الْمَلَكَيْنِ، هَلْ يَعْلَمَانِ بِالذَّنْبِ إِذَا أَرَادَ الْعَبْدُ أَنْ يَفْعَلَهُ أَوْ الْحَسَنَةَ؟ فَقَالَ: رِيحُ الْكَئِيفِ وَ رِيحُ الطَّيِّبِ سَوَاءٌ؟ قُلْتُ: لَا. قَالَ: إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا هَمَّ بِالْحَسَنَةِ خَرَجَ نَفْسُهُ طَيْبَ الرِّيحِ، فَقَالَ صَاحِبُ الْيَمِينِ لِصَاحِبِ الشِّمَالِ: فَمَنْ، فَإِنَّهُ قَدْ هَمَّ بِالْحَسَنَةِ فَإِذَا فَعَلَهَا كَانَ لِسَانُهُ قَلَمَهُ، وَ رِيْفُهُ مِدَادَهُ فَأُتِبَتْهَا لَهُ.

[...] អុលី ប៊ិន សាអ៊ីហ្គីបានតំណាលតមកពីអាប់ខុលឡោះហ្គី ប៊ិន មូសា ប៊ិន យ៉ាកុបហ្គារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈតមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام កាលគេបានសួរថាតើទេវតាទាំងពីរដឹងទង្វើអាក្រក់ឬទង្វើល្អឬទេ ពេលបារបម្រើបងធ្វើទង្វើទាំងនេះនោះ? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "តើក្លិនស្អុយនិងទឹកអប់ស្មើគ្នាទេ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "មិនស្មើគ្នាទេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ពេលណាបារបម្រើបងធ្វើអំពើល្អ ពេលនោះក្លិនក្រអូបចេញមកពីខ្លួនបារនោះ ។ ដូច្នោះអ្នកនៅខាងស្តាំនឹងនឹងប្រាប់កនខ្លួនដែលនៅខាងឆ្វេងថា: "ងើបឡើង គេគិតនឹងធ្វើអំពើល្អ ។ ដូច្នោះពេលគេធ្វើអំពើល្អនោះ ប្រៀបបាននឹងសម្តីមួយនៅលើអណ្តាតបារនោះ ។ ទឹកមាត់បារនោះទៅជាទឹកខ្មៅ ហើយវាក៏បានកត់ត្រាសម្តីនោះទុកឲ្យបារនោះ ។"

وَ إِذَا هَمَّ بِالسَّيِّئَةِ: خَرَجَ نَفْسُهُ مِنْتَى الرِّيحِ، فَيَقُولُ صَاحِبُ الشِّمَالِ لِصَاحِبِ الْيَمِينِ: قِفْ، فَإِنَّهُ قَدْ هَمَّ بِالسَّيِّئَةِ، فَإِذَا هُوَ فَعَلَهَا كَانَ لِسَانُهُ قَلَمَهُ، وَ رِيْفُهُ مِدَادَهُ، وَ أُتِبَتْهَا عَلَيْهِ.

ពេលបារនោះគិតនឹងធ្វើអំពើបាប ក្លិនស្អុយចេញពីខ្លួនបារនោះ ។ ដូច្នោះអ្នកនៅខាងឆ្វេងប្រាប់កនខ្លួនដែលនៅខាងស្តាំថា: "ឈប់សិនព្រោះគេបានគិតធ្វើអំពើបាប ។ ដូច្នោះធ្វើអំពើនេះប្រៀបបាននឹងសម្តីមួយនៅលើអណ្តាតបារនេះ ទឹកមាត់បារនោះនឹងដូចទឹកខ្មៅ សម្តីនោះនឹងត្រូវកត់ត្រាទុកជាគុណវិបត្តិសម្រាប់បារនោះ ។" (الكافي 2: 3/113)

***

أَبُو عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيُّ وَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، جَمِيعًا، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ إِسْحَاقَ وَ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، جَمِيعًا، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَهْزَبَارَ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ حَفْصِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: مَا مِنْ مُؤْمِنٍ يُذْنِبُ ذَنْبًا إِلَّا أَجَلَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ سَبْعَ سَاعَاتٍ مِنَ النَّهَارِ، فَإِنْ هُوَ تَابَ لَمْ يُكْتَبْ عَلَيْهِ شَيْءٌ، وَإِنْ هُوَ لَمْ يَفْعَلْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِ سَيِّئَةً.

[...] ហ្គាហ្គីបានថាខ្ញុំបានឮអាហ្គី អាប់ខុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "អ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្លាគ្រប់រូបដែលធ្វើអំពើបាប អស់ឡោះហ្គី رحمته នឹងផ្អាក[ការកត់ត្រា]ទុកមួយរយៈពេលប្រាំពីរម៉ោងនៃថ្ងៃសិន ។ បើអ្នកនោះដឹងកំហុសខ្លួនវិញ គេមិនកត់ត្រាអ្វីទាល់តែសោះជាគុណវិបត្តិសម្រាប់អ្នកនោះ ។ ពុំនោះទេបាបមួយនឹងត្រូវកត់ត្រាទុកជាគុណវិបត្តិសម្រាប់អ្នកនោះ ។"

فَأَنذَرْتُكَ الْبَصْرِيَّ فَقَالَ لَهُ: بَلَعْنَا أَنَّكَ قُلْتَ: مَا مِنْ عَبْدٍ يُذْنِبُ ذَنْبًا إِلَّا أَحْلَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ سَبْعَ سَاعَاتٍ مِنَ النَّهَارِ؟ فَقَالَ: لَيْسَ هَكَذَا قُلْتُ، وَ لَكِنِّي قُلْتُ: مَا مِنْ مُؤْمِنٍ، وَ كَذَلِكَ كَانَ قَوْلِي. (الكافي : جزء ٢ صَفْحَة ٤٣٩ حَدِيث ٩)

ខ្ញុំបានមកជួបអ្នកបាដូ អាល់-បាស្រី បានប្រាប់លោកថា៖ "យើងបានឮថាលោកបាននិយាយថា៖ "បាវបម្រើគ្រប់រូបដែលធ្វើអំពើបាប អស់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم}នឹងផ្អាក[ការកត់ត្រា]ទុកមួយរយៈពេលប្រាំពីរម៉ោងនៃថ្ងៃសិន ។" មែនទេ ?" លោកបានថា៖ "ខ្ញុំមិនបាននិយាយដូចនេះទេ ។ តែខ្ញុំបាននិយាយថា៖ "អ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្លាគ្រប់រូប (ស្ត្រីអ្នកសុំ)" នេះគឺសម្តីខ្ញុំ ។" (الكافي : 2 / 439)

***

الدَّيْلَمِيُّ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لِيُخْصِي عَلَى الْعَبْدِ كُلِّ شَيْءٍ، حَتَّى أَنْيَنَهُ فِي مَرَضِهِ». * (إرشاد القلوب : صَفْحَة ٧٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٣٨)

អាល់-ដៃឡាមីបានថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم}មានព្រះវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់រាប់សព្វសារពើអំពីបាវបម្រើ សូម្បីតែសូរថ្ងៃពេលគេឈឺក៏ដោយ ។" (إرشاد القلوب: 70)

***

ابْنُ بَابُوَيْهِ فِي (بِشَارَاتِ النَّبِيِّ): عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ سَدِيدِ الصَّيْرِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: دَخَلْتُ عَلَيْهِ وَ عِنْدَهُ أَبُو بَصِيرٍ وَ مَيْسَرَةُ وَ عِدَّةٌ مِنْ جُلَسَائِهِ، فَلَمَّا انْ أَحَدْتُ مَجْلِسِي أَقْبَلَ عَلَيَّ بِوَجْهِهِ، وَ قَالَ: «يَا سَدِيدُ، أَمَا إِنَّ وَلِيِّنَا لَيَعْبُدُ اللَّهَ فَائِمًا وَ قَاعِدًا وَ نَائِمًا وَ حَيًّا وَ مَيِّتًا».

[...] សាដៀវ អាល់-ស្វយ័រហ្ន៎បានរាយការណ៍តមកពីអាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم}ថាខ្ញុំបានទៅជួបព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وسلم} មានអាច្ឆិ បាស្រីវ្យា, ម៉ែសារ៉េត្ត និងសាវកច្រើននាក់ទៀតនៅជុំជាមួយព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وسلم} ។ ពេលព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وسلم}និយាយជាមួយខ្ញុំ បែរមកទល់មុខខ្ញុំ ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وسلم}មានវចនៈថា៖ "មិត្តយើង^{عليه السلام}ធ្វើសក្ការៈអស់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم}ទាំងឈរ ទាំងអង្គុយ ទាំងដេក ទាំងរស់និងទាំងស្លាប់ ។"

قَالَ: قُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ، أَمَا عِبَادَتُهُ فَائِمًا وَ قَاعِدًا وَ حَيًّا فَقَدْ عَرَفْنَا، كَيْفَ يَعْبُدُ اللَّهُ نَائِمًا وَ مَيِّتًا؟ قَالَ: «إِنَّ وَلِيِّنَا لَيَضَعُ رَأْسَهُ فَيَرُقُّ، فَإِذَا كَانَ وَقْتُ الصَّلَاةِ وَكَلَّ بِهٖ مَلَكًا خُلِقَ فِي الْأَرْضِ، لَمْ يَضَعِدَا إِلَى السَّمَاءِ، وَ لَمْ يَرَيَا مَلَكُوتَهُمَا، فَيُصَلِّيَانِ عِنْدَهُ حَتَّى يَنْتَبِهَ، فَيَكْتُبُ [اللَّهُ ثَوَابَ] صَلَاتِهِمَا لَهُ، وَ الرَّكْعَةُ مِنْ صَلَاتِهِمَا تُغْدِلُ أَلْفَ صَلَاةٍ مِنْ صَلَاةِ الْأَدَمِيِّينَ.

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលិកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وسلم} ! យើងទទួលស្គាល់ថាគេធ្វើសក្ការៈពេលឈរ ពេលអង្គុយនិងពេលនៅរស់ ។ តើគេធ្វើសក្ការៈអស់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم}បានដូចម្តេចទៅពេលដេកនិងពេលស្លាប់នោះ ?" ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وسلم}មានវចនៈថា៖ "មិត្តយើង^{عليه السلام}ដាក់ក្បាលដេក ។ ពេលដល់ពេលបំពេញនមស្ការ ទេវតាពីរអង្គត្រូវចាត់ឲ្យមកសម្រាប់ពេលធ្វើសក្ការៈនោះនៅក្នុងដី ។ ទេវតាទាំងពីរអង្គមិនឡើងទៅលើមេឃទេ មិនឃើញព្រះរាជាណាចក្រទេ ។ ទេវតាទាំងពីរអង្គបំពេញស្រ្តីឡាតុំលុះត្រាតែមិត្តនោះដឹងខ្លួន ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم}នឹងកត់ត្រាស្រ្តីឡាតុំរបស់ទេវតាទាំងពីរអង្គនេះទុកឲ្យមិត្តនេះ ។ ស្រ្តីឡាតុំមួយរ៉ក់អ្នកតុំរបស់ទេវតាទាំងពីរអង្គនេះស្មើនឹងស្រ្តីឡាតុំមនុស្សមួយពាន់រ៉ក់អ្នកតុំ ។"

وَإِنَّا لَنُفِضُهُ إِلَى اللَّهِ إِلَيْهِ، فَيَصْعَدُ مَلَكًا إِلَى السَّمَاءِ فَيَقُولان: يَا رَبَّنَا، عَبْدُكَ فَلَانُ بْنُ فُلَانٍ، انْقَطَعَ وَاسْتَوَى أَجَلُهُ، وَ لَأَنْتَ أَعْلَمُ مِنَّا بِذَلِكَ، فَأَذِّنْ لَنَا نَعْبُدُكَ فِي آفَاقِ سَمَائِكَ وَ أَطْرَافِ أَرْضِكَ، قَالَ: فَيُوحِي اللَّهُ إِلَيْهِمَا: أَنْ فِي سَمَائِي لَمَنْ يَعْْبُدُنِي، وَ مَا لِي فِي عِبَادَتِهِ مِنْ حَاجَةٍ بَلْ هُوَ أَحْوَجُ إِلَيْهَا، وَ إِنِّي فِي أَرْضِي لَمَنْ يَعْْبُدُنِي حَقَّ عِبَادَتِي، وَ مَا خَلَقْتُ خَلْقًا أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْهُ.

បើអល់ឡោះហ្ន៎យករិញ្ញាណមិត្តយើងទៅឯព្រះអង្គ ទេវតាទាំងពីរឡើងទៅលើមេឃ ទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎អើយ អ្នកនេះមួយ កូនរបស់អ្នកនេះមួយនៅឯព្រះអង្គ ។ កាលបរិច្ឆេទរបស់គេត្រូវ ផ្តាច់ ហើយគេបានស្លាប់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណជាងអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ដូច្នោះសូមព្រះអង្គ អនុញ្ញាតឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំធ្វើសក្ការៈព្រះអង្គនៅឯជើងមេឃនៃមេឃព្រះអង្គ និងនៅក្បែរ ផែនដីព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យពួកទេវតាដឹងថា៖ "មានអ្នកធ្វើសក្ការៈអញនៅឯមេឃ អញ ។ អញមិនត្រូវការការធ្វើសក្ការៈរបស់គេនោះទេ ។ គេនោះវិញទេដែលត្រូវការវាជាងគេ ។ នៅឯផែនដីអញក៏មានអ្នកធ្វើសក្ការៈអញដោយការគោរពបូជាត្រឹមត្រូវ ។ អញមិនបានបង្កើត សត្វលោកណាដែលគួរឲ្យស្រឡាញ់ជាងពួកគេទេសម្រាប់អញ ។"

فَيَقُولان: يَا رَبَّنَا مَنْ هَذَا الَّذِي يَسْعُدُ بِحُبِّكَ يَا هُو؟ قَالَ: فَيُوحِي اللَّهُ إِلَيْهِمَا: ذَلِكَ مِنْ أَحَدٍ مِمَّنْ أَفْتُهُ بِمُحَمَّدٍ عَبْدِي وَ وَصِيَّتِي وَ ذُرِّيَّتِيهَا بِالْأُولَايَةِ، اهْبِطَا إِلَى قَبْرِ وَلِيِّي فَلَانُ بْنُ فُلَانٍ، فَصَلِّيا عِنْدَهُ إِلَى أَنْ أَبْعَثَهُ فِي الْقِيَامَةِ. قَالَ: فَهَبْطُ الْمَلَكَانِ، فَيُصَلِّيَانِ عِنْدَ الْقَبْرِ إِلَى أَنْ يَبْعَثَهُ اللَّهُ، فَيُكْتَبُ ثَوَابُ صَلَاتِهِمَا لَهُ، وَ الرَّكْعَةُ مِنْ صَلَاتِهِمَا تَعْدِلُ أَلْفَ صَلَاةٍ مِنْ صَلَاةِ الْآدَمِيِّينَ.

ទេវតាទាំងពីរអង្គបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ! បុគ្គលនេះជាអ្នកណាដែលត្រេកអរចំពោះសេចក្តី ស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គចំពោះគេនោះ?" អល់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យទេវតាទាំងពីរដឹងថា៖ "បុគ្គល នោះគឺបុគ្គលដែលស្មោះត្រង់ចំពោះកិច្ចសន្យារបស់មូហាំម៉ាដ្យូ បាវរបស់អញ របស់ឧត្តរាធិការី ទាំងឡាយរបស់គេ និងអ៊ីម៉ា របស់វីឡាយ៉ាស្តរបស់ពួកគេ ។ ចូរពួកអ្នកចុះទៅក្នុងផ្នូររបស់ បាវអញនេះមួយ ហើយចូរពួកអ្នកបំពេញស្វ័យឡាត្ត់នៅចំពោះមុខគេរហូតដល់អញឲ្យគេរស់ឡើង វិញនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" ដូច្នោះទេវតាទាំងពីរចុះទៅស្វ័យឡាត្ត់នៅក្នុងផ្នូរលុះត្រាតែអល់ឡោះហ្ន៎ឲ្យបុគ្គល នោះរស់ឡើងវិញ ។ ដូច្នោះស្វ័យឡាត្ត់របស់ទេវតាទាំងពីរអង្គនេះនឹងត្រូវកត់ត្រាទុកសម្រាប់បុគ្គលនេះ ។ ស្វ័យឡាត្ត់មួយរ៉ក់អ្នករបស់ទេវតាទាំងពីរអង្គនេះស្មើមួយពាន់ស្វ័យឡាត្ត់របស់មនុស្ស ។

قَالَ سَدِيرٌ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، فَإِذْ وَلِيْتُكُمْ نَائِمًا وَ مَيِّتًا أَعْبُدُ مِنْهُ حَيًّا وَ قَائِمًا؟ قَالَ: فَقَالَ: «هَيْهَاتَ يَا سَدِيرُ، إِنَّ وَلِيَّنَا لَيَوْمَ عَرَى عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيُجِيزُ أَمَانَهُ». (فضائل الشيعة: صفة ٦٥ حديث ٢٣، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ صفة: ١٣٧)

សាដៀវបានទូលថា៖ "បុត្រវិស្វលុលឡោះហ្ន៎អើយ សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ មិត្តព្រះអង្គស្វ័យឡាត្ត់ពេលដេកស្លាប់ច្រើនជាងពេលនៅរស់ ពេលឈរនោះទៀត?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ទេ សាដៀវអើយ! មិត្តយើងមានសទ្ធាជ្រះថ្លាចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ដូច្នោះគេ យល់ព្រមឲ្យមិត្តនោះមានសុវត្តិភាពនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (فضائل الشيعة: 23 / 65)

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾

១៩. ការឈឺចាប់នៃការស្លាប់នឹងមកជាមួយព្រះសច្ចធម៌ ។ នេះគឺអ្វីដែលអ្នកចង់គេចវេ: ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៩

عليُّ بنُ إبراهيم، قَالَ: نَزَلَتْ: وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْحَقِّ بِالْمَوْتِ. ** (تفسير القمي: جزء ٢ صفحة ٣٢٤، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة : ١٣٨)

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រៃអ៊ឹម [នៅក្នុងតាហ្វ្យុសៀរគ្លុម្ហី] បានថា: "អាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបានដាក់មកដូចនេះគឺ: ការឈឺចាប់នៃព្រះសច្ចធម៌នឹងមកជាមួយការស្លាប់" (324:2) (تفسير القمي)

وَرَوَى الطَّرِيسِيُّ مِثْلَهُ، قَالَ: وَ رَوَاهُ أَصْحَابُنَا عَنْ أَيْمَةَ الْهُدَى (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ). ** (مجمع البيان : جزء ٩ صفحة ٢١٦، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة : ١٣٨)

អាល់-ត្រៃប៊ីស៊ីបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ស្រដៀងនេះដែរថា: "មិត្តយើងបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ អាយ៉ាស៊ុនេះតមកពីព្រះសន្តអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} នៃព្រះមគ្គទេសក៍ធម៌ 1" (216:9) (مجمع البيان)

***

في الشَّوَادِ: “ وَ جَاءَتْ سَكْرَةُ الْحَقِّ بِالْمَوْتِ ” وَ هِيَ قِرَاءَةُ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ وَ طَلْحَةَ وَ رَوَاهَا أَصْحَابُنَا عَنْ أَيْمَةَ الْهُدَى عَلَيْهِمُ السَّلَامُ. (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صفحة ١١١)

នៅក្នុងសាត្រា អាល់-ស្វាហ៊ីស៊ុ [៥០:១៩] ការឈឺចាប់នៃព្រះសច្ចធម៌នឹងមកជាមួយការស្លាប់ សាអ៊ីដ្ឋី ប៊ិន យូបៃរី, តួលហ្គាស៊ុ និងមិត្តយើងច្រើននាក់បានសូត្រដូចនេះតមកពីព្រះសន្តអ៊ីម៉ា ^{عليه السلام} នៃព្រះមគ្គ ទេសក៍ធម៌ 1 (تفسير نور الثقلين، ج 5، ص: 111)

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمَ الْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾

២០. គេនឹងផ្លុំស្នែង ។ នេះគឺថ្ងៃដែលបានសន្យាហើយ ។

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾

២១. រាល់ជីវិតនឹងមកជាមួយអ្នកនាំនិងសាក្សីមួយ ។

***

អ៊ីម៉ា អាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{عليه السلام} បានថ្លែងអំពីអាយ៉ាស៊ុនេះថា: "អាមីរុល មុមីនីន ^{عليه السلام} ជាអ្នកនាំ ឯ រីសូលុលឡោះហ្គ័រ ^{عليه السلام} ជាសាក្សី 1" (តាក្តីរីល អ៊ីល-អាយ៉ាត្ត ៥៩០)

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾

២២. ពិតណាស់អ្នកមិនបានអើពើចំពោះរឿងនេះទេ ។ យើងបើករបាំងអ្នកចេញពីអ្នក ដូច្នោះអ្នកភ្នែក មុតថ្ងៃនេះ (នឹងស្គាល់ហេតុការណ៍ច្បាស់) ។"

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ ﴿١٣﴾

២៣. កនរបស់គេនឹងទូលថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមានជាស្រេចហើយ ។"

អធិប្បាយអយ៉ាស់ ២០-២៣

علي بن إبراهيم، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ذَلِكَ مَا كُنْتُ مِنْهُ نَجِيدٌ، قَالَ: نَزَلَتْ فِي الْأَوَّلِ،

អាឈី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:១៩] នេះគឺអ្វីដែលអ្នកចង់គេចង់ ថា៖ "ត្រូវដាក់ចុះមកសំដៅទៅលើបុគ្គលទីមួយ (គឺអាប៊ូ បាការ) ។"

و قَوْلِهِ تَعَالَى: وَ جَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَ شَهِيدٌ، يَشْهَدُ عَلَيْهَا، قَالَ: سَائِقٌ يَسُوفُهَا.

ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:២១] រាល់ជីវិតនឹងមកជាមួយអ្នកនាំនិងសាក្សីមួយ ដែលធ្វើ កសិណសាក្សីប្រឆាំងគេ ។ អ្នកនាំម្នាក់នឹងនាំគេ ។

قوله: وَ قَالَ قَرِينُهُ، يَعْنِي شَيْطَانَهُ، وَ هُوَ الثَّانِي. هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ. (تفسير القمّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٢٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٣٩)

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៥៣:២៣] កនរបស់គេនឹងទូលថា មានន័យថា បិសាចរបស់គេ ។ បិសាចនោះគឺ បុគ្គលទីពីរ (គឺ អ៊ូម៉ារ) ។ "នេះគឺអ្វីដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមានជាស្រេចហើយ ។"

(تفسير القمّي 2: 324)

***

الحَسَنُ بْنُ أَبِي الْحَسَنِ الدَّيْلَمِيُّ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ رَجَالِهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ يَرِيدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ” وَ جَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَ شَهِيدٌ“. قَالَ: «السَّائِقُ: أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ الشَّهِيدُ: رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)». ** (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٦٠٩ حَدِيث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٣٩)

[...] យ៉ាបៀរ ប៊ិន យ៉ាស៊ីដ្យូបានថ្លែងតមកពីអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្វ៍ វ៉ាលី អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះ មហិទ្ធិបូទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៥០:២១] រាល់ជីវិតនឹងមកជាមួយអ្នកនាំនិងសាក្សីមួយ ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "អ្នកនាំគឺអាមីរុល-មុមីនីន ឯសាក្សីគឺវ៉ាលីលុលឡោះហ្វ៍ វ៉ាលី ។"

(تأويل الآيات 2: 609 / 2)

***

وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ: الْأَوَّلُ لَا شَيْءَ قَبْلَهُ، وَالْآخِرُ لَا غَايَةَ لَهُ، لَا تَفْعُ الْأَوْهَامُ لَهُ عَلَى صِفَةٍ، وَلَا تُعْقَدُ الْقُلُوبُ

منه على كَيْفِيَّةٍ، وَلَا تَنَالُهُ التَّجْرِئَةُ وَالتَّبَعِيضُ، وَلَا تُحِيطُ بِهِ الْأَبْصَارُ وَالْقُلُوبُ.

ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}សូមសច្ចាថាពុំមានព្រះផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}ទេ ព្រះ^{وَجَلَّ}ដែលពុំមានដៃគូ ។ ព្រះ^{وَجَلَّ}ដំបូងបង្អស់ មិនមានអ្វីមុនព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}ទេ ។ ព្រះ^{وَجَلَّ}ចុងក្រោយបង្អស់ ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}មិនមានព្រំដែនសីមាទេ ។ មិនអាច រៀបរាប់អំពីព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}នៅក្នុងការម៉ែតិតបានទេ ។ បេះដូងមិនអាចយកសារធាតុព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}មកពិនិត្យ បានទេ ។ ការវិភាគនិងការបែងចែកមិនមានប្រសិទ្ធិភាពលើព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}ទេ ។ ការមើលឃើញនិងបេះដូង (ចិត្ត) មិនអាចប្រៀបធៀបព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}បានទេ ។"

فَاتَّعَطُوا عِبَادَ اللَّهِ بِالْعَبْرِ النَّوَافِعِ، وَاعْتَبَرُوا بِالْأَيِّ السَّوَاطِعِ، وَازْدَجَرُوا بِالنَّدْرِ الْبَوَالِغِ، وَانْتَفَعُوا بِالذِّكْرِ وَالْمَوَاعِظِ، فَكَأَنَّ قَدْ عَلِمْتُمْ مَخَالِبَ الْمَنِيَّةِ، وَانْقَطَعَتْ مِنْكُمْ عِلَاقَةُ الْأُمِّيَّةِ، وَدَهَمَتْكُمْ مُفْطَعَاتُ الْأُمُورِ، وَالسِّيَاقَةُ إِلَى الْوَرْدِ الْمُزْرُودِ، "وَكُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ": سَائِقٌ يَسُوقُهَا إِلَى مَحْشَرِهَا; وَشَهِيدٌ يَشْهَدُ عَلَيْهَا بِعَمَلِهَا.

បារបម្រើអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}អើយ! ចូរអស់លោកទទួលមេរៀនពីសិក្ខាបទដែលប្រកបដោយអត្ថប្រយោជន៍ និងភ្លឺថ្លា និងចូរទទួលយកការព្រមានពីបទព្រមានទាំងឡាយ ។ ចូរទទួលយកនូវផលប្រយោជន៍ពីការ បង្ហាត់បង្រៀននិងការណែនាំ ។ បីដូចសេចក្តីស្តាប់ខ្ញុំអស់លោកជាប់ សេចក្តីសង្ឃឹមនិងសេចក្តីប្រាថ្នា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ រៀងលំបាកនឹងធ្លាក់មកលើអស់លោក ។ ដំណើររបស់អស់លោកគឺឆ្ពោះទៅកាន់កន្លែង ដែលឲ្យដើរទៅរក ។ [៥០:២១] រាល់ជីវិតនឹងមកជាមួយអ្នកនាំនិងសាក្សីមួយ ។ អ្នកនាំម្នាក់នឹងនាំ បុគ្គលទៅកាន់វាលរស់ពីស្តាប់ សាក្សីម្នាក់នឹងធ្វើកសិណសាក្សីប្រឆាំងទង្វើគេ ។"

دَرَجَاتٍ مُتَفَاوِضَاتٍ، وَمَنَازِلَ مُتَفَاوِثَاتٍ، لَا يَنْقَطِعُ نَعِيمُهَا، وَلَا يَطْعَنُ مُقِيمُهَا، وَلَا يَهْرُمُ خَالِدُهَا، وَلَا يَبْئَسُ سَاكِنُهَا.

[នៅក្នុងឋានសួគ៌] មានលំដាប់ថ្នាក់ដែលគួរឲ្យចូលចិត្តនិងឋានៈផ្សេងៗ ។ រង្វាន់ឋានសួគ៌មិនដាច់ ឡើយ ជីវិតអមតៈក៏មិនដាច់ អ្នកឋានសួគ៌នឹងមិនប្រឈមនឹងការខ្វះខាតទេ ។" (نهج البلاغة ، الخطبة 84)

***

* وَ عَنْهُ: عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: [...] "هَذَا مَا لَدَيَّ عَيْدٌ"، قَالَ: «هُوَ الْمَلَكُ الَّذِي يَحْفَظُ عَلَيْهِ عَمَلَهُ».** (الزهد : صَفْحَة ٥٤ حَدِيث ١٤٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَة : ١٣٥)

* [...] អាច្ចី បាស្រៀរបានរាយការណ៍តមកពីអាច្ចី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}អំពីព្រះបន្ទូល^{وتعالى} [៥០:២៣] នេះគឺអ្វីដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមានជាស្រេចហើយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "នេះគឺទេវតាដែលថែ រក្សាទង្វើរបស់អ្នកនោះ ។" (الزهد: 146 / 54)

أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٤﴾

២៤. ចូរអ្នកទាំងពីរបោះបុគ្គលបដិសេធសទ្ធារឹងរូសគ្រប់រូបទៅក្នុងនរកទៅ

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ២៤

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْقَاسِمِ الْحُسَيْنِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا فُرَاتُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ حَسَّانَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَرْوَانَ، عَنْ عُبَيْدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ"، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى إِذَا جَمَعَ النَّاسَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ، كُنْتُ أَنَا وَ أَنْتَ يَوْمَئِذٍ عَنِيدٌ عَنِ الْعَرْشِ، ثُمَّ يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِي وَ لَكَ. فَوَمَا فَأَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ مَنْ أَبْعَضَكُمْمَا وَ كَدَّبَكُمْمَا، وَ عَادَاكُمْمَا فِي النَّارِ».* (تفسير القمِّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٢٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٣٩)

[...] អ្វីបែដូច្នោះ ប្តីន យ៉ាស៊ុំយ៉ាបានតំណាលតមកពីមហ្វាម៉ាដូ ប្តីន អាល់-ហ្វាសែនី ប្តីន អាលី ប្តីន អាល់-ហ្វាសែនី ដែលបានតំណាលតមកពីព្រះបិតា ដែលបានតំណាលតមកពីព្រះ អយ្យកោ ដែលបានតំណាលតមកពីអាលី ប្តីន អាឡូ គ្លីលីប អំពីព្រះបន្ទូលព្រះ ដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:២៤] ចូរអ្នកទាំងពីរពោះបុគ្គលបដិសេធសទ្ធារឹងរូសគ្រប់រូបទៅក្នុងនរកទៅ ។ ព្រះ អង្គ មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ នឹង ប្រមូលមនុស្សនាថ្ងៃជំនុំជម្រះនៅឯវាលមួយ ។ ខ្ញុំ និងអ្នក នឹងនៅខាងស្តាំព្រះរាជ បល្ល័ង្ក ។ បន្ទាប់ពីនោះអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម នឹងមានព្រះបន្ទូលមក កាន់ខ្ញុំ និងអ្នក ថា៖ "ចូរអ្នកទាំងពីរងើបឡើង! ចូរពោះទៅក្នុងនរកជនណាដែលស្អប់អ្នកទាំងពីរ ដែលប្រទូសប្រឆាំងអ្នកទាំងពីរ ដែលជាសត្រូវរបស់អ្នកទាំងពីរ ទៅក្នុងភ្លើងទៅ!"

(تفسير القمِّي 2: 324)

***

الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ "أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ"، قَالَ: «نَزَلَتْ فِيَّ وَ فِي عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ ذَلِكَ أَنَّهُ إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ شَفَعَنِي رَبِّي وَ شَفَعَكَ يَا عَلِيُّ، وَ كَسَانِي وَ كَسَاكَ يَا عَلِيُّ، ثُمَّ قَالَ لِي وَ لَكَ: أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ مَنْ أَبْعَضَكُمْمَا وَ أَدْخَلَا الْجَنَّةَ كُلَّ مَنْ أَحْبَبَكُمْمَا، فَإِنَّ ذَلِكَ هُوَ الْمُؤْمِنُ».* (الأمالي : الجزء ١ صَفْحَة ٣٧٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٤١)

អាល់-ស្វែខ្ញុំ នៅក្នុងអាម៉ាលីរបស់លោក បានថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៥០:២៤] ចូរអ្នកទាំងពីរពោះបុគ្គលបដិសេធសទ្ធារឹងរូស គ្រប់រូបទៅក្នុងនរកទៅ ថា៖ "អាយ៉ាស៊ុំនេះត្រូវដាក់ចុះមកសំដៅរូបខ្ញុំ និងសំដៅអាលី ប្តីន អាឡូ គ្លីលីប ។ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ នឹងព្រមទទួលការធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ខ្ញុំ និងការធ្វើ អន្តរាគមន៍របស់អ្នក អាលី អើយ! ព្រះអង្គ នឹងស្លៀកពាក់ឲ្យខ្ញុំ និងអ្នក អាលី អើយ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលមកខ្ញុំ ថា៖ "ចូរអ្នក ពោះទៅក្នុងនរកជនទាំងអស់ដែល បានស្អប់អ្នកទាំងពីរ ចូរអ្នក ឲ្យជនទាំងអស់ដែលបានស្រឡាញ់អ្នកទាំងពីរ ចូលទៅក្នុងឋាន សួគ៌ចុះ ។" ដូច្នោះព្រះអង្គ ជាអ្នកធានារឿងនេះ ។" (الأمالي 1: 378)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْوَلِيدِ شَبَابِ الصَّيْرِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعِيدُ الْأَعْرَجِ،

قَالَ: دَخَلْتُ أَنَا وَ سُلَيْمَانُ بْنُ خَالِدٍ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ ذَكَرَ الْحَدِيثَ إِلَى أَنْ قَالَ: «قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَنَا قَسِيمُ اللَّهِ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، وَ أَنَا الْفَارُوقُ الْأَكْبَرُ، وَ أَنَا صَاحِبُ الْعَصَا وَ الْمِيسَمِ». ** (الأمالي : جزء ١ صَفْحَة ١٥٣ حَدِيث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ١٤١)

[...] សាមីដូ អាល់-អាត្មាវិជ្ជាបានថា ខ្ញុំនិងស៊ូឡែម៉ាន ប៊ិន ខ្ញុំលិដូបានមកជួបអាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ហ្វាត្រាវិជ្ជា បាននិយាយអំពីហ្វាត្រាវិជ្ជា លុះព្រះអង្គ មានវចនៈថាអាមីរុល-មុមីនីន មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ជាអ្នកចែកក្រុងព្រះនាមរបស់អាល់ឡោះហ្វី ឯឯស្វគិតនិងនរក ។ ខ្ញុំ ជាអ្នកកែវិញកង្វែងឲ្យឃើញ ភាពខុសគ្នា ។ ខ្ញុំ ជាម្ចាស់ដំបងនិងលក្ខណៈពិសេស ។" (الكافي 1: 153/2)

***

ابن بابويه، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ الْبَرْمَكِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ دَاهِرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرَ بْنِ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لِمَ صَارَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَسِيمَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ؟ قَالَ: «لَأَنَّ حُبَّهُ إِيْمَانٌ، وَ بُغْضُهُ كُفْرٌ، وَ أَمَّا خُلِقَتِ الْجَنَّةُ لِأَهْلِ الْإِيْمَانِ، وَ النَّارُ لِأَهْلِ الْكُفْرِ، فَهُوَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَسِيمُ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ لِهَذِهِ الْعِلَّةِ، فَالْجَنَّةُ لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا أَهْلُ مَحَبَّتِهِ، وَ النَّارُ لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا أَهْلُ بُغْضِهِ».

[...] អាល់-មូហាដ្ឋដួល ប៊ិន អ៊ូម៉ារបានថាខ្ញុំបានទូល អាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្វី យ៉ាត្រាវិជ្ជា ប៊ិន មូហាម៉ាដ្ឋ អាល់-ស្វ័ឡិក្វី ថា៖ "តើអាមីរុល-មុមីនីន នឹងទៅជាអ្នកចែកឯស្វគិតនិងឯស្វគិតបានដូចម្តេចទៅ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ពីព្រោះការស្រឡាញ់ព្រះអង្គ ជាសទ្ធា (អ៊ីម៉ាន) ការស្អប់ខ្ពើម ព្រះអង្គ ជាការបដិសេធសទ្ធា ។ ឯស្វគិតត្រូវបង្កើតមកសម្រាប់អ្នកមានសទ្ធា (មាន អ៊ីម៉ាន) ។ ភ្លើងនរកត្រូវបង្កើតមកសម្រាប់ជនបដិសេធសទ្ធា (ពួកកាហ្វៀរ) ។ អាស្រ័យមូលហេតុនេះ ឯងដែលព្រះអង្គ ជាអ្នកចែកឯស្វគិតនិងឯស្វគិតនោះ ។ ដូច្នេះ មិនមានអ្នកណាបានចូលឯស្វគិតទេក្រៅពីអ្នកស្រឡាញ់ព្រះអង្គ មិនមានអ្នកណាបានចូលភ្លើងនរកទេក្រៅពីអ្នកស្អប់ខ្ពើមព្រះ អង្គ ។"

قَالَ الْمُفَضَّلُ، فَقُلْتُ: يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، فَأَلَا نَبِيَاءَ وَ الْأَوْصِيَاءَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، كَانُوا مُجْبُوتَةً، وَ أَعْدَاؤُهُمْ كَانُوا يُبْغِضُونَهُ؟ قَالَ: «نَعَمْ». قُلْتُ: فَكَيْفَ ذَلِكَ؟ قَالَ: «أ مَا عَلِمْتَ أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ يَوْمَ حَبِيرٍ لِأَعْطَيْنَ الرَّايَةَ غَدًا رَجُلًا يُحِبُّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ، وَ يُحِبُّهُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ، مَا يَرْجِعُ حَتَّى يَفْتَحَ اللَّهُ عَلَى يَدَيْهِ؟ فَدَفَعَ الرَّايَةَ إِلَى عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَفَتَحَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى يَدَيْهِ». قُلْتُ: بلى.

អាល់-មូហាដ្ឋដួលបានថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "បុត្រវិជ្ជា លុលឡោះហ្វី អើយ! ព្រះសាស្តា ទាំងឡាយ និងព្រះឧត្តកាធិការ ទាំងឡាយតែងតែស្រឡាញ់ព្រះអង្គ រីឯសត្រូវទាំងឡាយរបស់អស់ព្រះអង្គ តែងតែស្អប់ខ្ពើមព្រះអង្គ ។" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ម្តេច បានជាដូច្នោះ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "លោកដឹងទេថាវិជ្ជា លុលឡោះហ្វី មានព្រះវចនៈនា សមរក្ខមិទ្ធាយ៖ "ថ្ងៃស្អែកខ្ញុំ នឹងប្រគល់ទង់ឲ្យទៅអ្នកណាដែលស្រឡាញ់អាល់ឡោះហ្វី និង ព្រះសាស្តា ដែលអាល់ឡោះហ្វី និងព្រះសាស្តា ស្រឡាញ់នោះ ។ អ្នកនោះ

នឹងមិនត្រឡប់មកវិញទេ ដរាបណាអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل}មិនបានប្រទានជ័យជំនះទៅក្នុងដៃអ្នកនោះទេ ? ព្រះ
 អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}បានហុចទង់ឲ្យទៅអូលី^{صلوات الله عليه والسلام} ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل}បានធានាជ័យជំនះទៅក្នុងដៃព្រះអង្គ
 " ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ។"

قَالَ: «أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) لَمَّا أُتِيَ بِالطَّائِرِ الْمَشْوِيِّ قَالَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): اللَّهُمَّ إِنِّي بِأَحَبِّ
 خَلْقِكَ إِلَيْكَ وَإِلَيَّ، يَا كُلُّ مَعِي مِنْ هَذَا الطَّائِرِ وَعَنِّي بِهِ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ). فُلْتُ، بَلَى. قَالَ: «فَهَلْ يَجُوزُ أَنْ لَا يُحِبَّ أَنْبِيَاءُ اللَّهِ وَ
 رَسُولُهُ وَ أَوْصِيَاؤُهُمْ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) رَجُلًا يُحِبُّهُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ، وَ يُحِبُّ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ؟ فُلْتُ لَهُ: لَا.

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "តើលោកដឹងទេថាកាលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عز وجل}បាននាំសត្វស្លាបអាំងមក
 ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានព្រះវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل}អើយ ! សូមព្រះអង្គ^{عز وجل}មេត្តានាំបុគ្គលដែលជាទីស្រឡាញ់
 ចំពោះព្រះអង្គ^{عز وجل} និងចំពោះទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}មកបរិភោគសត្វអាំងនេះជាមួយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ
 " ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ចង់និយាយថាអូលី^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈ
 ថា៖ "តើត្រឹមត្រូវទេដែលព្រះសាស្តា^{عليهم السلام}ទាំងឡាយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ព្រះសាសនៈទូត^{عليهم السلام}ទាំងឡាយ
 របស់អស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ព្រះឧត្តរាធិការ^{عليهم السلام}ទាំងឡាយរបស់អស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} មិនស្រឡាញ់បុគ្គលដែល
 ស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل}និងព្រះសាស្តា^{عليهم السلام}របស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل}និងព្រះសាស្តា^{عليهم السلام}
 ព្រះអង្គ^{عز وجل}ស្រឡាញ់នោះ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទេ ។"

قَالَ: «فَهَلْ يَجُوزُ أَنْ يَكُونَ الْمُؤْمِنُونَ مِنْ أُمَّهِمْ لَا يُحِبُّونَ حَبِيبَ اللَّهِ وَ رَسُولَهُ وَ أَنْبِيَاءَهُ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) فُلْتُ: لَا. قَالَ: «فَقَدْ ثَبَتَ أَنَّ
 جَمِيعَ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ وَ رَسُولَهُ وَ جَمِيعَ الْمُؤْمِنِينَ كَانُوا لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مُحِبِّينَ، وَ ثَبَتَ أَنَّ أَعْدَاءَهُمْ وَ الْمُخَالِفِينَ لَهُمْ كَانُوا لَهُمْ
 وَ لِجَمِيعِ أَهْلِ مَحَبَّتِهِمْ مُبْغِضِينَ؟». فُلْتُ: نَعَمْ. قَالَ: «فَلَا يُدْخِلُ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ أَحَبَّهُ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ، وَ لَا يُدْخِلُ النَّارَ إِلَّا مَنْ
 أَبْغَضَهُ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ، فَهُوَ إِذَنْ قَسِيمُ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ».

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "តើត្រឹមត្រូវទេដែលអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក្នុងសហគមន៍របស់អស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام}
 មិនស្រឡាញ់បុគ្គលដែលជាទីស្រឡាញ់របស់អស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} របស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عز وجل} និងរបស់
 ព្រះសាស្តា^{عليهم السلام}ទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{عز وجل} ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទេ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖
 "អស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل}បានអះអាងបន្ថែមថាព្រះសាស្តា^{عليهم السلام}ទាំងអស់របស់អស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ព្រះសាសនៈទូត^{عليهم السلام}
 របស់ព្រះអង្គ^{عز وجل} អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទាំងអស់ស្រឡាញ់អូលី^{صلوات الله عليه والسلام} បឺន អាចិ ភ្នំលិប^{عليه السلام} ។ ហើយព្រះអង្គ^{عز وجل}
 បានអះអាងបន្ថែមថាអ្នកដែលជាសត្រូវរបស់អស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام}និងអ្នកដែលប្រឆាំងអស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} គឺ
 អ្នកដែលស្រឡាញ់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}និងអ្នកដែលស្អប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ។" ព្រះ
 អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ដូច្នោះ មិនមានអ្នកណាបានចូលឋានសួគ៌ទេក្រៅពីអ្នកដែលស្រឡាញ់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام}
 ក្នុងចំណោមជនមុនៗនិងជនក្រោយៗ ។ មិនមានអ្នកណាបានចូលភ្លើងនរកទេ ក្រៅពីអ្នកដែល
 ស្អប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងចំណោមជនមុនៗនិងជនក្រោយៗ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ជាអ្នកចែកឋានសួគ៌
 និងភ្លើងនរក ។"

قَالَ الْمُفَضَّلُ بْنُ عَمْرٍ: فُلْتُ لَهُ: يَا بَنَ رَسُولَ اللَّهِ، فَرَجَحْتَ عَنِّي فَرَجَحَ اللَّهُ عَنكَ، فَرِدْنِي مِمَّا عَلَّمَكَ اللَّهُ. قَالَ: «سَلْ يَا مُفَضَّلُ». فُلْتُ
 لَهُ: يَا بَنَ رَسُولَ اللَّهِ، فَعَلَيْ بَنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يُدْخِلُ مُحِبَّهُ الْجَنَّةَ، وَ مُبْغِضَهُ النَّارَ، أَوْ رِضْوَانُ وَ مَالِكٌ؟

អាល់-មូហ្វាដ្ច័ដ្ច័ល ប៊ីន អ៊ូម៉ារបានថា ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា: "បុត្រវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ! សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជួយសម្រាលទូលបង្គំផង ។ សូមឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ជួយសម្រាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បន្ថែមឲ្យទូលបង្គំនូវអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានបង្ហាត់បង្រៀនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ផង ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "មូហ្វាដ្ច័ដ្ច័លអើយ! សូមកកចុះ ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា: "តើអាល្លី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាហ្វិ ត្រីលីប رضي الله عنه ជាអ្នកឲ្យបណ្តាអ្នកស្រឡាញ់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចូលឋានសួគ៌ និងឲ្យបណ្តាអ្នកស្អប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចូលភ្លើង ឬក៏វិជ្ជាវាសនា (ឆ្នាំឋានសួគ៌) និងម៉ាលិក (ឆ្នាំឋាននរក) ?"

فَقَالَ: « يَا مُفَضَّلُ، أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى بَعَثَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَهُوَ رُوْحٌ إِلَى الْأَنْبِيَاءِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) وَ هُمْ أَرْوَاحٌ قَبْلَ خَلْقِ الْخَلْقِ بِالْقَمِيِّ عَامٍ؟ » قُلْتُ: بَلَى. قَالَ: « أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ دَعَاهُمْ إِلَى تَوْحِيدِ اللَّهِ وَ طَاعَتِهِ، وَ اتِّبَاعِ أَمْرِهِ، وَ وَعَدَهُمُ الْجَنَّةَ عَلَى ذَلِكَ، وَ أَوْعَدَ مَنْ خَالَفَ مَا أَجَابُوا إِلَيْهِ وَ أَنْكَرَهُ النَّارَ؟ ». قُلْتُ: بَلَى.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "មូហ្វាដ្ច័ដ្ច័លអើយ! តើលោកដឹងទេថាអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម បានចាត់បញ្ជូនវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ខណៈដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាវិញ្ញាណ ទៅរកព្រះសាស្តា عليهم السلام ទាំងឡាយ ខណៈដែលព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងនេះជាវិញ្ញាណ ពីរពាន់ឆ្នាំមុនព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបង្កើតសត្វលោក ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "តើលោកដឹងទេថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានហៅអស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងនោះមករកអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះតែមួយគត់ មកជ្រកក្រោមព្រះឱវាទព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មកអនុវត្តតាមព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានសន្យាឲ្យព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងនោះនូវឋានសួគ៌លើព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងនោះព្រមតាម បានសន្យាឲ្យភ្លើងនរកទៅជនទាំងឡាយណាដែលប្រឆាំង មិនឆ្លើយតបព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم និងបដិសេធព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "ក្រាបទូល ។"

قَالَ: « أَمْ لَيْسَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) ضَامِنًا لِمَا وَعَدَ وَ أَوْعَدَ عَنْ رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ؟ ». قُلْتُ: بَلَى. قَالَ: « أَمْ لَيْسَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) خَلِيفَتُهُ وَ إِمَامُ أُمَّتِهِ؟ ». قُلْتُ: بَلَى. قَالَ: « أَمْ لَيْسَ رِضْوَانُ وَ مَالِكُ مِنْ جُمْلَةِ الْمَلَائِكَةِ وَ الْمُسْتَعْفِرِينَ لِشَيْبَتِهِ النَّاجِينَ بِمَحَبَّتِهِ؟ ». قُلْتُ: بَلَى. قَالَ: « فَعَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذَنْ فَسَيِّمِ الْجَنَّةَ وَ النَّارَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَ رِضْوَانُ وَ مَالِكُ صَادِرَانِ عَنْ أَمْرِهِ بِأَمْرِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ព្រះសាស្តា عليهم السلام មិនមែនជាអ្នកធានាទេឬ ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសន្យាក្នុងព្រះនាមព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ عليهم السلام នោះ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "តើអាល្លី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាហ្វិ ត្រីលីប رضي الله عنه មិនមែនជាខ្ញុំលិហ្វរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم និងជាអ៊ីម៉ារបស់សហគមន៍ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "មិនមែនទេឬ វិជ្ជាវាសនា និងម៉ាលិក ក្នុងចំណោមទេវតាទាំងឡាយជាអ្នកសូមខមាទោសឲ្យស្ត្រីអ្នកស្រឡាញ់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បណ្តាអ្នកដែលត្រូវជួយសង្គ្រោះព្រោះតែពួកគេស្រឡាញ់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ដូច្នោះអាល្លី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាហ្វិ ត្រីលីប رضي الله عنه ជាអ្នកចែកឋានសួគ៌និងភ្លើងនរក ក្នុងព្រះនាមវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم វិជ្ជាវាសនា និងម៉ាលិកជាអ្នកប្រតិបត្តិតាមព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តាមព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម ។"

یا مُقْضَلٌ خُذْ هَذَا فَإِنَّهُ مِنْ مَخْرُوفِ الْعِلْمِ وَ مَكْنُونِهِ، وَ لَا تُخْرِجْهُ إِلَّا إِلَىٰ أَهْلِهِ».** (علل الشرائع : صَفْحَة ١٦١ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ١٤١)

មូហ្មាម៉ាដ៏ ជួល អើយ ! ចូរទទួលយកទៅ ព្រោះនេះជាសម្បត្តិព្រះអភិញ្ញានិងជាព្រះអភិញ្ញាដែលត្រូវរកបំប៉ន ។ ចូរកុំឲ្យទៅអ្នកណាក្រៅពីអ្នកដែលសមនឹងបានព្រះអភិញ្ញានេះ ។" (1 /161) (علل الشرائع)

***

ثُمَّ قَالَ شَرَفُ الدِّينِ : وَ يُؤَيِّدُهُ مَا رُوِيَ بِحَدْفِ الإسْنَادِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حُمُرَانَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَيْنِيْدٍ" فَقَالَ: «إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقَفَ مُحَمَّدٌ وَ عَلِيٌّ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا) عَلَى الصِّرَاطِ، فَلَا يَجُوزُ عَلَيْهِ إِلَّا مَنْ مَعَهُ بِرَاءَةٌ». قُلْتُ: وَ مَا بِرَاءَتُهُ؟ قَالَ: «وَلَايَةُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ الْأَيْمَةَ مِنْ وُلْدِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، وَ يُنَادِي مُنَادٍ، يَا مُحَمَّدُ، يَا عَلِيُّ: "أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ بُنِبْتُكَ عَيْنِيْدٍ"، لِعَلِّيَّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَ الْأَيْمَةَ مِنْ وُلْدِهِ».** (تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٦٠٩ حَدِيث ٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ١٤٦)

[...] មូហ្មាម៉ាដ៏ ចិន ហ្វឹមរ៉នបានថាខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វិ ហ្វិព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបុទ្ធ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៥០:២៤] ចូរអ្នកទាំងពីរពោះបុគ្គលបដិសេធសទ្ធារិវរសគ្រប់រូបទៅក្នុងនរកទៅ ។ ព្រះអង្គ ៧ មានរចនាថា: "នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ មូហ្មាម៉ាដ៏ និងអាលី ៧ នឹងឈប់នៅលើស្ពាន (الصراط) ។ គេនឹងមិនឲ្យអ្នកណាឆ្លងស្ពាននោះទេ ក្រៅពីអ្នកដែលមានលិខិតឆ្លងកាត់ ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "តើលិខិតឆ្លងកាត់នោះគឺអ្វី ?" ព្រះអង្គ ៧ មានរចនាថា: "វិទ្យាយ៉ាសុរេបស់អាលី ៧ ចិន អាហ្វិ ត្ថ្ថលិប ៧ និងព្រះសន្តអ៊ីម៉ា ៧ ទាំងឡាយដែលចេញមកពីបណ្តាព្រះរាជបុត្រ ៧ ព្រះអង្គ ៧ គេនឹងប្រកាសថា: "មូហ្មាម៉ាដ៏ អើយ ! អាលី អើយ ! [៥០:២៤] ចូរអ្នកទាំងពីរពោះបុគ្គលបដិសេធសទ្ធារិវរសគ្រប់រូបទៅក្នុងនរកទៅ [ដែលប្រទូសប្រឆាំង] អាលី ចិន អាហ្វិ ត្ថ្ថលិប និងព្រះសន្តអ៊ីម៉ា ៧ ទាំងឡាយ ដែលចេញមកពីបណ្តារាជបុត្រ ៧" (5 /609) (2 : ١٤٦) (تأويل الآيات)

***

* أَخْبَرَنَا السَّعِيدُ الْقَفِيُّ أَبُو النَّجْمِ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْوَهَّابِ بْنِ عَيْسَى الرَّازِيُّ رَحِمَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ لَهَا فِي صَفْرِ سَنَةِ عَشْرَةٍ وَ خَمْسِمِائَةٍ قِرَاءَةً عَلَيْهِ فِي دَرْبِ زَامَهْرَانَ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ الْحُسَيْنِ التَّبَّسَابُورِيُّ قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو بَكْرٍ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ الْخَطِيبُ الدِّيَنْوَرِيُّ بِقِرَاءَتِي عَلَيْهِ قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو الْحَسَنِ عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ الْبَرْزَاءِ بِسَمَاعٍ فِي جُمَادَى الْآخِرَةِ سَنَةِ اثْنَتَيْنِ وَ تِسْعِينَ قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَرْوَزِ الْهَاشِمِيُّ الْخَلِّيُّ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَازِلِ الْقَطَّانِ بِنَبِيِّنِ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ تَمِيمِ الْوَاسِطِيُّ حَدَّثَنَا الْحَمَّانِيُّ عَنْ شَرِيكِ قَالَ:

* រាយការណ៍ប្រាប់យើងដោយអាល់-សាអ៊ីដ្ឋ អាល់-ហ្វាត្វិហ្វិ អាហ្វិ ណាយ៉ុ មូហ្មាម៉ាដ៏ ចិន អាប់ខុល វ៉ាហ្វាហ្វា ចិន អ៊ីសា អាល់-រ៉ស្ត៊ីក្នុងខែស្រ្តាវាណាប្រាំរយដប់ ដោយអានតាមផ្លូវទៅកាន់ស្វាម៉ាស្តរ៉ន តមកពីអាហ្វិ សាអ៊ីដ្ឋ មូហ្មាម៉ាដ៏ ចិន អាល់-ហ្វាត្វិ ចិន អាល់-ហ្វាត្វិ អាល់-ណាស្វាហ្វិ តមកពីអាហ្វិ បាការ មូហ្មាម៉ាដ៏ ចិន អាល់-ហ្វាត្វិ ចិន មូហ្មាម៉ាដ៏ ចិន អាល់-ហ្វាត្វិ អាល់-ខ្លីទ្វិប អាល់-ខ្លីណាវ៉ិយោលតាមសេចក្តីតំណាលរបស់លោកតមកពីអាហ្វិ អាល់-ហ្វាត្វិ អាលី ចិន អាល់-ហ្វាត្វិ ចិន មូហ្មាម៉ាដ៏ អាល់-បាស្ត្រូស្តនៅឯសាម៉ារ៉អ៊ីក្នុងខែយូម៉ាដ្វា អាឃ្យើរ ឆ្នាំកៅសិបពីរ តមកពីអាល់-ហ្វាត្វិ ចិន អាប់ខុលឡោះហ្វិ ចិន ម៉ារុស្ត អាល់-ហ្វាត្វិ អាល់-ហ្វាត្វិ តមកពីអាលី ចិន អាល់-ហ្វាត្វិ អាល់-ក្លីត្តន់

នៅឯណាស្ទីប៊ីន តមកពីមហ្វាម៉ាដូ ប៊ីន តាមីម អាល់-វ៉ាស៊ីទ្វី តមកពីអាល់-ហ្គ្រីមម៉ានី តមកពីស្វារីកដែល បានថា

كُنْتُ عِنْدَ سُلَيْمَانَ الْأَعْمَشِ فِي مَرَضِهِ الَّذِي فُيْضَ فِيهِ إِذْ دَخَلَ عَلَيْنَا ابْنُ أَبِي لَيْلَى وَ ابْنُ شُبْرَمَةَ وَ أَبُو حَنِيفَةَ فَأَقْبَلَ أَبُو حَنِيفَةَ عَلَى سُلَيْمَانَ الْأَعْمَشِ وَ قَالَ يَا سُلَيْمَانُ الْأَعْمَشُ اتَّقِ اللَّهَ وَحَدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَ اعْلَمْ أَنَّكَ فِي أَوَّلِ يَوْمٍ مِنْ أَيَّامِ الْآخِرَةِ وَ آخِرِ يَوْمٍ مِنْ أَيَّامِ الدُّنْيَا وَ قَدْ كُنْتُ تَرَوِي فِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَحَادِيثَ لَوْ أُمْسَكْتَ عَنْهَا لَكَانَ أَفْضَلَ

ខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយស៊ូឡែម៉ាន អាល់-អាក្កម៉ាស្ត់កាលលោកយីហើយទទួលមរណៈភាព កាលអ៊ីបន្ទូ អាហ្វិ ឡែឡា (លោកអ្នកជំនាញខាងសាសនា قضى) និងអ៊ីបន្ទូ ស្ត្រីប្តីម៉ាស្ត់ (លោកអ្នកជំនាញខាង សាសនា قضى) អាហ្វិ ហ្គានីហ្វាស្ត់បានមកដល់ ។ អាហ្វិ ហ្គានីហ្វាស្ត់បានបែមុខដាក់ស៊ូឡែម៉ាន អាល់- អាក្កម៉ាស្ត់ ថា៖ "ចូរខ្លាច^{عز وجل}មួយគត់ ព្រះអង្គ^{عز وجل}មិនមានដៃគូទេ ចូរដឹងថាថ្ងៃនេះជាថ្ងៃដំបូង នៃលោកមុខសម្រាប់លោកនិងជាថ្ងៃចុងក្រោយនៃលោកនេះសម្រាប់លោក ។ [កាលពីមុន]លោកបាន រាយការណ៍ហ្វាខ្លីស្ទីនីមួយស្តីអំពីអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាហ្វិ ត្ថ្នីលីប^{عليه} បើលោកដកសំដីនេះវិញ វាជាប្រការ ល្អប្រសើរ ។"

فَقَالَ سُلَيْمَانُ الْأَعْمَشُ لِمَثَلِي يُقَالُ هَذَا أَفَعِدُونِي أَسْنِدُونِي ثُمَّ أَقْبَلَ عَلَى أَبِي حَنِيفَةَ فَقَالَ يَا أَبَا حَنِيفَةَ حَدَّثَنِي أَبُو الْمُتَوَكِّلِ النَّاجِي عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِي وَ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَدْخِلَا الْجَنَّةَ كُلَّ مَنْ أَحَبَّكُمَا وَ النَّارَ مَنْ أَبْغَضَكُمَا وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "الْقِيَامَةِ فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ"

ស៊ូឡែម៉ាន អាល់-អាក្កម៉ាស្ត់បានថា៖ "គេថាសម្តីនេះដូចខ្ញុំ ។ ជួយខ្ញុំអង្គុយនិងជួយទប់ខ្ញុំ!" លោកបាន បែរមុខទល់អាហ្វិ ហ្គានីហ្វាស្ត់ ថា៖ "អាហ្វិ ហ្គានីហ្វាស្ត់អើយ! អាហ្វិ អាល់-មូតាវ៉ាក់គីល អាល់-ណាហ្វីបាន និយាយប្រាប់ខ្ញុំតមកពីសាមីដូ អាល់-យុដ្ឋីដែលបានថាវិស្វលុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه وآله}មានព្រះវចនៈថា៖ "ក្នុងថ្ងៃ ជំនុំជម្រះ ^{عز وجل}នឹងប្រាប់ខ្ញុំ^{عليه} និងអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាហ្វិ ត្ថ្នីលីប^{عليه}ថា៖ "ចូរអ្នកទាំងពីរ^{عليهم}ឲ្យ ចូលឋានសួគ៌អ្នកណាដែលស្រឡាញ់អ្នកទាំងពីរ^{عليهم}ចុះ ចូរអ្នកទាំងពីរ^{عليهم}ឲ្យចូលភ្លើងនរកអ្នកណា ដែលស្អប់អ្នកទាំងពីរ^{عليهم}ចុះ!" នេះគឺព្រះបន្ទូល^{عز وجل} [៥០:២៤] ចូរអ្នកទាំងពីរពោះបុគ្គល បដិសេធសទ្ធាវិធានគ្រប់រូបទៅក្នុងនរកទៅ"

فَقَالَ أَبُو حَنِيفَةَ قَوْمُوا بِنَا لَا يَأْنِي بِشَيْءٍ هُوَ أَعْظَمُ مِنْ هَذَا

អាហ្វិ ហ្គានីហ្វាស្ត់ថា៖ "យើងងើប[ទៅវិញ] ។ គាត់នឹងមិននាំអ្វីមកនិយាយដែលមិនគ្រាន់បើជាងនេះ ទេ ។"

قَالَ الْفَضْلُ سَأَلْتُ الْحَسَنَ فَمَنْ فَعَلْتُ؟ قَالَ الْكَافِرُ بِيَدِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قُلْتُ وَ مَنْ الْعَنِيدُ؟ قَالَ الْجَاهِدُ حَقَّ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ . (بشارة المصطفى (ص) : جزء ١ صفة ٤٩)

អាល់-ហ្វាដ្តល់ [អ្នកអធិប្បាយ] បានថាខ្ញុំបានសួរអាល់-ហ្វាសាន់ថា៖ "បុគ្គលបដិសេធសទ្ធាវិធានអ្នក

ណា ?" លោកបានថា៖ "បុគ្គលដែលមិនជឿវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះអយ្យកោ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}របស់ខ្ញុំ ។" ខ្ញុំបាន
 ថា៖ "រឹងរូសគឺអ្នកណា ?" លោកបានថា៖ "បុគ្គលដែលបដិសេធសិទ្ធិរបស់អាឡី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ប៊ីន អាហ្វិ ត្រីលិប
 (بشارة المصطفى (ص) :1 :49) ។"^ﷺ

مَنَاعَ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُرِيبٍ ﴿٥٥﴾

២៥. អ្នកហាមឃាត់សេចក្តីល្អ អ្នកប្រព្រឹត្តិល្មើសព្រំដែននិងអ្នកហែសង្ស័យ

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٥٦﴾

២៦. ដែលយកព្រះផ្សេងមកចូលរួមជាមួយអល់ឡោះហ្ន៎ ។ ចូរអ្នកទាំងពីរបោះគេទៅក្នុងទណ្ឌកម្មដ៏
 តឹងរឹងទៅ ។"

قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطَّعِينَهُ وَلَا كُنَّا فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٥٧﴾

២៧. កនរបស់គេនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំបានធ្វើឲ្យគេ
 ប្រព្រឹត្តិល្មើសទេ តែខ្លួនគេទេដែលនៅក្នុងសេចក្តីរេងរេងដ៏ជ្រៅនោះ ។"

قَالَ لَا تَحْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ ﴿٥٨﴾

២៨. ព្រះអង្គនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរពួកអ្នកកុំឈ្លោះគ្នានៅចំពោះមុខអញ ។ ការពិតអញបានប្រាប់
 ពួកអ្នកឲ្យដឹងអំពីទណ្ឌកម្មកាលពីមុនរួចមកហើយ ។"

مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٥٩﴾

២៩. សម្តីអញមិនប្រែប្រួលទេសម្រាប់អញ ។ អញមិនប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌លើបណ្តាបាវឡើយ ។"

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ ﴿٦٠﴾

៣០. ថ្ងៃនោះយើងនឹងមានព្រះបន្ទូលទៅកាន់នរកថា៖ "អ្នកពេញហើយឬនៅ ?" នរកនឹងទូលថា៖ "នៅ
 មានទៀតទេ ?"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត៍ ២៥-៣០

عليُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: فِي قَوْلِهِ: "مَنَاعَ لِلْخَيْرِ"، قَالَ: الْمَنَاعُ: التَّانِي، وَ الْحَيْثُ: وَلَايَةُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ حُفُوقُ آلِ رَسُولِ اللَّهِ
 (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ لَمَّا كَتَبَ الْأَوَّلُ كِتَابَ فَذَكَ بِرَدِّهَا عَلَى فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ)، مَنَعَهُ التَّانِي، فَهُوَ: "مُعْتَدٍ مُرِيبٍ الَّذِي جَعَلَ
 مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ"، قَالَ: هُوَ مَا قَالُوا: نَحْنُ كَافِرُونَ بِمَنْ جَعَلَ لَكُمْ الْإِمَامَةَ وَ الْحُكْمَ.

អាឡី ប៊ីន អ៊ីប្រាហ្វឹម [នៅក្នុងតាហ្វ៍សៀវភូមិ] បានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^ﷺ [៥០:២៥] អ្នក

៣/៥ ហ្វ៍ស្រប ៥២ - ០២ - ០២ ទ្រង់ ២៦

ហាមឃាត់សេចក្តីល្អ ថា: "អ្នកហាមឃាត់គឺបុគ្គលទីពីរ (គឺអ៊ីម៉ារ) ។ សេចក្តីល្អគឺវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងសិទ្ធិទាំងឡាយរបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្នា عليه السلام របស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام ។ កាលបុគ្គលទីមួយ (គឺអាហ្វិ បាការ) បានសរសេរលិខិតប្រគល់ហ្វាដ្យាក់ឲ្យទៅទ្វីម៉ាស្តរិញ បុគ្គលទីពីរ បានហាមឃាត់ ដូច្នេះបុគ្គលរូបនេះគឺ អ្នកប្រព្រឹត្តិល្មើសព្រំដែននិងអ្នកហែសង្ស័យ [៥០:២៦] ដែលបាន យកព្រះផ្សេងមកចូលរួមជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ លោកបានថា: "បុគ្គលរូបនេះបានថា: "យើងជាអ្នក បដិសេធអ៊ីម៉ាម៉ាស្តនិងយុមស ។"

قال: وَ أَمَّا قَوْلُهُ: "فَالْقَرِينَةُ"، أَي شَيْطَانُهُ، وَ هُوَ النَّائِي "رَبَّنَا مَا أَطَعْتُهُ"، يَعْنِي الْأَوَّلَ "وَ لَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ"، فَيَقُولُ اللَّهُ لَهُمَا: "لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَ قَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ"، أَي مَا فَعَلْتُمْ لَا يُبَدَّلُ حَسَنَاتٍ، مَا وَعَدْتُهُ لَا أُخْلِفُهُ. ** (تفسير القمّي: جزء ٢ صَفْحَة ٣٢٦، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة: ١٤٧)

លោកបានថា: "ចំណែកឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷺ [៥០:២៧] កនរសេរគេនឹងទូលថា ពោលគឺ បិសាច របស់បុគ្គលនោះ ហើយបិសាចរូបនោះគឺបុគ្គលទីពីរ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ទូលព្រះបង្គំ ជាខ្ញុំពុំបានធ្វើឲ្យគេប្រព្រឹត្តិល្មើសទេ" មានន័យថាបុគ្គលទីមួយ ។ តែខ្លួនគេទេដែលនៅក្នុងសេចក្តីរំលោភ ដ៏ជ្រៅនោះ ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ នឹងប្រាប់បុគ្គលទាំងពីរនេះថា: [៥០:២៨] "ចូរពួកអ្នកកុំឈ្លោះគ្នានៅ ចំពោះមុខអញ ។ ការពិតអញបានប្រាប់ពួកអ្នកឲ្យដឹងអំពីទណ្ឌកម្មកាលពីមុនរួចមកហើយ ។ [៥០:២៩] សម្តីអញមិនប្រែប្រួលទេ ។ ពោលគឺអ្វីដែលបុគ្គលទាំងពីរនោះបានធ្វើនឹងមិនត្រូវប្រែប្រួល ទៅជាទង្វើល្អទេ ។ អ្វីដែលបានសន្យាហើយនោះនឹងមិនខកខានទេ ។" (326:2 2: 326)

***

* وَ عَنْهُ: عَنِ النَّصْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) [...] وَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: [...] "فَالْقَرِينَةُ رَبَّنَا مَا أَطَعْتُهُ"، قَالَ: «هُوَ شَيْطَانُهُ». ** (الزهد: صَفْحَة ٥٤ حَدِيث ١٤٦، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة: ١٤٥)

* [...] អាហ្វិ បាការបាននិយាយតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ﷺ ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ﷺ អំពីព្រះ បន្ទូល تبارك وتعالى [៥០:២៧] កនរសេរគេនឹងទូលថា: "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំបានធ្វើឲ្យគេប្រព្រឹត្តិល្មើសទេ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា: "នេះគឺស្មើគូស لين (គឺអ៊ីម៉ារ) របស់គេ ។" (146 / 54 : الزهد)

***

علي بن إبراهيم، قَالَ: هُوَ اسْتَفْتَاهُمْ، لِأَنَّ اللَّهَ وَعَدَ النَّارَ أَنْ يَمْلَأَهَا، فَتَمَلَّتْ النَّارُ فَيَقُولُ لَهَا: هَلْ اِمْتَلَأْتِ؟ وَ تَقُولُ: "هَلْ مِنْ مَزِيدٍ؟" عَلَى حَدِّ الْاسْتِفْتَاءِ، أَي لَيْسَ فِي مَزِيدٍ، قَالَ: فَتَقُولُ الْجَنَّةُ: يَا رَبِّ وَعَدْتَ النَّارَ أَنْ تَمْلَأَهَا، وَ وَعَدْتَنِي أَنْ تَمْلَأَنِي، فَلَمْ تَمْلَأْنِي وَ قَدْ مَلَأْتَ النَّارَ؟ قَالَ: فَيَخْلُقُ اللَّهُ يَوْمَئِذٍ خَلْقًا يَمْلَأُ بِهِمُ الْجَنَّةَ.

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ីម (នៅក្នុងតារាងសៀវភៅ) បានថ្លែងថា: "នេះគឺសំណួរ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ បាន សន្យាចំពោះភ្លើងនរកថាព្រះអង្គ ﷺ នឹងធ្វើឲ្យវាពេញ ។ ដូច្នេះភ្លើងនរកនឹងពេញ ហើយអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ នឹងមានព្រះបន្ទូលប្រាប់វាថា: [៥០:៣០] "អ្នកពេញហើយឬនៅ?" នរកនឹងទូលថា: "នៅមានទៀត ទេ?" គឺស្តីអំពីដែនកំណត់នៃការសួរ ពោលគឺ មិនទាក់ទងនឹងកំណើនទេ ។ ដូច្នេះហ៊ានសួរគឺនឹងទូលថា:

"ព្រះម្ចាស់ រឿយ! ព្រះអង្គ បានសន្យាភ្លើងនរកថាព្រះអង្គនឹងធ្វើគេពេញ ហើយព្រះអង្គបានសន្យាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំថាព្រះអង្គនឹងធ្វើឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពេញ ។ តើព្រះអង្គនឹងបំពេញទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដោយអ្វី ខណៈដែលព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យភ្លើងនរកពេញហើយនោះ?" ថ្ងៃនោះអស់ឡោះហ្ន៎ នឹងបង្កើតសត្វលោកសម្រាប់បំពេញឋានសួគ៌ ។"

قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «طُوبَى لَهُمْ [إِنَّهُمْ] لَمْ يَرَوْا هُمُومَ الدُّنْيَا وَ غُمُومَهَا».** (تفسير القمّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٢٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٤٨)

អាប៊ូ អ៊ុប ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បរមសុខបានលើជនានុជនណាដែលមិនឃើញការខ្វល់ខ្វាយនិងការឈឺចាប់នៃលោកនេះ ។" (تفسير القمّي 2: 326)

وَأَزَلَّتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّعِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾

៣១. ឋានសួគ៌នឹងត្រូវនាំមកជិតបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្ត មិនឆ្ងាយ ។

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَابٍ حَفِيظٍ ﴿٣٢﴾

៣២. នេះគឺអ្វីដែលគេបានសន្យាឲ្យពួកអ្នក ត្រៀមទុកសម្រាប់បណ្តាអ្នកស្មារលាទោស (ភ្នាក់រលឹកដឹងកំហុស) អ្នករក្សា (គឺគោរពពាក្យសន្យាចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎)

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ ﴿٣٣﴾

៣៣. អ្នកដែលខ្លាចក្រែងព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ដោយសម្ងាត់ ដែលមក[រកព្រះអង្គវិញ]ដោយមានចិត្តស្មារលាកំហុស ។

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾

៣៤. "ចូរអស់ទាំងអ្នកចូលទៅក្នុងនោះ (ឋានសួគ៌) ដោយសរីរសួស្តី ។ នោះគឺថ្ងៃអនន្ត ។"

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

៣៥. ពួកគេនឹងបាននូវអ្វីដែលពួកគេចង់បាននៅទីនោះ នៅឯយើងមានច្រើនលើសនោះទៀត ។

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَّحِيصٍ ﴿٣٦﴾

៣៦. យើងបានប្រល័យច្រើនតំណកំណើតមកហើយមុនពួកគេ ដែលខ្លាំងជាងពួកគេដោយឥទ្ធិពល ។ ពួកគេបានដើររុករានគ្រប់ស្រុកទេស ។ តើមានមធ្យោបាយរំដោះខ្លួនទេ [ដើម្បីគេចផុតពីការផ្តន្ទាទោស] ?

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾

37

៣៧. ពិតមែន នៅក្នុងនេះមាននូវការរំព្វកសម្រាប់បុគ្គលដែលមានបេះដូង[បរិសុទ្ធស្រាប់] ឬដែលរាំង ត្រចៀក បុគ្គលនោះជាសាក្សី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣១-៣៧

علي بن إبراهيم: في قوله تعالى: وَ أُرْلَفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ أَي زينت غير بعيد: قال بسرعة***(تفسير القمي : جزء ٢ صفة ٣٢٧ ، الرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفة : ١٤٨)

អាស៊ី ប៊ីន អ៊ីប៊ីប្រាមបានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:៣១] មានសូត្រនឹងត្រូវនាំមក ជិតបណ្តាអ្នកមានសម្ភាស៍បចិត្ត ពោលគឺ ត្រូវតុបតែងលំអ មិនឆ្ងាយ យ៉ាងឆាប់ ។ (تفسير القمي 2: 327)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، رَفَعَهُ عَنْ هِشَامِ بْنِ الْحَكَمِ، قَالَ: قَالَ [لِي] أَبُو الْحَسَنِ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ - قَالَ فِيهِ: «يَا هِشَامُ، إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ فِي كِتَابِهِ: "إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ"، يَعْني عَقْلًا».* (الكافي : جزء ١ صفة ١٢ حديث ١٢ ، الرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفة : ١٤٩)

[...] ប៊ូត្រា ប៊ីន អាស៊ី-ហ្គាតាបានថា អាស៊ី អាស៊ី-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} មូសា^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន យ៉ាកុប្យា^{صلوات الله عليه والسلام}បាន ប្រាប់ខ្ញុំ នៅក្នុងហ្គាត្រាខ្លីស្ទើរដៃមួយ ថា: "ប៊ូត្រាអើយ! អស់ឡោះហ្គាត្រា^{رحل}មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះ អង្គ^{رحل}ថា [៥០:៣៧] ពិតមែន នៅក្នុងនេះមាននូវការរំព្វកសម្រាប់បុគ្គលដែលមានបេះដូង មានន័យថា ប្រាជ្ញា ។" (الكافي 1: 12/12)

***

ابن بابويه: بإسناده، عن جابر الجعفي، عن أبي جعفر محمد بن علي، عن أمير المؤمنين (عليه السلام) قال في خطبة: «و أنا ذو القلب، يقول الله تعالى: "إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ"».* (معاني الأخبار : صفة ٥٩ حديث ٩ ، الرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفة : ١٤٩)

[...] យ៉ាកុប្យា អាស៊ី-យុស្សប៊ូត្រាបានតំណាលតមកពីអាស៊ី យ៉ាកុប្យា មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ីន អាស៊ី^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមាន វចនៈតមកពីអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈនៅក្នុងសុន្ទរកថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ថា: "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}គឺបុគ្គល ដែលមានបេះដូងនោះឯង ដែលអស់ឡោះហ្គាត្រា^{رحل} ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មានព្រះបន្ទូលដល់ថា [៥០:៣៧] ពិតមែន នៅក្នុងនេះមាននូវការរំព្វកសម្រាប់បុគ្គលដែលមានបេះដូង ។" (معاني الأخبار: 9/59)

***

* وَ هَذَا الْإِسْنَادِ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي رَه قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ يَحْيَى عَنْ جَدِّهِ الْحَسَنِ بْنِ رَاشِدٍ

* យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក លោកបានថាវាយការណ៍ប្រាប់យើងដោយឪពុកខ្ញុំ តមកពី សាអុដូ ប៊ីន អាស៊ី-ហ្គាត្រា តមកពីអាស៊ីម៉ាដូ ប៊ីន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ីន ខ្ញុំលីដូ តមកពី អាស៊ី-ក្លីស៊ីម ប៊ីន យ៉ាស៊ីយ៉ា តមកពីជីតាលោកឈ្មោះអាស៊ី-ហ្គាសាន់ ប៊ីន រ៉ាស៊ីដូ

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ عَلَيْهِ وَ عَلَى آلِهِ السَّلَامُ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ عَلَى مِنْبَرِهِ: يَا عَلِيُّ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَهَبَكَ حُبَّ الْمَسَاكِينِ وَ الْمُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ فَرَضِيَتْ بِهِنَّ إِخْوَانًا وَ رَضُوا بِكَ إِمَامًا فَطَوَّبَى لِمَنْ أَحْبَبَكَ وَ صَدَقَ عَلَيْكَ [بِكَ] وَ وَيْلٌ لِمَنْ أَبْغَضَكَ وَ كَذَبَ عَلَيْكَ

តមកពីអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ យ៉ាភ្នំហ្ន៎ ប៊ិន មូហ្ន៎ម៉ាដូ អាល់-ស្វ័ឌីក្នុងសូមសិរីសួស្តីកើតមានដល់ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} និងព្រះរាជបុត្រាជនក្តារ ^{عليهم السلام} របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} តមកពីព្រះបុព្វការី ^{عليهم السلام} របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} តមកពីអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលមានវចនៈថា រិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈពីលើវេទិកាព្រះអង្គ ថា៖ "អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلا} អើយ ! ^{عن} បានព្រះរាជទានសេចក្តីស្រឡាញ់របស់ជនក្រខ្យត់និងជន អន់ខ្សោយនៅលើផែនដី ឲ្យមកអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាព្រះអំណោយ ។ ដូច្នេះចូរអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} ពេញចិត្តនឹងពួកគេជា បងប្អូនអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} ពួកគេនឹងពេញចិត្តអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាព្រះសន្តតិអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ អាស្រ័យហេតុនេះ បរមសុខនឹង បានលើបុគ្គលណាដែលស្រឡាញ់អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលព្រមទទួលស្គាល់អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} អបមង្គល់លើបុគ្គលណា ដែលស្អប់អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលនិយាយបង្ខំអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} ។

[...] يَا عَلِيُّ أَهْلُ مَوَدَّتِكَ كُلُّ أَوْابٍ حَفِيظٍ وَ كُلُّ ذِي طِمْرٍ لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللَّهِ لِأَبَرِّ قَسَمَهُ [...] (بشارة المصطفى (ص) : جزء ١ صَفْحَة ١٨٠)

អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلا} អើយ ! បណ្តាអ្នកស្ម័គ្រស្មោះអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} គឺ [៥០:៣២] បណ្តាអ្នកស្មារលាទោស អ្នករក្សា - បណ្តាអ្នកដែលស្លៀកពាក់សំលៀកបំពាក់ចាស់រេចជាច ។ បើគេ (ស្តីអ្នកសុំរបស់អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا}) សន្យាក្នុង ព្រះនាម ^{عن} គេនឹងគោរពពាក្យសន្យានោះ ។" (Bشارة المصطفى (ص) : 1: 180)

***

* الطَّبْرَسِيُّ فِي (مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ): جَاءَ فِي وَصِيَّةِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «يَا ابْنَ مَسْعُودٍ، احْتَسِ اللَّهُ بِالْعَبِيبِ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ، وَ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: "مَنْ حَسَبِيَ الرَّحْمَنُ بِالْعَبِيبِ وَ جَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ * أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ" .** (مكارم الأخلاق : صَفْحَة ٤٥٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٥٣)

* អាល់-ត្ថប់រីស៊ីបានរាយការណ៍នៅក្នុង[សាត្រា] ម៉ាការីម អាល់-អាត្តុឡាត្តុ ថាព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានផ្តាំ ធ្វើថា៖ "អ៊ីបនូ ម៉ាស៊ីដូអើយ ចូរខ្លាច ^{عن} ដោយសម្ងាត់ហាក់ដូចជាលោកមើលឃើញព្រះ អង្គ ^{عن} ។ ថ្វីជឿតលោកមើលមិនឃើញព្រះអង្គ ^{عن} ព្រះអង្គ ^{عن} មើលឃើញលោក ។ ^{عن} មាន ព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៥០:៣៣] អ្នកដែលខ្លាចក្រែងព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ដោយសម្ងាត់ ដែលមកដោយ មានចិត្តស្មារលាកំហុស ។ [៥០:៣៤] "ចូរអស់ទាំងអ្នកចូលទៅក្នុងនោះ ដោយសិរីសួស្តី ។ នោះគឺថ្ងៃ អនន្ត ។" (مكارم الأخلاق: 457)

***

* كِتَابِ (الْجَنَّةِ وَ النَّارِ): بِالْإِسْنَادِ عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ يَذْكُرُ فِيهِ أَهْلَ الْجَنَّةِ - قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَ إِنَّهُ لَتَشْرِفُ عَلَى وَلِيِّ اللَّهِ الْمَرْأَةُ، لَيْسَتْ مِنْ نِسَائِهِ، مِنَ السَّخْفِ، فَتَمَلَأُ قُصُورَهُ وَ مَنَازِلَهُ ضَوْءًا وَ نُورًا، فَيَطُفُّ وَ لِيُّ اللَّهِ أَنْ رَبَّهُ أَشْرَفَ عَلَيْهِ، أَوْ مَلَكَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ، فَيَرْفَعُ رَأْسَهُ فَإِذَا هُوَ بِرُؤُوحَةٍ قَدْ كَادَتْ يُدْهَبُ نُورُهَا نُورَ عَيْنَيْهِ

* សាត្រា អាល់-យ៉ាន់ណាស៊ុ វ៉ាន់-ណាវ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានពីអាល់-ស្វីឌីក្លី صلوات الله عليه والسلام បានលើកឡើងនូវហ្វាត្វាមួយថ្ងៃដំបូងអំពីអ្នកឋានសួគ៌ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នារីនឹងបង្ហាញខ្លួនចំពោះមិត្តរបស់អស់ឡោះហ្វាត្វា ដែលមិនមែនជាភរិយារបស់អ្នកនោះទេ ពីខាងក្រោយរាំងនន ។ ប្រាសាទនិងកន្លែងរបស់អ្នកនោះនឹងក្លីដោយរស្មី ។ មិត្តអស់ឡោះហ្វាត្វានឹងស្មានថាព្រះម្ចាស់ឡោះខ្លួនបានយាងមករកខ្លួន ឬព្រះអគ្គទេវតាណាមួយ ។ អ្នកនោះនឹងងើយមើលលើ អ្នកនោះនឹងបាននៅជាមួយភរិយាម្នាក់ដែលស្ទើរតែឆក់យកពន្លឺភ្នែកអ្នកនោះអស់ (គឺភរិយាស្អាតបំផុត) ។

قال - فُتْنَادِيهِ: قَدْ آتَى لَنَا أَنْ تَكُونَ لَنَا مِنْكَ ذَوْلَةٌ - قَالَ - فَيَقُولُ لَهَا: وَ مَنْ أَنْتِ؟ - قَالَ - فَيَقُولُ: أَنَا مِمَّنْ ذَكَرَ اللَّهُ فِي الْقُرْآنِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَ لَدَيْنَا مَزِيدٌ“، فَيُجَامِعُهَا فِي قُوَّةِ مِائَةِ شَابٍ، وَ يُعَانِقُهَا سَبْعِينَ سَنَةً مِنْ أَعْمَارِ الْأَوْلِيَاءِ، وَ مَا يَدْرِي أَيْ يَنْظُرُ إِلَى وَجْهِهَا، أَمْ إِلَى خَلْفِهَا، أَمْ إِلَى سَاقِهَا، فَمَا مِنْ شَيْءٍ يَنْظُرُ إِلَيْهِ مِنْهَا إِلَّا وَ يَرَى وَجْهَهُ مِنْ ذَلِكَ الْمَكَانِ مِنْ شِدَّةِ نُورِهَا وَ صَفَائِهَا،

ភរិយានោះនឹងហៅអ្នកនោះថា៖ "តើលោកពុំមានដំណឹងអំពីអស់នាងខ្ញុំទេ ?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "នាងជាអ្នកណា ?" នាងនឹងថា៖ "ខ្ញុំនៅក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្វាត្វាបានលើកឡើងនៅក្នុងគូរអានថា៖ [៥០:៣៥] ពួកគេនឹងបាននូវអ្វីដែលពួកគេចង់បាននៅទីនោះ នៅឯយើងមានច្រើនលើសនោះទៀត ។ អ្នកនោះនឹងរួមដំណេកជាមួយភរិយានោះដោយមានកម្លាំងយុវជនមួយរយនាក់ នឹងឱបរិតនាងអស់រយៈពេលចិតសិបឆ្នាំ ក្នុងចំណោមអ្នកមុនៗ ។ អ្នកនោះមិនដឹងទេថា តើខ្លួនកំពុងមើលមុខនាងឬខ្នងនាង ឬជើងនាង ។ មិនមានកន្លែងណាមួយដែលអ្នកនោះមើលទៅដោយមិនឃើញមុខខ្លួនឯងទេ (ចាំងរូបខ្លួនឯងមកវិញ) ព្រោះតែរស្មីរបស់នាងក្លីចែងចាំងខ្លាំងណាស់ ។

كُمُّ تُشْرِفُ عَلَيْهِ أُخْرَى أَحْسَنَ وَجْهًا، وَ أَطْيَبَ رِيحًا مِنَ الْأُولَى، فُتْنَادِيهِ: قَدْ آتَى لَنَا أَنْ تَكُونَ لَنَا مِنْكَ ذَوْلَةٌ - قَالَ - فَيَقُولُ لَهَا: وَ مَنْ أَنْتِ؟ فَيَقُولُ: أَنَا مِمَّنْ ذَكَرَ اللَّهُ فِي الْقُرْآنِ: «فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مِمَّنْ أَنْتِ لَمْ يَكُنْ مِنْ قَرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ»... (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٩٦ . الإختصاص: ٣٥٢)

បន្ទាប់មក នារីម្នាក់ទៀតមានមុខស្អាតនឹងបង្ហាញខ្លួន មានក្លិនក្រអូបជាងនារីមុន ។ នាងនឹងហៅអ្នកនោះថា៖ "តើលោកពុំបានទទួលដំណឹងអំពីអស់នាងខ្ញុំទេ ?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "នាងជាអ្នកណា ?" នាងនឹងថា៖ "នាងខ្ញុំនៅក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្វាត្វាបានចែងនៅក្នុងគូរអានថា៖ [៣២:១៧] ពុំមានអ្នកណាមួយដឹងទេថាគេបម្រុងទុកនូវសេចក្តីគាប់ចិត្តណាខ្លះសម្រាប់ខ្លួន ជាការតបស្តង់នៃអ្វីដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្ត ។" (الاختصاص: 352)

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ﴿٧٨﴾

៣៨. យើងបានបង្កើតមេឃនិងដីនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនោះក្នុងប្រាំមួយថ្ងៃ ។ ពុំមានការរនៀយហាត់យាយីយើងឡើយ ។

ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ يَحْيَى بْنِ ضُرَيْسِ الْبَجَلِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو جَعْفَرٍ عُمَارَةُ السُّكْرِيُّ الشُّرَيْبِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ عَاصِمٍ بَقْرَوْنِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ هَارُونَ الْكَرْجِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو جَعْفَرٍ أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ سَلَامٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ، قَالَ: حَدَّثَنِي يَزِيدُ بْنُ سَلَامٍ، أَنَّهُ سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَذَكَرَ الْحَدِيثَ وَ قَالَ فِيهِ: أَحْبَبْتَنِي عَنْ أَوَّلِ يَوْمٍ خَلَقَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ؟ قَالَ: «يَوْمَ الْأَحَدِ» قَالَ: وَ لَمْ سَمِّيَ يَوْمَ الْأَحَدِ؟ قَالَ: «لِأَنَّهُ وَاحِدٌ مَحْدُودٌ».

[...] យ៉ាស៊ីដូ ប៊ិន សាឡាមបានសួររ៉ស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នៅក្នុងហ្ន៎ឌីស្ត្រឹម្យម្យថា: "សូមព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យបានដឹងផងថាថ្ងៃដែលអស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបង្កើតមុនគេបង្អស់នោះគឺថ្ងៃអ្វី?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា: "ថ្ងៃអាទិត្យ ។" លោកបានទូលថា: "ហេតុអ្វីគេហៅថ្ងៃនោះថាថ្ងៃអាទិត្យ (الأحد)?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា: "ព្រោះវាជាតែមួយ ហើយមានកំណត់ ។"

قَالَ: فَأَلْتَنَيْنِ؟ قَالَ: «[هُوَ] الْيَوْمُ الثَّانِي مِنَ الدُّنْيَا». قَالَ: وَ الثَّلَاثَاءُ؟ قَالَ: «الثَّلَاثُ مِنَ الدُّنْيَا». قَالَ: فَأَلْرَبْعَاءُ؟ قَالَ: «الْيَوْمُ الرَّابِعُ مِنَ الدُّنْيَا». قَالَ: فَأَلْحَمِيسُ؟ قَالَ: «هُوَ الْيَوْمُ الْخَامِسُ مِنَ الدُّنْيَا، وَ هُوَ يَوْمٌ أَنَيْسٌ، لَعَنَ فِيهِ إِبْلِيسُ، وَ رُفِعَ فِيهِ إِدْرِيسُ، قَالَ: فَأَلْجُمُعَةُ؟ قَالَ: «هُوَ يَوْمٌ جَمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَ ذَلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ»، وَ هُوَ شَاهِدٌ وَ مَشْهُودٌ».

លោកបានទូលថា: "ថ្ងៃចន្ទ (الْإِنْتَيْنِ)?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា: "នេះគឺថ្ងៃទីពីរបស់លោកនេះ ។" លោកបានទូលថា: "ថ្ងៃអង្គារ (الثلاثاء)?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា: "នេះគឺថ្ងៃទីបីរបស់លោកនេះ ។" លោកបានទូលថា: "ថ្ងៃពុធ (الأربعاء)?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា: "នេះគឺថ្ងៃទីបួនរបស់លោកនេះ ។" លោកបានទូលថា: "ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ (الخميس)?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា: "នេះគឺថ្ងៃទីប្រាំរបស់លោកនេះ ហើយជាថ្ងៃមិត្តភាព ។ អ៊ីប្លីស عليه السلام ត្រូវដាក់បណ្តាសាក្នុងថ្ងៃនេះ ។ អ៊ីដ្រីស عليه السلام ត្រូវលើកឡើងទៅលើក្នុងថ្ងៃនេះ ។" លោកបានទូលថា: "ថ្ងៃសុក្រ (الجمعة)?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា: "[១១:១០៣] នោះគឺថ្ងៃមនុស្សទាំង ពួងនឹងត្រូវប្រមូលជុំគ្នា នោះគឺថ្ងៃផ្តល់ភ័ស្តុតាង ។ នោះគឺ [៨៥:៣] សាក្សីនិងអ្នកដែលគេអាងដល់ (ភ័ស្តុតាង) ។"

قَالَ: فَالسَّبْتُ؟ قَالَ: «يَوْمٌ مَسْبُوتٌ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي الْقُرْآنِ: ”وَ لَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ“، [فَمِنَ الْأَحَدِ إِلَى يَوْمِ الْجُمُعَةِ سِتَّةَ أَيَّامٍ] وَ السَّبْتُ مُعْطَلٌ». قَالَ: صَدَقْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ. ** (علل الشرائع : صَفْحَة ٤٧ حَدِيث ٣٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٥٠)

លោកបានទូលថា: "ថ្ងៃសៅរ៍ (السَّبْتِ)?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា: "នេះគឺថ្ងៃដែលនៅស្ងៀម ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្បទិ ព្រះដ៏មហានុវ័យ [៥០:៣៨] យើងបានបង្កើតមេឃនិងផែនដីនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនោះក្នុងប្រាំមួយថ្ងៃ ។ ពីថ្ងៃអាទិត្យដល់ថ្ងៃសុក្រមានប្រាំមួយថ្ងៃ ។ ថ្ងៃសៅរ៍គឺ(ថ្ងៃ)សម្រាក ។" លោកបានទូលថា: "រ៉ស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អើយ ព្រះ អង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم និយាយពិត ។" (علل الشرائع: 33/47)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ، عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) يَقُولُ: «إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْحَبِيرَ يَوْمَ الْأَحَدِ، وَ مَا كَانَ لِيُخْلَقَ الشَّرُّ قَبْلَ الْحَبِيرِ، وَ فِي يَوْمِ الْأَحَدِ وَ الْإِنْتِنِ خَلَقَ الْأَرْضِينَ، وَ خَلَقَ أَقْوَاتَهَا فِي يَوْمِ الثَّلَاثَاءِ، وَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ يَوْمَ الْأَرْبَعَاءِ وَ يَوْمَ الْخَمِيسِ، وَ خَلَقَ أَقْوَاتَهَا يَوْمَ الْجُمُعَةِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ.» (الكافي : جُزء ٨ صَفْحَة ١٤٥ حَدِيث ١١٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٢٨١)

[...] អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន ស៊ីណានបានថាខ្ញុំបានឮអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} បង្កើតអ្វីៗដែលល្អក្នុងថ្ងៃអាទិត្យ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មិនបង្កើតអ្វីៗដែលអាក្រក់មុនអ្វីៗដែលល្អទេ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បង្កើតផែនដីទាំងពីរក្នុងថ្ងៃអាទិត្យនិងថ្ងៃចន្ទ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បង្កើតការកំណត់ពេលវាក្នុងថ្ងៃអង្គារ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បង្កើតមេឃទាំងឡាយក្នុងថ្ងៃពុធនិងថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បង្កើតការកំណត់ពេលវា ក្នុងថ្ងៃសុក្រ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} [៥០:៣៨] យើងបានបង្កើតមេឃនិងដី និងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនោះក្នុងប្រាំមួយថ្ងៃ ។ (الكافي : 8 : 117 / 145)

***

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ، فَالسَّنَةُ تَنْقُصُ سِتَّةَ أَيَّامٍ.» (تفسير العيَّاشي : جُزء ٢ صَفْحَة ١٢٠ حَدِيث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صَفْحَة : ١٣)

អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីបុរសម្នាក់ដែលបាននិយាយថាអាថ្នី យ៉ុក្តុហ្សារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈតមកពីអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} បានបង្កើតមេឃនិងដីក្នុងប្រាំមួយថ្ងៃ ។ ដូច្នោះឆ្នាំខ្លះប្រាំមួយថ្ងៃ (មាន ៣៥៤ ថ្ងៃ) ។" (تفسير العيَّاشي : 2 : 6 / 120)

***

عَنِ الصَّبَّاحِ بْنِ سَيَّابَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الشُّهُورَ إِثْنَيْ عَشَرَ شَهْرًا، وَ هِيَ ثَلَاثُمِائَةٍ وَ سِتُّونَ يَوْمًا، فَحَجَزَ عَنْهَا سِتَّةَ أَيَّامٍ خَلَقَ فِيهَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ، فَمِنْ نَمِّ تَقَاعَصَرَتِ الشُّهُورُ.» (تفسير العيَّاشي : 2 : 7 / 120 ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صَفْحَة : ١٣)

ទទួលបានមកពីអាល់-ស៊ីបាស្ត ប៊ិន សាយ៉ាបាស្តដែលបានតំណាលតមកពីអាថ្នី យ៉ុក្តុហ្សារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} បានបង្កើតដប់ពីរខែ ។ ខែទាំងនេះមានបីរយហុកសិបថ្ងៃ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានយកប្រាំមួយថ្ងៃចេញពីនោះ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងផែនដីក្នុងប្រាំមួយថ្ងៃនោះ ។ បន្ទាប់មក ខែទាំងនោះខ្លះ (មិនគ្រប់) ។" (تفسير العيَّاشي : 2 : 7 / 120)

فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٨﴾

៣៨. ចូរអ្នកអត់ធ្មត់អ្វីដែលពួកគេនិយាយ ចូរអ្នកថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះព្រះម្ចាស់អ្នកមុនថ្ងៃរះនិងមុនថ្ងៃលិច

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَرَ السُّجُودِ ﴿٣٩﴾

៤០. [ចូរអ្នកថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ]ក្នុងប៉ែកមួយនៃពេលយប់ និងក្រោយពីក្រាប

ប្រណិប័តន៍ ១

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៩-៤០

الطَّبْرَسِيُّ فِي (مَجْمَعِ الْبَيَانِ) قَالَ: رُوِيَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِهِ: "وَسَبَّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلَ الْغُرُوبِ"، فَقَالَ: «تَقُولُ حِينَ تُصْبِحُ وَ حِينَ تُمَسِي عَشْرَ مَرَّاتٍ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحَدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ، وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».* (مجمع البيان : جزء ٩ صفحة ٢٢٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صفحة : ١٥٣)

នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាដូម៉ាដូអាស់-បាយ៉ាន អាស់-តូប័រីស៊ីបានថា គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាដូម៉ាដូ មុខលឿនៗហ្នឹង^{صلوات الله عليه والسلا} កាលគេបានសូត្រព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} អំពីព្រះនួលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} [៥០:៣៩] ចូរអ្នកថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះព្រះម្ចាស់អ្នកមុនថ្ងៃរះនិងមុនថ្ងៃលិច ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "អស់លោកនឹងថាដប់ដងថា៖ "មិនមានព្រះទេក្រៅពីអស់លឿនៗហ្នឹង^{صلوات الله عليه والسلا} ព្រះដែលមិនមានដៃគូ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាព្រះម្ចាស់នៃព្រះរាជាណាចក្រ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាព្រះម្ចាស់នៃសេចក្តីស្ងើចសរសើរ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។" (مجمع البيان 9: 225)

***

* قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ رَحِمَهُ اللَّهُ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْقَاسِمِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ حَالِدِ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) : فِي قَوْلِهِ تَعَالَى "إِصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَأْتِيكَ مِنْ تَكَذُّبِهِمْ إِيَّاكَ فَإِنِّي مُنتَقِمٌ مِنْهُمْ بِرَجُلٍ مِنْكَ وَ هُوَ قَائِمِي الَّذِي سَلَطْتُهُ عَلَىٰ دِمَاءِ الظَّالِمَةِ . (تأويل الآيات : جزء ١ صفحة ٤٩٢)

* មូហ្នាំម៉ាដូ ប៊ិន អាស់-អុប័រីស៊ី បានរាយការណ៍តមកពីអាស្តូម៉ាដូ ប៊ិន អាស់-កូស៊ីម តមកពីអាស្តូម៉ាដូ អ៊ីបនូ មូហ្នាំម៉ាដូ អាស់-សែយ៉ារី តមកពីមូហ្នាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ្លីលីដូ អាស់-បារគី តមកពីអុលី ប៊ិន អាស់បាតូ តមកពីអុលី ប៊ិន អាដូ ហ្នាំស្យាសូ តមកពីអាដូ បាស្យោរ តមកពីអាដូ អុប័រីស៊ី^{صلوات الله عليه والسلا} អំពីព្រះបន្ទូល^{تعالى} [៥០:៣៩] ចូរអ្នកអត់ធ្មត់អ្វីដែលពួកគេនិយាយ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈ ថា៖ "មូហ្នាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلا} អ៊ីយ រឿងពួកគេបដិសេធអ្នក^{صلوات الله عليه والسلا} ព្រោះអញ^{صلوات الله عليه والسلا} នឹងសងសឹកពួកគេដោយបុរសម្នាក់ដែលចេញមកពីអ្នក^{صلوات الله عليه والسلا} បុរសនោះ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាក្តីអ៊ីយ^{صلوات الله عليه والسلا} របស់អញ^{صلوات الله عليه والسلا} អញ^{صلوات الله عليه والسلا} នឹងគេ^{صلوات الله عليه والسلا} មានជ័យជំនះលើការបង្ខូរឈាមដោយអយុត្តិធម៌ ។" (تأويل الآيات 1: 492)

***

* ابْنُ أَبِي حَبِيبٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا الْقَطَّانُ، عَنْ بَكْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ بُهْلُولٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ الْقَضِيلِ، قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَسَبَّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلَ غُرُوبِهَا". فَقَالَ: «فَرِيضَةٌ عَلَىٰ كُلِّ مُسْلِمٍ أَنْ يَقُولَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ عَشْرَ مَرَّاتٍ وَ قَبْلَ غُرُوبِهَا عَشْرَ مَرَّاتٍ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحَدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَ يُمِيتُ، وَ هُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، وَ هُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

* អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្នាំបានរាយការណ៍តមកពីអាស្តូម៉ាដូ ប៊ិន អាស់-ហ្វាសាន់ អាស់-កូតូតូន តមកពីអាស្តូម៉ាដូ យ៉ាស្តូយ៉ា ប៊ិន ស្យាការីយ៉ា អាស់-កូតូតូន តមកពីបាការ ប៊ិន អុប័រីស៊ី ហ្នឹង ហ្នឹង ហ្នឹង ហ្នឹង

មកពីតាមីម ប៊ិន បាស្តុល តមកពីឪពុកលោក តមកពីអ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន អាស់-ហ្វាដ្លដដែលបានថាខ្ញុំ
បានសួរអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូល **[៥០:៣៩]** ចូរអ្នកថ្វាយសេចក្តី
សរសើរចំពោះព្រះម្ចាស់អ្នកមុនថ្ងៃនិងមុនថ្ងៃលិច ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះជាកាតព្វកិច្ច
លើមុស្លីមគ្រប់រូប មុស្លីមគ្រប់រូបគប្បីសូត្រពេលថ្ងៃនិងមុនពេលថ្ងៃលិចថា៖ "ពុំមានព្រះទេក្រៅពី وجل ៣
ព្រះ وجل ដែលពុំមានដៃគូ ។ អំណាចគ្រប់គ្រងជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ وجل ការសរសើរជា
កម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ وجل ។ ព្រះអង្គ وجل ឲ្យអ្នកស្តាប់រស់ឡើងវិញ ព្រះអង្គ وجل ធ្វើឲ្យស្លាប់, ព្រះអង្គ وجل គង់នៅ
មិនទ្រង់ព្រះសុគតទេ ។ ព្រះអង្គ وجل ទ្រង់មានព្រះអានុភាពលើសព្វសារពើ" ដប់ដង ។

قَالَ: فَمُلْتُ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَ يُمِيتُ، وَ يُحْيِي وَ يُمِيتُ؟ فَقَالَ: «يَا هَذَا لَا شَكَّ فِي أَنَّ
الله يُحْيِي وَ يُمِيتُ، وَ يُحْيِي وَ يُمِيتُ، وَ لَكِنْ قُلْ كَمَا أَقُولُ».** (الخصال : صَفْحَة ٤٥٢ حَدِيث ٥٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء :
٣ صَفْحَة : ٧٨٩)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពុំមានព្រះទេក្រៅពី وجل ៣, ព្រះ وجل ដែលពុំមានដៃគូ ។ អំណាចគ្រប់គ្រងជា
កម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ وجل ការសរសើរជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ وجل ។ ព្រះអង្គ وجل ឲ្យអ្នកស្តាប់រស់ឡើងវិញ
ព្រះអង្គ وجل ធ្វើឲ្យអ្នកស្លាប់មានជីវិតវិញ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺការពិត ពុំមានអ្វីគួរឲ្យ
សង្ស័យទេអំពីរឿងនេះថា وجل ៣ធ្វើឲ្យអ្នកស្តាប់រស់ឡើងវិញ ព្រះអង្គ وجل ធ្វើឲ្យអ្នកស្លាប់មាន ជីវិតវិញ ។
តែចូរលោកថាដូចខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថានោះបានហើយ ។" (الخصال: 58/ 452)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمَادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ حَرِيْرِ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ:
قُلْتُ: "وَ أَدْبَارَ السُّجُودِ"، قَالَ: «رَكَعَتَانِ بَعْدَ الْمَعْرِبِ».** (الكافي : جُزء ٣ صَفْحَة ٤٤٤ حَدِيث ١١ ، البرهان في تفسير القرآن
الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٥١)

[...] សូរ៉េ: ៥០ បានថាខ្ញុំបានសួរអាចិ យ៉ាកុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ **[៥០:៤០]** និងក្រោយ
ពីក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ ព្រះអង្គ وجل មានវចនៈថា៖ "ពីររ៉ក់អុតុក្រោយអាស់-ម៉ាកុរីប ។" (11 / 444 : 3) (الكافي)

***

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَصْرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ
عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ مِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَ أَدْبَارَ السُّجُودِ"، قَالَ: «أَرْبَعُ رَكَعَاتٍ بَعْدَ الْمَعْرِبِ».** (تفسير القمِّي : جُزء ٢ صَفْحَة ٣٢٧ ،
البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٥١)

[...] អ៊ីបនូ អាចិ ណាស្ត័របានថា ខ្ញុំបានសួរអាស់-រីដ្ឋី صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ **[៥០:៤០]** ក្នុង
ប៉ែកមួយនៃពេលយប់និងក្រោយពីក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ ព្រះអង្គ وجل មានវចនៈថា៖ "បួនរ៉ក់អុតុក្រោយ
អាស់-ម៉ាកុរីប ។" (2 : 327) (تفسير القمِّي)

وَأَسْتَمِعُ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾

៥១. ចូរអ្នកចាំស្តាប់ថ្ងៃដែលមន្ត្រីអ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសពីកន្លែងជិត

***

អ៊ីម៉ាំ អាច្ចិ យ៉ុក្កុហ្វារ ស្ត្រីខ្ចីកូដ្ឋានបានអធិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ទាំងនេះថា៖ "មន្ត្រីអ្នកប្រកាស និងប្រកាស ព្រះនាមរបស់អាល់-ម៉ាស្កុន្ត្រី និងព្រះនាមព្រះបិតាព្រះអង្គ ។ ព្រះសច្ចធម៌ សំដៅទៅលើ ព្រះនាមរបស់អាល់-ម៉ាស្កុន្ត្រី ដែលគេនឹងស្រែកប្រកាសមកពីលើមេឃ នាថ្ងៃដែលព្រះអង្គនឹង លេចខ្លួនឡើងវិញ ។" (តាហ្វសៀរ គូម្មី ក្បាលទី ២ ទំព័រ ៣២៧)

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمَ الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾

៤២. ថ្ងៃដែលពួកគេ (មនុស្សទាំងអស់) នឹងឮសម្រែកដោយព្រះសច្ចធម៌ ។ នេះគឺថ្ងៃដើមឡើង ។

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِيهِمْ وَنُمِيتُهُمْ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾

៤៣. ការពិតយើងធ្វើឲ្យមានជីវិតនិងធ្វើឲ្យស្លាប់ ។ វិវដ្តចុងក្រោយគឺមកដល់យើង ។

يَوْمَ تَشَقُّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾

៤៤. ថ្ងៃដែលផែនដីនឹងបែកចេញពីពួកគេយ៉ាងរហ័ស ។ នោះគឺការប្រមូលដែលងាយធ្វើសម្រាប់ យើង ។

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرْنَا بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعَبِيدٌ ﴿٤٥﴾

៤៥. យើងដឹងបំផុតអ្វីដែលពួកគេនិយាយ ។ អ្នកពុំមែនអ្នកបង្ខិតបង្ខំពួកគេទេ ។ ដូច្នោះចូរអ្នករំលឹក ដោយគួរអានអ្នកណាដែលខ្លាចការគំរាមរបស់អញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ ៤១-៤៥

علي بن إبراهيم: قوله تعالى: وَ اسْتَمِعَ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ قال: ينادي المنادي باسم القائم و اسم أبيه (عليهما السلام)،

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាអ៊ីម (នៅក្នុងតាហ្វសៀរគូម្មី) បានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:៤១] ចូរ អ្នកចាំស្តាប់ថ្ងៃដែលមន្ត្រីអ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសពីកន្លែងជិត ថា៖ "អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសព្រះ នាមរបស់អាល់-ក្លីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} និងព្រះនាមរបស់ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجه} ។"

قوله تعالى: يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ، قال: صيحة القائم من السماء، ذلك يَوْمَ الْخُرُوجِ. ** (تفسير القمي: جزء ٢ صفة ٣٢٧، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفة: ١٥١)

ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:៤២] ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងឮសម្រែកដោយព្រះសច្ចធម៌ លោកបាន ថា៖ "សម្រែក[ថ្លែង]អំពីអាល់-ក្លីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} មកពីលើមេឃ ។ នេះគឺថ្ងៃដើមឡើង ។" (327:2) (تفسير القمي)

***

ثم قال علي بن إبراهيم: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ جَمِيلِ بْنِ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ

تَعَالَى: "يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ" قَالَ: «هِيَ الرَّجْعَةُ».** (تفسير القمّي: جزء ٢ صفحة ٣٢٧، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفحة: ١٥٢)

[...] យ៉ាមីល ប៊ិន ដារ៉ាបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:៤២] ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងព្យាបាទដោយព្រះសច្ចធម៌ ។ នេះគឺថ្ងៃដើមឡើង ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "នេះគឺនិវត្តន៍ (الرَّجْعَةُ) ។" (327:2) (تفسير القمّي)

***

علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: يَوْمَ تَشَقُّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا، قال: في الرجعة،

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:៤៤] ថ្ងៃដែលផែនដីនឹងបែកចេញពីពួកគេយ៉ាងរហ័ស ថា: "ក្នុងពេលនិវត្តន៍ (الرَّجْعَةُ) ។"

قوله تعالى: فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعَبِيد، قال: ذكر - يا محمد - بما و عدناه من العذاب.** (تفسير القمّي: جزء ٢ صفحة ٣٢٧، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفحة: ١٥٢)

ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:៤៥] ដូច្នោះចូរអ្នករំលឹកដោយគួរអានអ្នកណាដែលខ្លាចការគំរាមរបស់អញ លោកបានថា: "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله អើយ! ចូររំលឹកអំពីការផ្ដន្ទាទោសដែលយើងបានគំរាម ។" (327:2) (تفسير القمّي)

***

* مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ مَعْمَرٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ عِكَايَةَ التَّمِيمِيِّ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ النَّضْرِ الْفَهْرِيِّ عَنْ أَبِي عَمْرٍو الْأَوْزَاعِيِّ عَنْ عَمْرٍو بْنِ شَمْرٍ عَنْ جَابِرِ بْنِ يَرِيدٍ قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقُلْتُ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ قَدْ أَرْمَضَنِي اخْتِلَافُ الشَّيْعَةِ فِي مَذَاهِبِهَا فَقَالَ يَا جَابِرُ أَلَمْ أَفُكْ عَلَى مَعْنَى اخْتِلَافِهِمْ مِنْ أَيْنَ اخْتَلَفُوا وَمِنْ أَيِّ جِهَةٍ تَفَرَّقُوا قُلْتُ بَلَى يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ

* មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាលី ប៊ិន ម៉ាក្កុម៉ារបានរាយការណ៍តមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាលី ប៊ិន អ៊ីកាយ៉ាស្កុរ អាល់-តាមីមី តមកពីអាល់-ហ្គ័រសៃនី ប៊ិន អាល់-ណាដ្ឋារ អាល់-ហ្គ័រហ្គ័រ តមកពី អាប៊ូ អាហ្គុរ អាល់-អាស្កាអ៊ី តមកពីអាហ្គុរ ប៊ិន ស្គីមរ តមកពីយ៉ាហ្គ័រ ប៊ិន យ៉ាស្គីដ្ឋដែលបានថាខ្ញុំបានមករកអាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្គារ صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំបានទូលថា: "ព្រះរាជបុត្រ صلوات الله عليه والسلام រស្មីលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله អើយ ជម្លោះរវាងស្គីអុស្កុរនៅក្នុងម៉ាស្កុរហ្គាប្រទេសនេះធ្វើឲ្យទូលបង្គំឈឺចាប់ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "យ៉ាហ្គ័រអើយ មិនគ្រប់គ្រាន់ទេដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់លោកអំពីនិយមរបស់ជម្លោះពួកគេ ចំណុចដែលពួកគេឈ្នះគ្នានិងលទ្ធផលក្នុងអនាគតដែលពួកគេបែកបាក់គ្នានោះ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "ក្រាបទូល ព្រះរាជបុត្រ صلوات الله عليه والسلام រស្មីលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله អើយ ។"

قَالَ فَلَا تَحْتَلِفْ إِذَا اخْتَلَفُوا يَا جَابِرُ إِنَّ الْجَاهِدَ لِصَاحِبِ الزَّوْمَانِ كَالْجَاهِدِ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي أَيَّامِهِ يَا جَابِرُ اسْمِعْ وَ ع قُلْتُ إِذَا شِئْتَ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "តែ យ៉ាហ្គ័រអើយ ចូរលោកកុំឈ្នះបើពួកគេឈ្នះ ។ បុគ្គលណាប្រឆាំង

ម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلام}សម័យកាល (អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام}របស់សម័យខ្លួន) ដូចបុគ្គលនោះបានប្រឆាំងវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ក្នុងសម័យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ យ៉ាងៀវអើយ ចូរលោកស្តាប់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំនឹងធ្វើតាមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

قَالَ اسْمَعُ وَ ع وَ بَلِّغْ خَبْرَ ابْنَتِكَ بِكَ رَاحِلَتِكَ إِنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَطَبَ النَّاسِ بِالْمَدِينَةِ بَعْدَ سَبْعَةِ أَيَّامٍ مِنْ وَفَاةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ ذَلِكَ حِينَ فَرَعَ مِنْ جَمْعِ الْقُرْآنِ وَ تَأْلِيفِهِ

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ចូរលោកស្តាប់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ។ ចូរលោកប្រាប់គ្រប់បុគ្គលដែលលោកជួបដែលយានជំនិះអាចនាំលោកទៅដល់កន្លែងណាមួយបាន ថាអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}ប្រកាសប្រាប់ប្រជារាស្ត្រនគរអាល់-ម៉ាឌីណាស៊ុំ ប្រាំពីរថ្ងៃក្រោយវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានសោយព្រះទិវង្គត បន្ទាប់ពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានរួចដៃពីការប្រមូលផ្តុំព្រះគម្ពីរគួរអានមកចងក្រង ។

فَقَالَ أَلَا وَ إِيَّيْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ كَهَارُونَ فِي آلِ فِرْعَوْنَ وَ كَبَابِ حِطَّةٍ فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ كَسَفِيْنَةِ نُوحٍ فِي قَوْمِ نُوحٍ إِيَّيَّ النَّبَأِ الْعَظِيمِ وَ الصِّدِّيقِ الْأَكْبَرِ

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ ការពិតខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}នៅជាមួយអស់លោកដូចហ្វារូននៅក្នុងក្រុមហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}នៅជាមួយប្រជារាស្ត្ររបស់ហ្ស៊ែរអៀន^{عليه السلام} ដូចទ្វារហ្ស៊ីតូត្មោះត្រង់ (بَابِ حِطَّةٍ) នៅក្នុងចំណោមកូនចៅអ៊ីសរ៉ែអ៊ីល ដូចសំពៅរបស់នុះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}នៅក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្ររបស់នុះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}ជាដំណឹងឱឡារិក (الصِّدِّيقِ الْأَكْبَرِ) ។

[...] وَ عَن قَلِيلٍ سَتَعْلَمُونَ مَا تُوعَدُونَ وَ هَلْ هِيَ إِلَّا كَلْعَقَةِ الْأَكْلِ وَ مَذَقَةِ الشَّرَابِ وَ حَفَقَةِ الْوَسْتَانِ ثُمَّ تَلْمِزُهُمُ الْمَعْرَاضَ خِزْيًا فِي الدُّنْيَا « وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ » * « وَ مَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ »

បន្តិចទៀតអស់លោកនឹងដឹងអ្វីដែលគេបានសន្យាឲ្យអស់លោក ។ តើនេះពុំមែនអ្វីក្រៅពីចំណីមួយម៉ាត់ទឹកមួយក្អម ដេកមួយស្របក់ទេ ? បន្ទាប់មកពួកគេនឹងរងសេចក្តីអាម៉ាស់ជាចាំបាច់ក្នុងលោកនេះ ។ [២:៨៥] នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ពួកគេនឹងត្រូវបញ្ជូនខ្លួនទៅទទួលទណ្ឌកម្មដ៏ធ្ងន់បំផុត ។ [២:១៤៤] អស់ឡោះហ្ន៎មិនធ្វេសប្រហែសចំពោះទង្វើរបស់ពួកគេឡើយ ។

فَمَا جَزَاءُ مَنْ تَنَكَّبَ مَحَجَّتَهُ وَ أَنْكَرَ حُجَّتَهُ وَ خَالَفَ هُدَاتَهُ وَ حَادَّ عَن نُورِهِ وَ افْتَحَمَ فِي ظُلْمِهِ وَ اسْتَبَدَلَ بِالْمَاءِ الْكَسْرَابِ وَ بِالنَّعِيمِ الْعَذَابَ وَ بِالْفُوزِ الشَّقَاءَ وَ بِالسَّرَّاءِ الصَّرَاءَ وَ بِالسَّعَةِ الضَّنْكَ

ដូច្នោះ តើបណ្តាអ្នកដែលគេចេញពីព្រះអាជ្ញាធរព្រះង្គ^{عَل} ដែលបដិសេធព្រះអាជ្ញាធរព្រះអង្គ^{عَل} ដែលប្រឆាំងព្រះមគ្គទេសក៍^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{عَل} ដែលគេចេញពីព្រះពន្លឺព្រះអង្គ^{عَل} ដែលវាយប្រហារព្រះមាតាព្រះអង្គ^{عَل} ទៅរកភាពងងឹត ដែលដូរទឹកនឹងរូបបញ្ឆោត (អ្វីដែលឃើញដូចទឹកពីចម្ងាយ) ដែលដូរព្រះគុណនឹងព្រះទណ្ឌកម្ម ដែលដូរជោគជ័យនឹងទុក្ខវេទនា ដែលដូរវិបុលភាពនឹងសេចក្តីក្រខ្សត់ ដែលដូរ

សេចក្តីងាយស្រួលនឹងសេចក្តីលំបាកនោះនឹងបានរង្វាន់អ្វី ?

إِلَّا جَزَاءُ أَفْرَافِهِ وَ سُوءِ خِلَافِهِ " فَلْيُوقِنُوا بِالْوَعْدِ عَلَى حَقِيقَتِهِ وَ لِيَسْتَنبِتُوا بِمَا يُوعَدُونَ يَوْمَ تَأْتِي «الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ * إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَ نُمِيتُ وَ إِلَيْنَا الْمَصِيرُ * يَوْمَ تَشْفَقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعاً » إِلَى آخِرِ السُّورَةِ . (الكافي : جزء ٨ صَفْحَة ١٨ حَدِيث ٤)

ការពិត នេះគឺរង្វាន់ដែលបានមកពីអ្វីដែលពួកគេបានសាបព្រោះនិងបានធ្វើកាលពីមុន ។ ចូរអស់លោកជឿជាក់លើការសន្យានិងការពិតរបស់ការសន្យានោះ ចូរអស់លោកជឿជាក់លើអ្វីដែលគេបានសន្យាឲ្យក្នុងថ្ងៃដែលសម្រែកនឹងកើតមានឡើង ដោយព្រះសច្ចធម៌ ។ [៥០:៤២] ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងឮសម្រែកដោយព្រះសច្ចធម៌ ។ នេះគឺថ្ងៃដើមឡើង ។ [៥០:៤៣] ការពិតយើងធ្វើឲ្យមានជីវិតនិងធ្វើឲ្យស្លាប់ ។ វិដ្តចុងក្រោយគឺមកឯយើង ។ [៥០:៤៤] ថ្ងៃដែលផែនដីនឹងបែកចេញពីពួកគេយ៉ាងរហ័ស ។ នោះគឺការប្រមូលដែលងាយសម្រាប់យើង ។" (4/18 :8 الكافي)

***

* (بُشَيْرَانِ الْوَاعِظِينَ): قَالَ حُدَيْفَةُ: كَانَ النَّاسُ يَسْأَلُونَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، عَنِ الْخَيْرِ، وَ كُنْتُ أَسْأَلُهُ عَنِ الشَّرِّ، فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «يَكُونُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ فِتْنٌ كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلَمِ، فَإِذَا غَضِبَ اللَّهُ عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ، أَمَرَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى إِسْرَافِيلَ أَنْ يَنْفُخَ نَفْخَةَ الصَّعْقِ،

* [សាត្រា] បុគ្គល អាល់-វ៉ាអ៊ីស្ត្រីន, ហ្វ្រែស្ត្រូហ្វាស្តបានប្រជាជនបានសួរវិស្វលុលឡោះហ្វ្រែស្ត្រូហ្វាស្តអំពីសេចក្តីល្អ ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ و آلہ អំពីសេចក្តីអាក្រក់ ។ ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ و آلہ មានព្រះវចនៈថា៖ "នាអវសានកាលនឹងមានជម្លោះ (ហ្វ្រែស្ត្រូហ្វាស្ត) ដូចយប់ងងឹត ។ ពេល صاعق ទ្រង់ព្រះពិរោធប្រជាជនផែនដីព្រះអង្គ (تعالى و سبحانه) នឹងបញ្ជា[ទេវតា]អ៊ីសរ៉ាហ្វីល إسرافيل ឲ្យផ្តុំដោយការផ្តុំដែលធ្វើឲ្យស្រឡាត់កាំង ។

فَيَنْفُخُ عَلَى غَمَلٍ مِنَ النَّاسِ، فَمِنَ النَّاسِ مَنْ هُوَ فِي وَطَنِهِ، وَ مِنْهُمْ مَنْ هُوَ فِي سُوقِهِ، وَ مِنْهُمْ مَنْ هُوَ فِي حَرْبِهِ، وَ مِنْهُمْ مَنْ هُوَ فِي سَفَرِهِ، وَ مِنْهُمْ مَنْ يَأْكُلُ فَلَا يَرْفَعُ اللَّقْمَةَ إِلَّا فِيهِ حَتَّى يَحْمَدَ وَ يَصْعَقَ، وَ مِنْهُمْ مَنْ يُحَدِّثُ صَاحِبَهُ فَلَا يَبِيحُ الْكَلِمَةَ حَتَّى يَمُوتَ،

អ៊ីសរ៉ាហ្វីល إسرافيل នឹងផ្តុំទៅលើប្រជាជនដែលមិនអើពើ ទៅលើប្រជាជននៅក្នុងស្រុកកំណើតនេះ ទៅលើបុគ្គលដែលនៅក្នុងផ្សារ ទៅលើបុគ្គលដែលនៅក្នុងចម្ការ ទៅលើបុគ្គលដែលកំពុងធ្វើដំណើរ ទៅលើបុគ្គលដែលកំពុងបរិភោគ បុគ្គលនោះនឹងមិនអាចលើកចំណីជាក់មាត់បានទេ ព្រោះបុគ្គលនោះនឹងគាំងសន្លប់ ទៅលើបុគ្គលដែលកំពុងនិយាយជាមួយមិត្តខ្លួន បុគ្គលនោះនឹងមិននិយាយចប់ឃ្លាទេព្រោះគាត់នឹងស្លាប់ ។

فَتَمُوتُ الْخَلَائِقُ كُلُّهُمْ عَنِ آخِرِهِمْ، وَ إِسْرَافِيلُ لَا يَقْطَعُ صَبْحَتَهُ حَتَّى تَعُورَ عَيْنُونَ الْأَرْضِ وَ أَنْهَارُهَا وَ بِنَاوُهَا وَ أَشْجَارُهَا وَ جِبَالُهَا وَ بَحَارُهَا، وَ يَدْخُلُ الْكُلُّ بَعْضُهُمْ فِي بَعْضٍ فِي بَطْنِ الْأَرْضِ،

ដូច្នេះសត្វលោកទាំងអស់នឹងស្លាប់គ្មានសល់ម្នាក់ ។ អ៊ីសរ៉ាហ្វីល إسرافيل នឹងមិនឈប់ស្រែកទេទាល់តែប្រភពទឹកនៃផែនដីនឹងវិនាស (រឹង) ទាំងអូរស្ទឹងបឹងឬនៅលើផែនដីនោះ ទាំងសំណង់នៅលើផែនដីនោះ

ទាំងដើមឈើនៅលើផែនដីនោះ ទាំងភ្នំ ទាំងសមុទ្រ, ទាំងអស់នេះ ខ្លះចូលគ្នា នឹងចូលទៅក្នុងពោះនៃ ផែនដី ។

وَالنَّاسُ حُمُودٌ ۗ وَمِنْهُمْ مَّنْ هُوَ صَرِيحٌ عَلَىٰ وُجْهِهِ، وَمِنْهُمْ مَّنْ هُوَ صَرِيحٌ عَلَىٰ ظَهْرِهِ، وَمِنْهُمْ مَّنْ هُوَ صَرِيحٌ عَلَىٰ جَنْبِهِ، وَمِنْهُمْ مَّنْ هُوَ صَرِيحٌ عَلَىٰ خَدِّهِ، وَمِنْهُمْ مَّنْ تَكُونُ اللَّقْمَةُ فِي فَمِهِ فَيَمُوتُ، فَمَا أَدْرَاكَ بِهِ أَنْ يُبْتَلَعَهَا، وَتَنْقَطِعُ السَّلَاسِلُ الَّتِي فِيهَا

ប្រជានិករនឹងសន្លប់និងដួល ។ អ្នកខ្លះដួលលើមុខ អ្នកខ្លះដួលលើខ្នង អ្នកដួលលើចំហៀងខ្លួន អ្នកខ្លះ ដួលលើថ្ពាល់, អ្នកខ្លះមានចំណីក្នុងមាត់ ស្លាប់ដោយពុំអាចលេបរួច, ព្រឹត្តិការណ៍ដែលអ្នកនោះកំពុង ពើបពះនឹងចប់ ។

فَتَادِيلُ النُّجُومِ، فَتَسْوَىٰ بِالْأَرْضِ مِنَ شِدَّةِ الزَّلْزَلَةِ، وَتَمُوتُ مَلَائِكَةُ السَّمَاوَاتِ السَّنْبَعِ وَالْحُجُبِ وَالسَّرَادِقَاتِ وَالصَّافُونَ وَالْمُسَبِّحُونَ وَحَمَلَةُ الْعَرْشِ وَالْكُرْسِيِّ، وَأَهْلُ سُرَادِقَاتِ الْمَجْدِ وَالْكَرُوبِيُّونَ، وَيَبْقَىٰ جِبْرَائِيلُ وَمِيكَائِيلُ وَإِسْرَافِيلُ وَمَلِكُ الْمَوْتِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ).

ផ្កាយនឹងភ្លឺ, ផែនដីនឹងរាបស្មើដោយសារព្យុយខ្លាំង, បណ្តាទេវតានៃមេឃទាំងប្រាំពីរ, ព្រះរចាំ, បណ្តាពន្លា, ជួរទាំងឡាយ, បណ្តាអ្នកថ្វាយសេចក្តីសរសើរ, បណ្តាអ្នកលីព្រះរាជបល័ង្កនិងព្រះ រាជ អាសនៈ, បណ្តាអ្នកនៅក្នុងពន្លាពន្លៃនៃព្រះវិរោចនៈភាពនិងព្រះជំនិត នឹងស្លាប់ទាំងអស់ ។ នឹងនៅសល់តែ យ៉ូបរ៉ាហ្វីល عليه السلام, មីកាយ៉ែល عليه السلام, អ៊ីស្រាហ្វីល عليه السلام និងទេវតាយកព្រលឹង عليه السلام ។

فَيَقُولُ الْجِبَارُ جَلَّ جَلَالُهُ: يَا مَلِكُ الْمَوْتِ مَنْ بَقِيَ؟ وَهُوَ أَعْلَمُ، فَيَقُولُ مَلِكُ الْمَوْتِ: سَيِّدِي وَمَوْلَايَ، بَقِيَ إِسْرَافِيلُ، وَبَقِيَ جِبْرَائِيلُ، وَبَقِيَ مِيكَائِيلُ، وَبَقِيَ عَبْدُكَ الضَّعِيفُ مَلِكُ الْمَوْتِ وَهُوَ خَاضِعٌ خَاشِعٌ دَلِيلٌ، قَدْ دَهَبَتْ نَفْسُهُ لِعَظَمِ مَا عَايَنَ مِنَ الْأَهْوَالِ،

ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែ عليه السلام បានព្រះបន្ទូលថា៖ "ទេវតាយកព្រលឹងអើយ! នៅអ្នកណាខ្លះ?" មានតែព្រះអង្គ عليه السلام ទេដែលទ្រង់ញាណជាងគេ ។ ទេវតាយកព្រលឹងនឹងទូលថា៖ "ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខទូលព្រះបង្គំ ជាខ្ញុំអើយ! ព្រះរាជអភិបាលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! នៅសល់អ៊ីស្រាហ្វីល عليه السلام នៅសល់យ៉ូបរ៉ាហ្វីល عليه السلام នៅសល់មីកាយ៉ែល عليه السلام និងនៅសល់បាវទន់ខ្សោយរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام ទេវតាយកព្រលឹងដែលចុះចូល ដែលដាក់ខ្លួនជាទាសៈ ។ គេបាត់បង់ព្រលឹងដោយសារតែបានឃើញអាការភ័យរន្ធត់ជាទីបំផុត ។"

فَيَقُولُ الْجِبَارُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: انْطَلِقْ إِلَىٰ جِبْرَائِيلَ فَأَقْبِضْ رُوحَهُ

ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែ عليه السلام មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នកទៅរកយ៉ូបរ៉ាហ្វីល عليه السلام ចូរអ្នកចាប់យកព្រះលឹងគេ عليه السلام!"

فَيَنْطَلِقُ مَلِكُ الْمَوْتِ إِلَىٰ جِبْرَائِيلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَيَجِدُهُ سَاجِدًا وَرَاكِعًا، فَيَقُولُ لَهُ: مَا أَغْفَلَكَ عَمَّا يُرَادُ بِكَ يَا مَسْكِينُ، قَدْ مَاتَ بَنُو آدَمَ وَ أَهْلُ الدُّنْيَا وَالْأَرْضِ وَالطُّيُورُ وَالسِّبَاعُ وَالْأَهْوَامُ وَ سُكَّانُ السَّمَاوَاتِ وَ حَمَلَةُ الْعَرْشِ وَالْكَرْسِيِّ وَالسَّرَادِقَاتِ وَ سُكَّانُ سِدْرَةِ

الْمُنْتَهَى، وَ قَدْ أَمَرَنِي الْمَوْلَى بِقَبْضِ رُوحِكَ.

ទេវតាយកព្រលឹងនឹងទៅរកយ៉ូស្វ ៧០០ ទៅជួបព្រះអង្គ កំពុងស្វែងរកនិងរកគុំ ។ ព្រះយមទូត
នឹងប្រាប់ព្រះអង្គថា៖ "ព្រះអង្គមិនអើពើមែនអំពីអ្វីដែលគេបម្រុងធ្វើចំពោះព្រះអង្គ ឱ
បុគ្គលអកុសលអីយ! កូនអាជ្ញាស្លាប់អស់ហើយ ទាំងប្រជានិករផែនដី ទាំងសត្វស្លាប ទាំងសត្វ
តិរច្ឆាន ទាំងសត្វល្អិត ទាំងប្រជាកិនរមេយ ទាំងបណ្តាខ្នាន់ព្រះរាជបល្ល័ង្កនិងព្រះរាជអាសនៈ ទាំងពន្លា
ទាំងឡាយ ទាំងប្រជានិករអាណា-ស៊ីដូរ៉េត៍ អាណា-មុនតាហ្វា ទាំងព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلام}ព្រះរាជបញ្ជាជាមួយ
ការចាប់ព្រលឹងព្រះអង្គ ។"

فَعِنْدَ ذَلِكَ يَبْكِي جِبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ يَقُولُ مُتَضَرِّعًا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى: يَا اللَّهُ، هَوِّنْ عَلَيَّ سَكَرَاتِ الْمَوْتِ، فَيَضُمُّهُ مَلَكُ الْمَوْتِ ضَمًّا
يَقْبِضُ فِيهَا رُوحَهُ، فَيَخْرُجُ جِبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْهَا مَيِّتًا صَرِيحًا.

ក្នុងពេលនោះ យ៉ូស្វ ៧០០ នឹងយំ ព្រះអង្គនឹងស្រែកអង្វរ^{عز}ថា៖ "អីយ!
សូមព្រះអង្គទ្រង់ព្រះមេត្តាឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដោយស្រួលក្នុងការស្លាប់!" បន្ទាប់មកព្រះ
យមទូតនឹងឱបព្រះអង្គដោយយកព្រលឹងព្រះអង្គក្នុងពេលនោះ យ៉ូស្វ ៧០០ នឹងដួលស្លាប់
ភ្លាម ។

فَيَقُولُ الْجِبَّارُ جَلَّ جَلَالُهُ: مَنْ بَقِيَ يَا مَلِكُ الْمَوْتِ؟ وَ هُوَ أَغْلَمُ، فَيَقُولُ: يَا سَيِّدِي وَ مَوْلَايَ أَنْتَ أَغْلَمُ مِنْ بَقِي، بَقِيَ مِيكَائِيلُ وَ
إِسْرَافِيلُ وَ عَبْدُكَ الضَّعِيفُ مَلِكُ الْمَوْتِ.

ព្រះជំមហាខ្លាំងពូកែមានព្រះបន្ទូលថា៖ "យមទូតអីយ សល់អ្នកណាខ្លះ?" ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ
ជាងគេ ។ យមទូតនឹងទូលថា៖ "ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអីយ! ព្រះរាជអភិបាលទូល
ព្រះបង្គំជាខ្ញុំអីយ! ព្រះអង្គទ្រង់ញាណជាងគេនៅសល់អ្នកណាខ្លះ ។ នៅសល់មីកាអ៊ីល
អ៊ីសរ៉ហ្វីល និងបាវទន់ខ្សោយរបស់ព្រះអង្គ ទេវតាយកព្រលឹង ។"

فَيَقُولُ الْجِبَّارُ جَلَّ جَلَالُهُ: انْطَلِقْ إِلَى مِيكَائِيلَ فَأَقْبِضْ رُوحَهُ

ព្រះជំមហាខ្លាំងពូកែមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នកទៅរកមីកាអ៊ីល ចូរអ្នកយកព្រលឹងគេ
។"

فَيَنْطَلِقُ مَلَكُ الْمَوْتِ إِلَى مِيكَائِيلَ، كَمَا أَمَرَهُ اللَّهُ تَعَالَى، فَيَجِدُهُ يَنْظُرُ إِلَى الْمَاءِ يَكْبِلُهُ عَلَى السَّحَابِ، فَيَقُولُ لَهُ: مَا أَغْفَلَكَ يَا مَسْكِينُ
عَمَّا يُرَادُ بِكَ، مَا بَقِيَ لِبَنِي آدَمَ رِزْقٌ وَ لَا لِلْأَنْعَامِ وَ لَا لِلْوَحُوشِ وَ لَا لِلْهَوَامِّ، قَدْ مَاتَ أَهْلُ السَّمَاوَاتِ وَ أَهْلُ الْأَرْضِ وَ أَهْلُ الْحُجُبِ وَ
السُّرَادِقَاتِ وَ حَمَلَةُ الْعَرْشِ وَ الْكُرْسِيِّ وَ سُرَادِقَاتِ الْمَجْدِ وَ الْكُرُوبِيُّونَ وَ الصَّافُونَ وَ الْمُسْتَحُونَ، وَ قَدْ أَمَرَنِي رَبِّي بِقَبْضِ رُوحِكَ.

ទេវតាយកព្រលឹងក៏បានទៅរកមីកាអ៊ីល តាមព្រះបញ្ជារបស់^{عز} ទៅជួបព្រះអង្គ
កំពុងមើលទឹកច្រោះទៅលើពពក ។ យមទូតនិយាយដាក់ព្រះអង្គថា៖ "មីកាអ៊ីលអីយ ព្រះអង្គ

﴿...﴾ មិនអើពើមែនអំពីអ្វីដែលគេបម្រុងធ្វើចំពោះព្រះអង្គ ﴿...﴾ ។ ពុំមាននៅសល់គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត សម្រាប់កូនអាជ្ញា﴿...﴾ឡើយ គ្មានសល់បសុសត្វ គ្មានសល់សត្វតិរច្ឆាន គ្មានសល់សត្វល្អិត ។ ពួកគេ ស្លាប់អស់ហើយ ទាំងប្រជានិករដែនដី ទាំងប្រជានិករព្រះរាជា ទាំងពន្លាទាំងឡាយ ទាំងបណ្តាខ្លាន ព្រះរាជបណ្ឌិតនិងព្រះរាជអាសនៈ ទាំងពន្លានៃព្រះវិរោចនភាព ទាំងបណ្តាអ្នកអ្នកជំនិត ទាំងបណ្តា បុគ្គលជាដូរ ទាំងបណ្តាអ្នកថ្វាយសេចក្តីសរសើរ ។ ព្រះម្ចាស់ ទូលបង្គំឲ្យទូលបង្គំមកយកព្រលឹងព្រះ អង្គ ﴿...﴾ ។"

فَعِنْدَ ذَلِكَ يَنْبِكِي مِيكَائِيلُ وَ يَتَضَرَّعُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى وَ يَسْأَلُهُ أَنْ يُهَوِّنَ عَلَيْهِ سَكَرَاتِ الْمَوْتِ، فَيُخْتَضِنُهُ مَلَكُ الْمَوْتِ، وَ يَضُمُّهُ ضَمًّا يَفِيضُ فِيهَا رُوحَهُ، فَيُخْرِ صَرِيحًا مَبْتَأًا لَا رُوحَ فِيهِ.

ក្នុងពេលនោះ មីកាយ៉ែល﴿...﴾យំ អង្វរ ៣ សូមឲ្យព្រះអង្គ ជួយសម្រួលការស្លាប់របស់ព្រះ អង្គ ﴿...﴾ ។ បន្ទាប់មកទេវតាយកព្រលឹងនឹងឱបព្រះអង្គ យកព្រលឹងព្រះអង្គក្នុងពេលនោះ ព្រះ អង្គនឹងដួលស្លាប់ភ្លាម គ្មានវិញ្ញាណក្នុងខ្លួនព្រះអង្គ ។

فَيَقُولُ الْجَبَّارُ عَزَّ وَ جَلَّ: مَنْ بَقِيَ يَا مَلِكُ الْمَوْتِ؟ وَ هُوَ أَغْلَمُ، فَيَقُولُ: مَوْلَايَ وَ سَيِّدِي، أَنْتَ أَغْلَمُ مِنْ بَقِي، بَقِيَ إِسْرَافِيلُ وَ عَبْدُكَ الضَّعِيفُ مَلَكُ الْمَوْتِ،

ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ទេវតាយកព្រលឹងអើយ នៅសល់អ្នកខ្លះ?" ព្រះអង្គទ្រង់ ញាណជាងគេ ។ ទេវតាយកព្រលឹងនឹងទូលថា៖ "ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! ព្រះ រាជអភិបាលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! ព្រះអង្គទ្រង់ញាណជាងគេថានៅសល់អ្នកណាខ្លះ? នៅសល់ អ៊ីសរ៉ែហ្វីល និងបាទទន់ខ្សោយរបស់ព្រះអង្គ ទេវតាយកព្រលឹង ព្រះបពិត្រ ។"

فَيَقُولُ الْجَبَّارُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: انْطَلِقْ إِلَى إِسْرَافِيلَ فَأَقْبِضْ رُوحَهُ،

ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែ មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នកទៅរកអ៊ីសរ៉ែហ្វីល ចូរអ្នកយកព្រលឹងគេ ﴿...﴾ ។"

فَيَنْطَلِقُ مَلَكُ الْمَوْتِ إِلَى إِسْرَافِيلَ، كَمَا أَمَرَهُ الْجَبَّارُ، فَيَقُولُ لَهُ: مَا أَغْفَلَكَ يَا مَسْكِينُ عَمَّا يُرَادُ بِكَ، قَدْ مَاتَ الْخَلَائِقُ كُلُّهُمْ، وَ قَدْ أَمَرَنِي رَبِّي وَ مَوْلَايَ أَنْ أَقْبِضَ رُوحَكَ.

ទេវតាយកព្រលឹងនឹងទៅរកអ៊ីសរ៉ែហ្វីល តាមព្រះបញ្ជា ប្រាប់ព្រះអង្គថា៖ "ព្រះ អង្គធ្វេសប្រហែសមែន ឱបុគ្គលអកុសលអើយ អំពីអ្វីដែលគេបម្រុងធ្វើចំពោះព្រះអង្គ ។ សត្វ លោកទាំងអស់បានស្លាប់អស់ហើយ ។ ព្រះម្ចាស់ ទូលបង្គំបានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យទូលបង្គំយក ព្រលឹងព្រះអង្គ ។"

فَيَقُولُ إِسْرَافِيلُ: سُبْحَانَ مَنْ فَهَرَ الْعِبَادَ بِالْمَوْتِ، سُبْحَانَ مَنْ تَفَرَّدَ بِالْبِقَاءِ، ثُمَّ يَقُولُ: مَوْلَايَ هَوِّنْ عَلَيَّ سَكَرَاتِ الْمَوْتِ، مَوْلَايَ هَوِّنْ

عَلَيَّ سَكَرَاتِ الْمَوْتِ، مُؤَلَّيْ هَوْنٍ عَلَيَّ مَرَارَةَ الْمَوْتِ، فَيَضُمُّهُ مَلَكُ الْمَوْتِ ضَمًّا يَفْبِضُ فِيهَا رُوحَهُ، فَيَجْرُ مَيِّتًا صَرِيحًا.

អ៊ីសរ៉ហ្វីល្លាស្តីនិងថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះរៀនដែលតម្រូវឲ្យបាវព្រះអង្គស្លាប់! សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះរៀនដែលសល់តែឯង!" រួចហើយព្រះអង្គស្តាប់និងទូលថា៖ "ព្រះរាជអភិបាលរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! សូមព្រះអង្គទ្រង់ព្រះមេត្តាឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានស្លាប់ដោយងាយស្រួល។" ទេវតាយកព្រលឹងនឹងឱបព្រះអង្គ និងយកព្រលឹងព្រះអង្គក្នុងពេលនោះ។ ព្រះអង្គនឹងដួលស្លាប់ភ្លាម។"

فَيَقُولُ الْجِبَارُ جَلَّ جَلَالُهُ: مَنْ بَقِيَ يَا مَلِكُ الْمَوْتِ؟ وَ هُوَ أَعْلَمُ، فَيَقُولُ: أَنْتَ أَعْلَمُ يَا سَيِّدِي وَ مُؤَلَّيْ بِمَنْ بَقِيَ، بَقِيَ عَبْدُكَ الضَّعِيفُ مَلِكُ الْمَوْتِ.

ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែមានព្រះបន្ទូលថា៖ "យមទូតអើយ សល់អ្នកណាខ្លះ?" ព្រះអង្គទ្រង់ញាណជាងគេ។ យមទូតនឹងទូលថា៖ "ព្រះអង្គទ្រង់ញាណជាងគេនៅសល់អ្នកណាខ្លះ ឱព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! ឱព្រះរាជអភិបាលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! នៅសល់បាវទន់ខ្សោយរបស់ព្រះអង្គ ទេវតាយកព្រលឹង។"

فَيَقُولُ الْجِبَارُ: وَ عَزَّتِي وَ جَلَالِي لِأَذِيقَنَّكَ مِثْلَ مَا أَذَقْتَ عِبَادِي، انْطَلِقْ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ وَ مُتْ،

ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ក្នុងព្រះនាមនៃមហិទ្ធិបូទិអញ ក្នុងព្រះនាមនៃព្រះវិសាលភាពអញ! អញនឹងឲ្យអ្នកភ្ញាក់ភ្ញើដែលអញបានឲ្យបណ្តាបាវរបស់អញភ្ញាក់! ចូរអ្នកទៅឯរវាងឋានសួគ៌និងឋាននរក ហើយចូរអ្នកស្លាប់ទៅ!"

فَيَنْطَلِقُ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ فَيَصِيحُ صَيْحَةً، فَلَوْ لَا أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَمَاتَ الْخَلَائِقَ لَمَاتُوا عَنْ آخِرِهِمْ مِنْ شِدَّةِ صَيْحَةِ مَلِكِ الْمَوْتِ، فَيَمُوتُ،

ទេវតាយកព្រលឹងនឹងទៅឯចន្លោះឋានសួគ៌និងឋាននរក ហើយបានស្រែកដោយសម្រែកមួយ ប្រសិនបើមិនបានសម្លាប់សត្វលោកទេ បណ្តាលោកប្រាកដជានឹងស្លាប់គ្មានសល់មួយឡើយ ដោយសារសម្រែកយ៉ាងខ្លាំងរបស់ទេវតាយកព្រលឹងនោះ។ ដូច្នេះ ទេវតាយកព្រលឹងនឹងស្លាប់។

فَتَبَيَّ السَّمَاوَاتُ خَالِيَةً مِنْ أَمْلَاقِهَا، سَاكِئَةً أَفْلَاقُهَا، وَ تَبَيَّ الْأَرْضُ خَالِيَةً مِنْ إِنْسِهَا وَ جَبَّتْهَا وَ طَبَّرَهَا وَ هَوَّأَتْهَا وَ سَبَّأَتْهَا وَ أَنْعَمَهَا، وَ يَبَيِّنُ الْمَلِكُ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ، فَلَا يُرَى أَنِيسٌ، وَ لَا يُحْسُ حَسِيسٌ، قَدْ سَكَتَتِ الْحَرَكَاتُ، وَ حَمَدَتِ الْأَصْوَاتُ، وَ خَلَّتْ مِنْ سُكَّانِهَا الْأَرْضُ وَ السَّمَاوَاتُ.

ដូច្នេះ នឹងនៅសល់តែមេឃទាំងឡាយដែលគ្មានទេវតាមួយអង្គឡើយ ផ្ទៃមេឃស្ងាត់ច្រៀប។ នឹងនៅសល់ផែនដីដែលគ្មានមនុស្ស គ្មានយ៉ូន គ្មានសត្វស្លាប គ្មានសត្វល្អិត គ្មានសត្វតិរច្ឆាន គ្មានបសុសត្វ។ នឹងនៅសល់តែព្រះរាជាណាចក្ររបស់យេសូ ព្រះមួយគត់ ព្រះអ្នកបង្ក្រាបដែលបានបង្កើតថ្ងៃ និងយប់។

នឹងពុំមានឃើញសត្វលោកណាមួយឡើយ នឹងពុំមានពួសម្លេងឡើយ ។ ចលនានិងគាំង សម្លេងនឹងរលត់ ផែនដីនិងមេឃនឹងទទេសូន្យប្រជានិករ ។

ثُمَّ يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِلدُّنْيَا: يَا دُنْيَا، أَيَّنَ أَنْهَارِكَ، وَ أَيَّنَ أَشْجَارِكَ، وَ أَيَّنَ سُكَّانِكَ، وَ أَيَّنَ عَمَّاكَ، وَ أَيَّنَ الْمُلُوكِ، وَ أَيَّنَ أَبْنَاءِ الْمُلُوكِ، أَيَّنَ الْجَبَابِرَةِ وَ أَبْنَاءِ الْجَبَابِرَةِ، أَيَّنَ الَّذِينَ أَكَلُوا رِزْقِي وَ تَقَلَّبُوا فِي نِعْمَتِي وَ عَبَدُوا غَيْرِي، "لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ؟" فَلَا يُجِيبُهُ أَحَدٌ. فَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: "لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْفَهَّارِ".

បន្ទាប់មក ۞ នឹងមានព្រះរាជបន្ទូលទៅរកពិភពលោកថា៖ "ពិភពលោកអើយ! ឯណាអូរ ស្ទឹងបឹងបូរបស់អ្នក? ឯណាដើមឈើរបស់អ្នក? ឯណាប្រជានិកររបស់អ្នក? ឯណាសំណង់អគាររបស់ អ្នក? ឯណាបណ្តាមហាក្សត្ររបស់អ្នកនិងកូនៗរបស់មហាក្សត្រ? ឯណាអស់បុគ្គលយោរយៅនិង កូនៗរបស់អស់បុគ្គលយោរយៅ? ឯណាអស់បុគ្គលដែលស៊ីគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតរបស់អញ ដែលបែរ មកក្នុងព្រះគុណអញ តែធ្វើសក្តានុពលអ្នកផ្សេង? [៤០:១៦] អំណាចគ្រប់គ្រងជារបស់អ្នកណាថ្ងៃនេះ?" តែពុំមានអ្នកណាមួយឆ្លើយតបព្រះអង្គទេ ។ បន្ទាប់មក ۞ នឹងមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "[៤០:១៦] ជារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះមួយគត់ ព្រះអ្នកគ្តាប់គ្រប់គ្រង ។"

فَتَبْقَى الْأَرْضُونَ وَ السَّمَاوَاتُ لَيْسَ فِيهِنَّ مَنْ يَنْطِقُ وَ لَا مَنْ يَتَنَفَّسُ، مَا شَاءَ اللَّهُ مِنْ ذَلِكَ - وَ قَدْ قِيلَ: تَبْقَى أَرْبَعِينَ يَوْمًا - وَ هُوَ مِقْدَارُ مَا بَيْنَ النَّفْحَتَيْنِ،

នឹងនៅសល់បណ្តាផែនដីនិងបណ្តាមេឃ នឹងពុំមាននៅក្នុងមេឃនិងដីទាំងនោះនូវបុគ្គលណាមួយ ឡើយដែលអាចនិយាយ អាចដកដង្ហើមបាន អស់រយៈពេលដំបូរអង្វែងស្រេចតែ ۞ មាន ព្រះបំណង ។ គេបានថា៖ "អស់រយៈពេលសែសិបថ្ងៃ នេះគឺអំឡុងពេលចន្លោះការផ្តុំ[ស្នែង]ទាំងពីរ ដង ។"

ثُمَّ بَعْدَ ذَلِكَ يُنَزِّلُ اللَّهُ تَعَالَى مِنَ السَّمَاءِ السَّابِغَةَ بَحْرًا، يُقَالُ لَهُ بَحْرُ الْحَيَوَانَ، مَاؤُهُ يُشْبِهُ مَيِّ الرَّجَالِ، يُنَزَّلُهُ رَبُّنَا أَرْبَعِينَ عَامًا، فَيَسْقِي ذَلِكَ الْمَاءَ الْأَرْضَ شَقًّا، فَيَدْخُلُ تَحْتَ الْأَرْضِ إِلَى الْعِظَامِ الْبَالِيَةِ، فَتَنْبُثُ بِذَلِكَ الْمَاءِ كَمَا يَنْبُثُ الرَّزْقُ بِالْمَطَرِ،

ក្រោយពីនោះ ۞ នឹងដាក់ចុះមកពីលើមេឃនូវសមុទ្រមួយដែលហៅថា "សមុទ្រជីវិត" ទឹកវាដូចទឹកកាមរបស់បុរស ។ ព្រះម្ចាស់ ۞ យើងនឹងចាត់បញ្ជូនវាមកសែសិបឆ្នាំ ទឹកវានឹងពុះផែនដី វា នឹងជ្រាបចូលទៅក្រោមដីទៅរកឆ្អឹងពុក ។ ហេតុដូច្នេះ ឆ្អឹងពុកទាំងនេះនឹងដុះដូចរុក្ខជាតិដុះដោយសារ ទឹកភ្លៀង ។

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: "وَ هُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ" إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى: كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَى الْأَيَّةَ، أَي: كَمَا أَخْرَجَ النَّبَاتَ بِالْمَطَرِ كَذَلِكَ يُخْرِجُ بِمَاءِ الْحَيَوَانَ،

۞ នឹងមានព្រះរាជបន្ទូលថា [៧:៥៧] ព្រះអង្គជាអ្នកបញ្ជូនខ្យល់មកដែលប្រាប់ឲ្យដឹងព្រះ មេត្តាធម៌ព្រះអង្គជាមុន ។ លុះវាមានពពកធំៗជាច្រើន យើងនឹងនាំវាទៅឯតំបន់មួយដែលបានស្តាប់

ទៅហើយ ។ យើងបង្ហាញទឹកមកលើតំបន់នោះពីពពកនោះ ហើយយើងធ្វើឲ្យមានផលានុផលគ្រប់យ៉ាង
ចេញមកដោយសារទឹកនោះ ។ បែបនេះឯងដែលយើងនឹងធ្វើឲ្យអ្វីដែលស្លាប់ទៅហើយងើបឡើងវិញ
ពោលគឺ ដូចរុក្ខជាតិចេញមកដោយសារទឹកភ្លៀង ។ បែបនេះឯងដែលសត្វមានជីវិតនឹងចេញមកដោយ
ទឹក ។

فَتَجْتَمِعُ الْعِظَامُ وَالْعُرُوقُ وَاللُّحُومُ وَالشُّعُورُ فَيَرْجِعُ كُلُّ عَضْوٍ إِلَىٰ مَكَانِهِ الَّذِي كَانَ فِيهِ فِي الدُّنْيَا، فَيَرْجِعُ كُلُّ شَعْرَةٍ إِلَىٰ هَيْئَتِهَا الَّتِي
كَانَتْ فِي دَارِ الدُّنْيَا، فَتَلْتَمِهُمُ الْأَجْسَادُ بِقُدْرَةِ اللَّهِ جَلَّ جَلَالُهُ، وَتَبْنَىٰ بِأَلْوَابِهَا.

ឆ្លឹង សរសៃ សាច់ ពោម នឹងប្រជុំគ្នា អ្វីៗទាំងនេះនឹងត្រឡប់មកវិញ បែកនីមួយៗនឹងទៅកាន់កន្លែងដើម
របស់វាវិញ នៅក្នុងលោក ។ ពោមនីមួយៗនឹងវិលត្រឡប់ជាមានសភាពពិសេសរបស់វាវិញដូចកាលនៅ
ក្នុងលោកនេះ ។ ដូច្នោះ ដងខ្លួននឹងគ្រប់បរិបូរឡើងវិញអាស្រ័យព្រះអានុភាពរបស់ﷻ ដង
ខ្លួនទាំងនឹងនៅដោយគ្មានវិញ្ញាណ ។

ثُمَّ يَقُولُ الْجَبَّارُ جَلَّ جَلَالُهُ: لِيُبْعَثَ إِسْرَافِيلُ فَيَقُومُ إِسْرَافِيلُ حَيًّا بِقُدْرَةِ اللَّهِ تَعَالَى، فَيَقُولُ الْجَبَّارُ لِإِسْرَافِيلَ: اتَّقِمِ الصُّورَ، وَالصُّورُ قَرْنَ
مِنْ نُورٍ فِيهِ أَنْفَابٌ عَلَىٰ عَدَدِ أَرْوَاحِ الْعِبَادِ،

បន្ទាប់មកព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ចូរឲ្យអ៊ីសរ៉ាហ្វីលស្រឡាត់ឡើងវិញ !"
អ៊ីសរ៉ាហ្វីលស្រឡាត់មានជីវិតឡើងវិញអាស្រ័យព្រះឥទ្ធិពលﷻ ។ ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែ
មានព្រះរាជបន្ទូលប្រាប់អ៊ីសរ៉ាហ្វីលស្រឡាត់ថា៖ "ចូរអ្នកលេបរូបទាំងនេះនៅក្នុងរណ្តៅលុះគ្រប់ចំនួន
វិញ្ញាណបារទាំងឡាយ !"

فَتَجْتَمِعُ الْأَرْوَاحُ كُلُّهَا فَتُجْعَلُ فِي الصُّورِ، وَ يَأْمُرُ الْجَبَّارُ إِسْرَافِيلَ أَنْ يَقُومَ عَلَىٰ صَحْرَةٍ بَيْنَ الْمَقْدِسِ، وَ يُنَادِي فِي الصُّورِ، وَ هُوَ فِي فَمِهِ
قَدِ التَّقْمَةُ، وَ الصَّحْرَةُ أَقْرَبُ مَا فِي الْأَرْضِ إِلَى السَّمَاءِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "وَ اسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِي الْمُنَادُ مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ"،

ដូច្នោះវិញ្ញាណទាំងអស់នឹងត្រូវប្រមូល ឲ្យនៅក្នុងរូបទាំងឡាយ ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែនឹងបញ្ជាឲ្យ
អ៊ីសរ៉ាហ្វីលស្រឡាត់ឈរលើថ្ម បៃតង អាស់-ម៉ាក់ខ្លីស ស្រែកប្រកាសហៅរូប រូបនោះនៅក្នុងមាត់ព្រះអង្គ
ព្រះអង្គបានលេបវា ។ ថ្មបៃតង អាស់-ម៉ាក់ខ្លីស]ជារត្ននៅលើផែនដីដែលនៅជិតមេឃជាងគេ ។
នេះគឺព្រះបន្ទូលﷻ [៥០:៤១] ចូរអ្នកចាំស្តាប់ថ្ងៃដែលមន្ត្រីអ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសពី កន្លែងជិត ។

وَ يَقُولُ إِسْرَافِيلُ فِي أَوَّلِ نِدَائِهِ: أَيُّهَا الْعِظَامُ الْبَالِيَةُ، وَاللُّحُومُ الْمُتَقَطِّعَةُ، وَالشُّعُورُ الْمُتَبَدِّدَةُ، وَالشُّعُورُ الْمَلْتَرِفَةُ، لِيُعْمَنَ إِلَى الْعَرْضِ
عَلَى الْمَلِكِ الدِّيَّانِ لِيَجَازِيَكُمْ بِأَعْمَالِكُمْ

នៅក្នុងការប្រកាសដំបូង អ៊ីសរ៉ាហ្វីលស្រឡាត់នឹងថា៖ "បណ្តាឆ្លឹងពុកអើយ បណ្តាសាច់ដាច់ខ្ទេចខ្ទីអើយ
បណ្តាពោមបែកខ្ទែកនិងបណ្តាពោមជាប់គ្នាអើយ ! ចូរងើបឡើងមកបង្ហាញខ្លួនចំពោះព្រះមហាអាណាដៃ
លោកទាំងពីរ ព្រោះព្រះអង្គនឹងឲ្យរង្វាន់ពួកអ្នកដោយសារទង្វើដែលពួកអ្នកបានសាង ។

فَإِذَا نَادَىٰ إِسْرَافِيلُ فِي الصُّورِ، خَرَجَتِ الْأَرْوَاحُ مِنْ أَنْفَابِ الصُّورِ، فَتَنْتَشِرُ بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ كَأَنَّهَا النَّحْلُ يَخْرُجُ مِنْ كُلِّ نَعْبٍ، وَ لَا يَخْرُجُ مِنْ ذَلِكَ النَّعْبِ غَيْرُهُ،

ពេលអ៊ីសរ៉ាវីល عليه السلام ប្រកាសដាក់រូបទាំងឡាយ វិញ្ញាណទាំងឡាយនឹងចេញពីក្នុងរណ្តៅរូប វិញ្ញាណទាំងនេះនឹងដេរដាសពាសពេញរវាងមេឃនិងដី ប្រៀបបាននឹងសត្វយុំចេញពីក្នុងរន្ធ នឹងពុំមានអ្វីផ្សេងចេញពីក្នុងរណ្តៅនោះទេ ។

فَأَرْوَاحُ الْمُؤْمِنِينَ تَخْرُجُ مِنْ أَنْفَاجِهَا نَائِرَةً بِنُورِ الْإِيمَانِ وَ بِنُورِ أَعْمَالِهَا الصَّالِحَةِ، وَ أَرْوَاحُ الْكُفَّارِ تَخْرُجُ مُظْلِمَةً بِظُلْمَةِ الْكُفْرِ، وَ إِسْرَافِيلُ يُدِيمُ الصَّوْتِ، وَ الْأَرْوَاحُ قَدْ انْتَشَرَتْ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ،

បណ្តាវិញ្ញាណរបស់បណ្តាមុមិននឹងចេញពីក្នុងរណ្តៅពួកគេ ចែងចាំងដោយរស្មីអ៊ីម៉ាន់និងរស្មីនៃទង្វើល្អរបស់ពួកគេ ។ បណ្តាវិញ្ញាណរបស់ពួកកាហ្វៀរនឹងចេញមកដោយមានពណ៌ខ្មៅដោយសារអន្តការនៃសភាវអសទ្ធា ។ អ៊ីសរ៉ាវីល عليه السلام នឹងនៅតែបញ្ចេញសម្លេញ វិញ្ញាណនឹងរាយសាយពាសពេញក្នុងចន្លោះមេឃនិងដី ។

ثُمَّ تَدْخُلُ الْأَرْوَاحُ إِلَى الْأَجْسَادِ، وَ تَدْخُلُ كُلُّ رُوحٍ إِلَى جَسَدِهَا الَّذِي فَارَقْتَهُ فِي دَارِ الدُّنْيَا، فَتَدْبُ الْأَرْوَاحُ فِي الْأَجْسَادِ كَمَا يَدْبُ السَّمُّ فِي الْمَلْسُوعِ حَتَّى تَرْجِعَ إِلَى أَجْسَادِهَا كَمَا كَانَتْ فِي دَارِ الدُّنْيَا،

បន្ទាប់មកវិញ្ញាណនឹងចូលទៅក្នុងរូបវា ។ រាល់វិញ្ញាណនឹងចូលទៅក្នុងរាងរូបវាដែលត្រូវបំបែកចេញកាលនៅក្នុងលោកនេះ ។ ដូច្នោះ វិញ្ញាណទាំងឡាយនឹងត្រូវចោលទៅក្នុងរូបទាំងឡាយដូចពិសចូលទៅក្នុងខ្លួនបុគ្គលដែលត្រូវទិច (ឬទាំ) លុះវិញ្ញាណទាំងនេះវិលត្រឡប់ទៅរករូបវិញដូចនៅក្នុងលោកនេះដែរ ។

ثُمَّ تَنْشَقُّ الْأَرْضُ مِنْ قَبْلِ رُؤُوسِهِمْ، فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ إِلَى أَهْوَالِ الْقِيَامَةِ وَ طَوَائِمِهَا، وَ إِسْرَافِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يُنَادِي بِهَذَا الْبَدَاءِ، لَا يَطُغُ الصَّوْتُ وَ يُعِدُّهُ مَدًّا، وَ الْخَلَائِقُ يَتَّبِعُونَ صَوْتَهُ، وَ التَّيْرَانُ تَسُوقُ الْخَلَائِقَ إِلَى أَرْضِ الْمَحْشَرِ.

បន្ទាប់មកផែនដីនឹងបែកពីលើក្បាលពួកគេ ។ ពួកគេងើបឈរ សម្លឹងមើលទៅភាពរន្ធត់នៃថ្ងៃជំនុំជម្រះដែលមិនផ្លាស់ប្តូរ ។ អ៊ីសរ៉ាវីល عليه السلام នឹងស្រែកដោយសម្រែកនេះ សម្លេងស្រែកនឹងមិនដាច់ទេ ព្រះអង្គ عليه السلام នឹងពន្យារពេលវា, សត្វលោកនឹងដើរតាមសម្លេងព្រះអង្គ عليه السلام ។ ភ្លើងនឹងនាំបណ្តាសត្វលោកទៅកាន់វាលងើបពីស្លាប់ ។

فَإِذَا خَرَجُوا مِنْ قُبُورِهِمْ، خَرَجَ مَعَ كُلِّ إِنْسَانٍ عَمَلُهُ الَّذِي كَانَ عَمَلَهُ فِي دَارِ الدُّنْيَا، لِأَنَّ عَمَلَ كُلِّ إِنْسَانٍ يَصْحَبُهُ فِي قَبْرِهِ، فَإِذَا كَانَ الْعَبْدُ مُطِيعًا لِرَبِّهِ وَ عَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا، كَانَ أَنَيْسَهُ فِي الدُّنْيَا، وَ كَانَ أَنَيْسَهُ إِذَا خَرَجَ مِنْ قَبْرِهِ يَوْمَ حَشْرِهِ، يُؤْنِسُهُ مِنَ الْأَهْوَالِ وَ مِنَ هُمُومِ الْقِيَامَةِ،

ពេលពួកគេចេញពីក្នុងផ្នូរ មនុស្សនីមួយៗនឹងមកជាមួយបណ្តាទង្វើដែលខ្លួនសាងនៅក្នុងលោកនេះ

ព្រោះបណ្តាទង្វើរបស់មនុស្សគ្រប់រូបនឹងតាមជាប់ខ្លួនមនុស្សទៅក្នុងផ្នូរ ។ ដូច្នោះ បើបាវបានស្តាប់បង្គាប់
ព្រះម្ចាស់^{صلى الله عليه وسلم}ខ្លួន បានធ្វើអំពើល្អ ទង្វើទាំងនេះនឹងជួយសម្រាលទុក្ខបាវនោះនៅក្នុងលោក និងជួយ
សម្រាលទុក្ខបាវនោះពេលបាវនោះចេញពីក្នុងផ្នូរថ្ងៃជំនុំជម្រះ និងជួយសម្រាលទុក្ខបាវនោះពីទិដ្ឋភាព
រន្ធត់និងទុក្ខព្រួយនៃថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។

فَإِذَا حَرَخَ مِنْ قَبْرِهِ يَقُولُ لَهُ عَمَلُهُ: يَا حَبِيبِي، مَا عَلَيْكَ مِنْ هَذَا شَيْءٍ، لَيْسَ يُرَادُ بِهِ مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ، فَإِنَّمَا يُرَادُ بِهِ مَنْ عَصَى اللَّهَ وَ خَالَفَ
مَوْلَاهُ، ثُمَّ كَذَبَ آيَاتِهِ وَ اتَّبَعَ هَوَاهُ، وَ أَنْتَ كُنْتَ عَبْدًا مُطِيعًا لِمَوْلَاكَ مُتَّبِعًا لِنَبِيِّكَ تَارِكًا لِهَوَاكَ، فَمَا عَلَيْكَ الْيَوْمَ مِنْ هَمٍّ وَ خَوْفٍ حَتَّى
تَدْخُلَ الْجَنَّةَ.

ដូច្នោះ ពេលបាវនោះចេញពីក្នុងផ្នូរ ទង្វើរបស់បាវនោះនឹងប្រាប់បាវនោះថា៖ "បុគ្គលជាទីស្រឡាញ់
របស់ខ្ញុំអើយ! តើអ្នកមានអ្វីជាប់ទាក់ទងនឹងរឿងនេះ? បុគ្គលស្តាប់បង្គាប់^{صلى الله عليه وسلم}មិនពាក់ព័ន្ធ
នឹងរឿងនេះទេ ។ តែបុគ្គលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះគឺបុគ្គលដែលមិនគោរព^{صلى الله عليه وسلم} មិនគោរព
ម្ចាស់^{صلى الله عليه وسلم}របស់ខ្លួន ដែលបដិសេធព្រះសញ្ញារបស់ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وسلم} ដែលតាមតែទំនើងចិត្តឯង ។ អ្នកជា
បុគ្គលដែលគោរពម្ចាស់^{صلى الله عليه وسلم}អ្នក ដែលតាមព្រះសាស្តា^{صلى الله عليه وسلم}អ្នកមិនគិតដល់ខ្លួនឯងទេ ។ ដូច្នោះ អ្នកមិន
មានអ្វីគួរឲ្យព្រួយបារម្ភនិងគួរឲ្យខ្លាចទេ លុះត្រាអ្នកនឹងបានឋានសួគ៌ ។"

وَ إِذَا كَانَ الْعَبْدُ حَاطِطًا وَ عَاصِيًا لِذِي الْجَلَالِ، وَ مَاتَ عَلَى غَيْرِ تَوْبَةٍ وَ انْتِقَالٍ، فَإِذَا حَرَخَ الْمَغْرُورُ الْمَسْكِينُ مِنْ قَبْرِهِ وَ مَعَهُ عَمَلُهُ
السُّوءِ الَّذِي عَمِلَهُ فِي دَارِ الدُّنْيَا، وَ كَانَ قَدْ صَحَبَهُ فِي قَبْرِهِ،

បើបាវជាបុគ្គលសាងបាបកម្មនិងមិនគោរពព្រះ^{صلى الله عليه وسلم}ដែលបានបង្កើតខ្លួន ហើយបាវនោះស្តាប់ដោយពុំ
បានស្មារលាក់ហុសទេ ពុំបានកែខ្លួនឲ្យល្អឡើងវិញទេ បាវនោះនឹងចេញពីក្នុងផ្នូរជាបុគ្គលក្រខ្សត់ក្រអឺត
ក្រទម អមដោយទង្វើអាក្រក់ដែលបាវនោះបានសាងកាលនៅក្នុងលោកនេះ ទង្វើទាំងនេះនឹងតាមបាវ
នោះនៅក្នុងផ្នូរ ។

فَإِذَا نَظَرَ إِلَيْهِ الْعَبْدُ الْمُعْتَرُّ يَرَاهُ أَسْوَدَ فَطَبِيعًا، فَلَا يَمُرُّ عَلَى هَوْلٍ وَ لَا نَارٍ وَ لَا بِشْيءٍ مِنْ هُمُومِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِلَّا قَالَ لَهُ عَمَلُهُ السُّوءُ: يَا
عَدُوَّ اللَّهِ، هَذَا كُلُّهُ لَكَ، وَ أَنْتَ الْمُرَادُ بِهِ. (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صَفْحَة : ٧٣٠)

ពេលបាវនោះមើលទង្វើទាំងនេះ បាវនោះនឹងឃើញទង្វើទាំងនេះខ្មៅងងឹត ។ ពេលបាវនោះឆ្លងកាត់
គ្រប់សភាររន្ធត់ គ្រប់ភ្លើង និងគ្រប់ទុក្ខព្រួយនៃថ្ងៃជំនុំជម្រះ ទង្វើអាក្រក់ទាំងនោះនឹងនិយាយដាក់បាវ
នោះថា៖ "សត្រូវ^{صلى الله عليه وسلم}អើយ! អ្វីៗទាំងអស់នេះជារបស់អ្នកឯង គេបម្រុងទុកវាឲ្យអ្នកឯង!" (البرهان في تفسير)
730: ص: 4، ج: 4، ص: 730)

ពាក្យរាយ

- មានទឹកដោះតិច ឲ្យសូត្រសូរ៉ៃវ៉ាត៍ ៥០ កូហ្វ ១ ..... ៣
- អ្នកហាមឃាត់គឺបុគ្គលទីពីរ [៥០:២៥-២៩] ២៩
- បុគ្គលទីមួយ (អាចូ បាការ) [៥០:១៦] ១៥
- បួនរ៉ក់អុត្តុក្រោយអាល់-ម៉ាកុរីប [៥០:៤០] ១ ..... ៣៨
- អល់ឡោះហ្គ័រ បានបង្កើតរាប់ពាន់លោក រាប់ពាន់អាដាំ [៥០:១៥] ១៣
- ជាពីរោគឆ្លុតជ្រូក ឲ្យសូត្រសូរ៉ៃវ៉ាត៍ ៥០ កូហ្វ ១ ..... ៣
- ប្រោះសត្វលោកឡើងវិញ [៥០:៤១-៤៥] ៤២
- មនុស្សនឹងកើតឡើងវិញ [៤៤:៣៣-៤២] ១ ..... ១០
- ពីររ៉ក់អុត្តុក្រោយអាល់-ម៉ាកុរីប [៥០:៤០] ១ ..... ៣៨
- ពួកស្រីដែលស្រឡាញ់ស្រីភេទដូចគ្នា [៥០:១២-១៤] ១ ..... ១១
- ព្យាបាលរោគភ្នែក ឲ្យសូត្រសូរ៉ៃវ៉ាត៍ ៥០ កូហ្វ ១ ..... ៣
- ព្រះនាមឃ្លីនៅលើតួអក្សរ ៧៣ តួ [៥០:១] ១ ..... ៦
- ស្រីដែលស្រឡាញ់ស្រីដូចគ្នា [៥០:១២] ១ ..... ១២
- ស្វីហ្វារ [៥០:១៦] ១៥
- តារយ៉ុអ៊ីល ទេវតាកាន់កាប់ (ភ្នំ) កូហ្វ [៥០:១] ១ ..... ៦
- ទូទាត់ងាយស្រួល, បានបញ្ជីក្នុងដៃស្តាំ ឲ្យសូត្រសូរ៉ៃវ៉ាត៍ ៥០ កូហ្វ ១ ..... ៣
- អាចូ ហ្គានីហ្វាស្តុមិនជឿរ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ័រ صلى الله عليه وآله [៥០:២៤] ១ ..... ២៧
- អាយ៉ាស្តុត្រូវបំភ្លៃ [៥០:១៩] ២០